БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН

ҲИСОБОТ
ДАР ХУСУСИ ПУРСИШИ ШАҲРВАНДОН ОИД БА ИСТИФОДАИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ БОНКИЮ МОЛИЯВӢ

аз 25 январ то 4 феврали соли 2014
(баҳо, динамика ва дурнамо)

Душанбе
«ЭР-граф»
2014

Нашри “Ҳисобот дар хусуси пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ” аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон таҳия шудааст. Ин нашрия баҳодиҳӣ, таҳлил ва дурнамои нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои низоми бонкию молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар мегирад. Дар нашрияи мазкур пешниҳоду мулоҳизаҳои шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ, ба инобат гирифта шудааст. Пурсиши мазкур мутобиқи шартномаи байни Бонки миллии Тоҷикистон ва Донишкадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон, ки аз 15 январи соли 2014 №171-14 баста шудааст, омода гардид. Нашрия бо забони тоҷикӣ ба нашр расонида шуд.

Национальным банком Таджикистана был разработан “Отчёт об опросе граждан по использованию банковских и финансовых услуг”. Данное издание включает оценку, анализ и прогноз показателей услуг банковской и финансовой системы Республики Таджикистан. В данном издании учтены предложения и замечания граждан по использованию банковских и финансовых услуг. Данный опрос был подготовлен в соответствии с подписанным договором между Национальным банком Таджикистана и Институтом финансов и экономики Таджикистана от 15 января 2014 года, №171-14. Издание опубликовано на таджикском языке.

The National Bank of Tajikistan has developed “Population Survey on banking and financial services”. This publication includes assessment, analysis and forecast of services indicators of banking and financial system of the Republic of Tajikistan. In this publication are considered offers and comments of population on banking and financial services. This survey has prepared according to the signed contract from January 15, 2014 No. 171-14 between National Bank of Tajikistan and Finance and Economy Institute of Tajikistan. The edition is published in the Tajik language.

МУНДАРИҶА Саҳ.

Муқаддима

Қисми 1. Баҳодиҳии нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар соли 2014

1.1. Маълумоти умумӣ оид ба шахси пурсидашаванда
1.2. Манбаи даромадҳо
1.3. Истифодаи намуди ҳисобҳои бонкӣ
1.4. Истифодаи намуди хизматрасониҳои электронии бонкӣ
1.5. Мақсади истифодаи кортҳои бонкӣ
1.6. Мақсади истифодаи бонки мобилӣ
1.7. Мақсади истифодаи интернет – бонк
1.8. Манбаи маблағҳои интиқоли пулӣ
1.9. Миқдори интиқоли пулӣ
1.10. Истифодаи қарзҳои бонкӣ
1.11. Фоизи пасандозҳо
1.12. Фоизи қарзҳо
1.13. Мухлати қарзҳо
1.14. Мухлати баррасии дархост оид ба додани қарз
1.15. Баҳои хизматрасониҳои қарзии бонкҳо
1.16. Истифодаи маблағҳои пулӣ
1.17. Кумаки хизматрасонии бонкӣ ба муштариён
1.18. Баҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор
1.19. Дастрасии маълумот доир ба хизматрасониҳои бонкӣ
1.20. Мушкилот доир ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ
1.21. Талаби маблағҳои иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ

Қисми 2. Таҳлили динамикаи нишондиҳандаҳои хизматрасонии бонкию молиявӣ дар солҳои 2013-2014

2.1. Динамикаи нишондиҳандаҳои демографӣ – иҷтимоӣ оид ба респондентҳо (шахси пурсидашаванда)

2.2. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи манбаи даромадҳо
2.3. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи намуди истифодаи ҳисобҳои бонкӣ
2.4. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба истифодаи намуди хизматрасониҳои электронии бонкӣ
2.5. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ
2.6. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ
2.7. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи интернет – бонк
2.8. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулӣ (аз хориҷи кишвар воридшаванда)
2.9. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулӣ (ба хориҷа фиристодашаванда)
2.10. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда
2.11. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда
2.12. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба истифодаи намудҳои қарзи бонкӣ
2.13. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба пасандозҳо
2.14. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо
2.15. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо
2.16. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз
2.17. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасонии қарзии бонкӣ
2.18. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба истифодаи маблағҳои пулӣ

2.19. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо
2.20. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор
2.21. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба манбаҳои маълумот оид ба хизматрасониҳои бонкӣ
2.22. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба мушкилот оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ
2.23. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ

Қисми 3. Дурнамои нишондиҳандаҳои асосии хизматрасониҳои бонкию молиявӣ барои соли 2015 дар асоси бузургиҳои миёнаи динамикӣ

3.1. Дурнамои истифодаи ҳисобҳои бонкӣ барои соли 2015
3.2. Дурнамои истифодаи намуди хизматрасониҳои электронии бонкӣ барои соли 2015
3.3. Дурнамои истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ барои соли 2015
3.4. Дурнамои истифодаи бонки мобилӣ барои соли 2015
3.5. Дурнамои истифодаи интернет – бонк барои соли 2015
3.6. Дурнамои маблағҳои интиқоли пулӣ (аз хориҷи кишвар воридшаванда) барои соли 2015
3.7. Дурнамои маблағҳои интиқоли пулӣ (ба хориҷи кишвар фиристодашаванда) барои соли 2015
3.8. Дурнамои миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда барои соли 2015
3.9. Дурнамои интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда барои соли 2015
3.10. Дурнамои истифодаи намудҳои қарзи бонкӣ барои соли 2015
3.11. Дурнамои пасандозҳо барои соли 2015
3.12. Дурнамои қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо барои соли 2015
3.13. Дурнамои қаноатмандӣ аз мухлати қарзҳо барои соли 2015

3.14. Дурнамои қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз барои соли 2015
3.15. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои бонкӣ барои соли 2015
3.16. Дурнамои истифодаи маблағҳои пулӣ барои соли 2015
3.17. Дурнамои таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо дар соли 2015
3.18. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъор дар соли 2015

Қисми 4. Тафсири методологӣ

4.1. Нишондодҳои методӣ доир ба истифодаи нишондиҳандаҳои тағйирёбии мутлақ ва нисбии қатори динамикӣ дар таҳлили хизматрасониҳои бонкию молиявӣ
4.2. Дурнамо дар асоси нишондиҳандаҳои миёнаи динамикӣ

Қисми 5. Замима, ҷадвалҳои ҷамъбастии маълумот дар солҳои 2013-2014, варақаҳои коркарди маълумоти пурсиш доир ба ноҳияҳо

5.1. Замимаи 1: Рӯйхати пурсишгарон
5.2. Замимаи 2: Пурсишномаи шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ
5.3. Дастурамали №2 «Доир ба тартиби гузаронидани пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ»
5.4. Диаграммаҳои динамикаи нишондиҳандаҳои хизматрасонии бонкию молиявӣ дар солҳои 2013-2014
5.5. Варақаи коркарди маълумоти пурсиш оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар ноҳияҳои интихобии Ҷумҳурии Тоҷикистон

МУҚАДДИМА

Иқтисодиёти миллӣ омили пуриқтидори муҳити бозорӣ ва таҳкими субъектҳои нави он ба ҳисоб меравад. Дигаргунсозиҳои марбут ба иқтисоди бозорӣ дар ҷумҳурӣ, ҳамчунин мутаносибан инкишофи низоми бонкиро низ талаб менамояд.

Дар айни замон низоми бонкии мамлакат дар марҳилаи нави инкишоф қарор дошта, тадқиқоти назариявӣ ва амалиро доир ба ҷанбаҳои мухталифи фаъолияти бонкӣ тақозо дорад. Бо мақсади муайян намудани самтҳо ҷиҳати қонеъ гардонидани талаботи муштариёни воқеӣ, бонкҳо дар шароити рақобатпазирӣ сифати пешниҳоди хизматрасониҳои анъанавиро такмил дода, ҳамзамон хизматҳои нави бонкиро пешниҳод менамоянд, ки онҳо ба талаботи муосири инкишофи техникӣ ҷавобгӯ мебошанд. Хусусан, раванди ҳамгироии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба иқтисоди ҷаҳонӣ истифодаи эҷодкоронаи таҷрибаи хизматрасонии бонкҳои мамлакатҳои дорои иқтисоди бозории пешрафтаро дар мамлакат талаб менамояд.

Дар солҳои охир мазмуни фаъолияти бонкӣ тағйир ёфта, мушкилоти таркибӣ ва сохтории хизматрасониҳои бонкӣ аҳамияти бештар пайдо кардааст. Ба аҳолӣ доираи васеи хизматрасониҳои бонкӣ пешниҳод карда мешавад. Муқаррар намудани эътибори бонкҳо доир ба навъи хизматрасонӣ зарурати пурсиши гурӯҳи муштариён, шахсони воқеӣ (аҳолӣ)-ро ба миён овард. Ҳадафи пурсиши гузаронидашуда муайян намудани дараҷаи истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз тарафи шаҳрвандон, ҳамзамон муайян кардани ақидаҳои онҳо нисбат ба ҳамагуна хизматрасониҳои бонкию молиявӣ, аз ҷумла мавҷудияти камбудию норасоиҳо, қаноатманд будан ё набудан аз рӯи пешниҳоди хизматрасониҳои бонкӣ дар минтақаҳои гуногуни кишвар мебошад. Иҷрои амалии мақсади мазкур имкон фароҳам меоварад, ки хизматрасониҳои бонкию молиявиро ба аҳолӣ беҳтар сохта, доир ба бартараф кардани камбудию норасоиҳои ҷойдошта чораҳои зарурӣ андешида шавад.

Бояд қайд кард, ки пурсиш оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар солҳои 2013-2014 аз 25 январ то 4 феврал гузаронида шуд. Дар пурсиш устодон ва донишҷӯёни Донишкадаи молия ва

иқтисоди Тоҷикистон ҷалб карда шудаанд. Пурсиш тибқи пурсишнома доир ба «Пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ» дар миқёси ноҳияҳои интихобӣ, аз ҷумла маҳал, бозор, корхона ва дигар мавзеъҳо гузаронида шуд. Дар пурсиш шахсони синну соли аз 15 то 80 сола ва бештар аз он иштирок карданд.

Баъд аз ҷамъоварии маълумот пурсиш ба мошини электронии ҳисоббарор (МЭҲ) ворид карда шуда, пойгоҳи маълумоти пурсиш барои солҳои 2013 ва 2014 ташкил карда шуд, ки 28 ҷадвали нишондиҳандаҳо барои таҳлил ва 74 диаграммаро дар бар мегирад.

Ҳисобот доир ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз муқаддима ва панҷ қисм иборат аст.

Қисми якум ба баҳодиҳии нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар соли 2014 бахшида шудааст, ки дар он баҳои миқдории маълумоти респондентҳо дар соли 2014 аз рӯи ҷинс, синну сол, макони зист, вазъи оилавӣ, маълумот, соҳаи шуғл, вазифа ва ихтисос рамз дода шудааст. Инчунин, дар ин қисм ҷамъбасти ҷавобҳои додаи респондентҳо доир ба манбаи даромадҳо, истифодаи навъи ҳисобҳои бонкӣ, хизматрасониҳои электронии бонкӣ, кортҳои бонкӣ, бонки мобилӣ, интернет – бонк, манбаи маблағҳои интиқоли пулӣ (аз хориҷи кишвар воридшаванда ва аз кишвар содиршаванда), истифодаи қарзҳои бонкӣ, қаноатмандӣ аз фоизи пасандозҳо, қарзҳо ва муҳлати баррасии онҳо, самтҳои истифодаи маблағҳои пулӣ, таъсири хизматрсониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо, баҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор, сарчашмаҳои дастрас намудани маълумот доир ба хизматрасониҳои бонкӣ, мушкилот ва талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ дар шакли диаграммаҳо оварда шудаанд.

Қисми дуюми ҳисоботи мазкур бошад ба таҳлили динамикаи нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар солҳои 2013-2014 бахшида шудааст. Дар ин қисмат, динамикаи (таъсири) маълумотҳои ҷамъбастии нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 тасвир гардидааст, ки он бо бузургиҳои мутлақ (нафар) ва нисбӣ (%), инчунин диаграммаҳои муқоисашаванда пешниҳод шудааст.

Қисми сеюми ҳисобот ба дурнамои нишондиҳандаҳои асосии хизматрасониҳои бонкию молиявӣ барои соли 2015 дар асоси бузургиҳои миёнаи динамикӣ бахшида шудааст. Дар асоси нишондиҳандаҳои миё-

наи динамикӣ $(y_p = y_b + \overline{\Delta L})$ дурнамои истифодаи ҳисобҳои бонкӣ, хизматрасониҳои электронии бонкӣ, кортҳои бонкӣ, бонки мобилӣ, интернет – бонк, маблағҳои интиқоли пулӣ, истифодаи қарзи бонкӣ, пасандозҳо, қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо ва муҳлати онҳо, баҳодиҳии респондентҳо ба хизматрасониҳои бонкӣ ва таъсири онҳо ба фаъолияти шаҳрвандон ва нуқтаҳои мубодилаи асъор ҳисоб карда шуда, дар шакли диаграмма тасвир гаштаанд.

Дар қисми чоруми ҳисобот, ки тафсири методологиро дар бар мегирад, шаклу услуби ҳисоб кардани афзоиши мутлақ ва нисбӣ, усули дурнамо дар асоси нишондиҳандаҳои миёнаи динамикӣ шарҳ дода шудааст ва методологияи мазкур дар таҳлили нишондиҳандаҳои хизматрасониҳои бонкию молиявӣ истифода бурда мешавад.

Қисми панҷуми ҳисобот замима, ҷадвалҳои ҷамъбастии маълумот дар солҳои 2013-2014, диаграмма ва варақаҳои коркарди маълумоти пурсиш доир ба ноҳияҳоро дар бар мегирад.

ҚИСМИ 1.
БАҲОДИҲИИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ БОНКИЮ МОЛИЯВӢ ДАР СОЛИ 2014

1.1. Маълумоти умумӣ доир ба шахси пурсидашаванда (респондент)

Дар рафти пурсиш чунин маълумот аз рӯи аломати демографӣ оид ба шахси пурсидашаванда (респондент): ҷинс, синну сол, макони зист, вазъи оилавӣ, маълумот, соҳаи шуғл, вазифа ва ихтисос ҷамъоварӣ карда шуд.

Пурсиш оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ дар байни 4 976 нафар, аз ҷумла 3 207 нафар мард ва 1 769 нафар зан гузаронида шуд. Ҳиссаи мардон дар ҷамъи умумии пурсидашудагон (респондентон) – 64,4% ва занон 35,6% -ро ташкил намуд.

Диаграммаи 1. Тақсими респондентҳо аз рӯи ҷинс (нафар, фоиз)

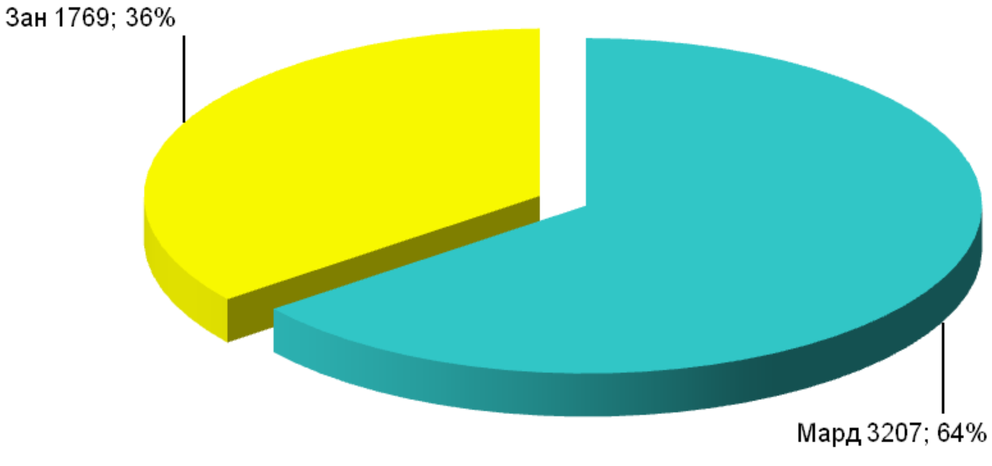

Сохтори респондентҳо аз рӯи гурӯҳҳои синну солӣ ба таври зайл тавсиф карда мешавад: аз 15 то 19 сола – 60 нафар, 20-24 сола – 379 нафар, 25-29 сола – 737 нафар, 30-34 сола – 692 нафар, 35-39 сола – 674 нафар, 40-44

сола – 735 нафар, 45-49 сола – 566 нафар, 50-54 сола – 454 нафар, 55-59 сола – 269 нафар, 60-64 сола – 220 нафар, 65-69 сола – 123 нафар, 70-74 сола – 49 нафар, 75-79 сола – 12 нафар ва 80 сола ва калон – 6 нафар.

Диаграммаи 2. Тақсими респондентҳо аз рӯи гурӯҳҳои синну сол (нафар)

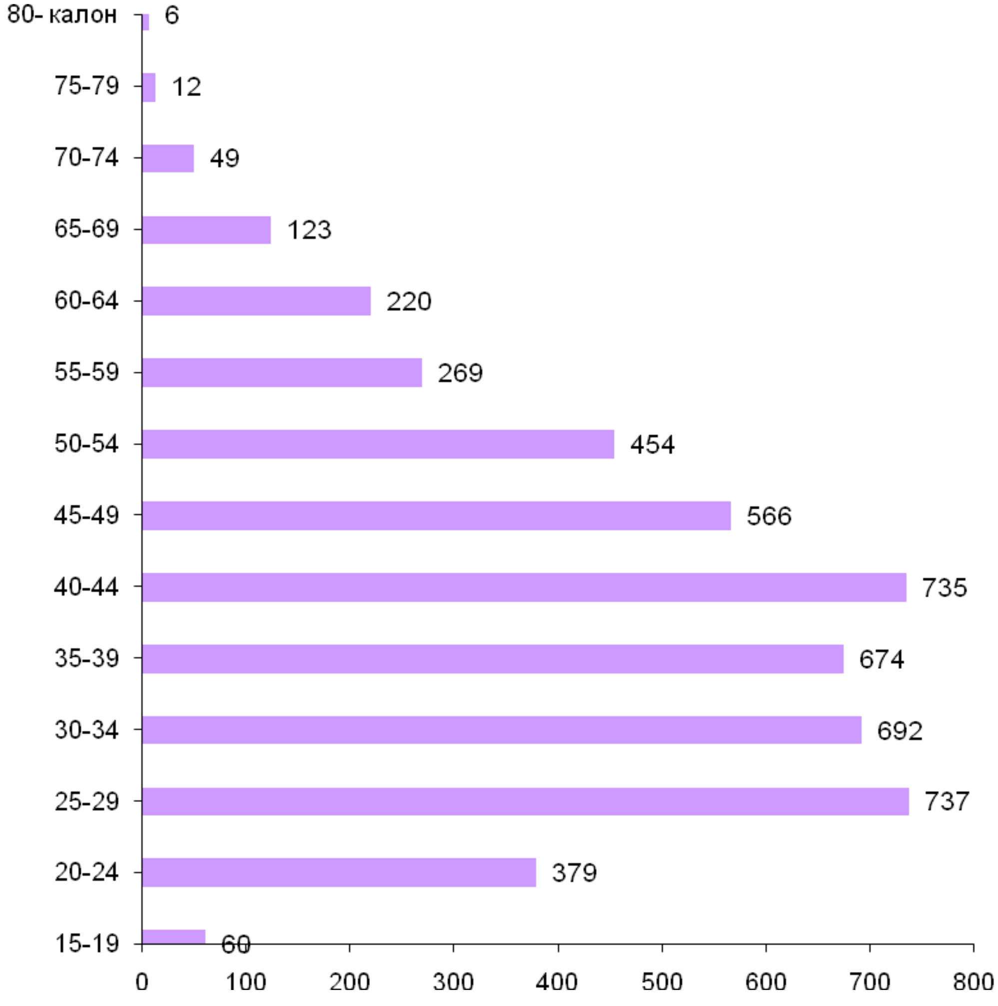

Тавре ки дар аксарияти мамлакатҳои Ғарб муқаррар шудааст, сегментатсияи бозори хизматрасонии бонкию молиявӣ имкон медиҳад, ки хусусияти гурӯҳҳои синну соли респондентҳо ва талаботи онҳо ба навъҳои хизматрасониҳои бонкӣ ба таври зерин тавсиф карда шавад:

Ҷадвали 1. Гурӯҳбандии синну соли респондентҳо

Сину сол	Мақсади шахс
I Ҷавонон (15-25 сола)	Донишҷӯён; шахсоне, ки бори аввал соҳиби кор шудаанд; шахсоне, ки барои бунёди оила омодагӣ мебинанд.
II Шахсони ҷавон, ки ба наздикӣ оиладор шудаанд (25-30 сола)	Шахсоне, ки бори аввал хона ва молҳои истеъмолии дуру дароз истифодашаванда харидорӣ менамоянд.
III Оилаи собиқадор (25-45 сола)	Шахсоне, ки соҳиби мартабаи баланд шудаанд, вале дорои маҳдудияти амалиёти молиявии озод мебошанд. Мақсади чунин шахсон – беҳтар намудани шароити манзил, таъминоти ҳифзи молиявии оила ва маълумотгирии фарзандон мебошад.
IV Шахсони ба камол расида (40-55 сола)	Дар чунин гурӯҳи одамон афзоиши даромад, аммо андозаи камшавии уҳдадориҳои молиявӣ мушоҳида карда мешавад. Мақсади асосии ин гурӯҳ банақшагирии таъминоти нафақа мебошад.
V Шахсоне, ки барои баромадан ба нафақа омодагӣ мебинанд (ё ин ки ба нафақа баромадаанд) – (55 сола ва калон)	Шахсоне, ки дорои сармояи ҷамъшуда мебошанд ва доимо кӯшиш менамоянд, ки онро нигоҳ дошта, даромади устувори худро таъмин намоянд.

Тибқи тавсифи хусусиятҳои фарққунандаи гурӯҳҳои синну сол, метавон бо бузургиҳои мутлақ ва нисбӣ теъдоди категорияҳои респондентҳоро дар маҷмӯъ баҳо дод:

Ҳиссаи категорияи синну соли респондентҳо, ки талаботи онҳо ба навъи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз рӯи давомнокии умр гуногун аст, ба таври зайл баҳо дода мешавад: аз 15 то 25 сола (ҷавонон) – 439 нафар (8,8%), 25-30 сола (шахсони ҷавон, ки ба наздикӣ оиладор шудаанд) – 737 нафар (14,8%), 25-45 сола (оилаҳои собиқадор) – 2101 нафар (42,2%), 40-55 сола (шахсони ба камол расида) – 1020 нафар (20,5%) ва 55 сола ва калон (шахсоне, ки барои баромадан ба нафақа омодагӣ мебинанд ё ин ки ба нафақа баромадаанд) – 679 нафар (13,7%).

Ҷадвали 2. Категорияҳои сину соли респондентҳо

Категорияи синну соли респондент, сол	Бузургиҳо	
	Мутлақ, нафар	**Нисбӣ, % аз ҷамъи умумии категорияи синну сол**
I 15-25	439	8,8
II 25-30	737	14,8
III 30-45	2101	42,2
IV 40-55	1020	20,5
V 55 ва калон	679	13,7

Макони зисти респондентҳо асосан шаҳр, шаҳрак ва деҳот мебошад. Дараҷаи хизматрасониҳои бонкӣ, аз рӯи маҳалли зист дар сатҳи ноҳияҳои интихобшуда тафовут дорад.

Теъдоди респондентҳо дар шаҳр – 542 нафар (10,9%), шаҳрак – 1109 нафар (22,3%) ва деҳот – 3 325 нафар (66,8%) аст. Чунин интихоби макони зист аз он шаҳодат медиҳад, ки асосан аҳолии муқимии деҳот барои истифодаи васеи хизматрасониҳои бонкӣ эҳтиёҷоти бештар доранд.

Диаграммаи 3. Тақсими респондентҳо аз рӯи макони зист (нафар, фоиз)

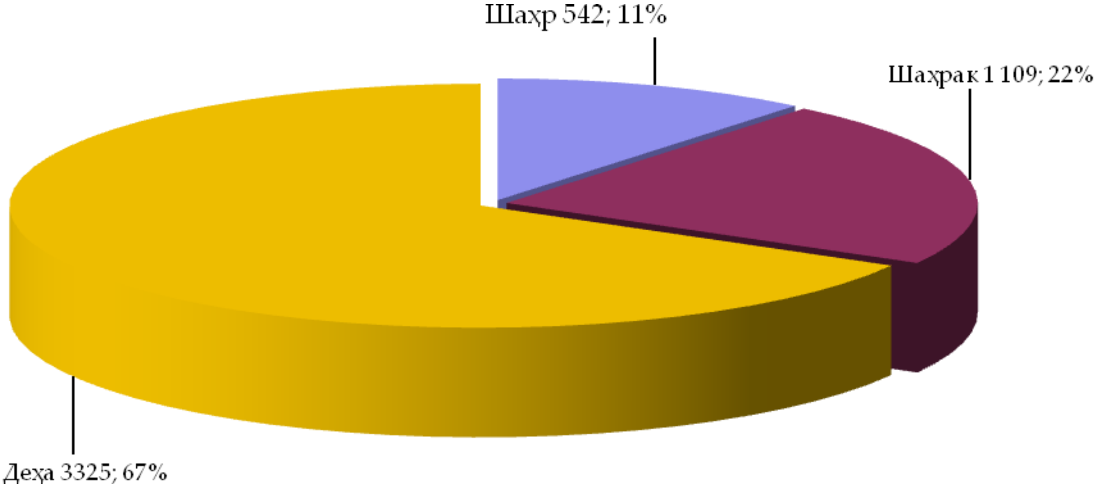

Вазъи оилавии респондентҳо дар маҷмӯъ 4 976 нафарро ташкил дода, дар таркиби он ҳиссаи оиладор – 4 298 нафар (86,4%), муҷаррад – 483 (9,7%) ва аз зан (шавҳар) ҷудошуда – 195 нафар (3,9%) аст.

Диаграммаи 4. Тақсими респондентҳо аз рӯи вазъи оилавӣ (нафар)

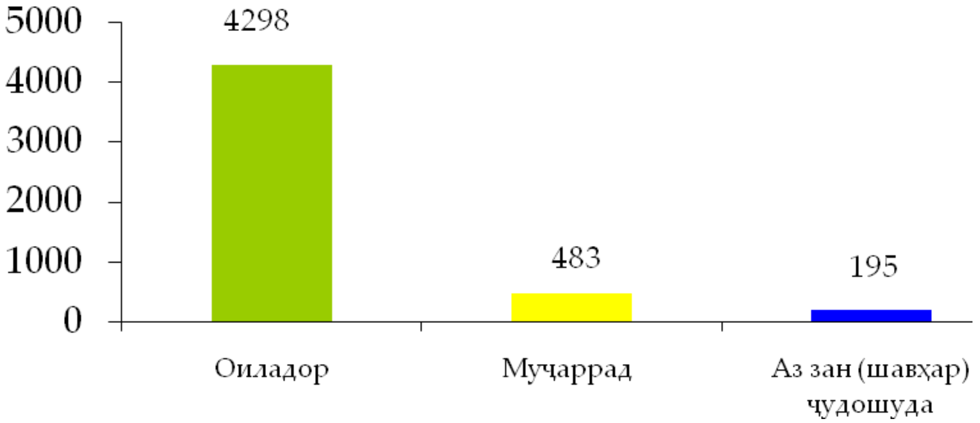

Тавсифи таркиби вазъи оилавии респондентҳо нишон дод, ки дар гузаронидани пурсиш ҳиссаи оиладорон нисбат ба ҳиссаи муҷаррад ва аз зан (шавҳар) ҷудошуда зиёд аст. Яъне, ҳиссаи оиладорҳо доир ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ зиёд буда, онҳо барои такомули низоми бонкӣ фикру ақидаҳои хешро пешниҳод намуданд.

Таҷриба нишон дод, ки барои омӯзиши сегментатсияи бозори хизматрасонии бонкӣ маълумотдории респондентҳо нақши калон мебозад. Хусусан сатҳи маълумотдории шаҳрвандон, ки ба саволҳои пурсишнома ҷавоб доданд, сифатан фарқ мекунад.

Ба саволҳои пурсишнома 1723 нафар (35,0%) маълумоти олидор, 757 нафар (15,2%) соҳиби маълумоти олии нопурра, 914 нафар (18,4%) шахсони дорои маълумоти миёнаи махсус, 395 нафар (7,9%) маълумоти касбӣ – техникӣ, 1094 нафар (22,0%) маълумоти миёнаи умумӣ ва 83 нафар (1,7%) дигар ҷавоб доданд. Танҳо 10 нафар респондент ба саволи мазкур аз додани ҷавоб мушкилӣ кашид.

Диаграммаи 5. Тақсимоти респондентҳо аз рӯи дараҷаи маълумотнокӣ (нафар, фоиз)

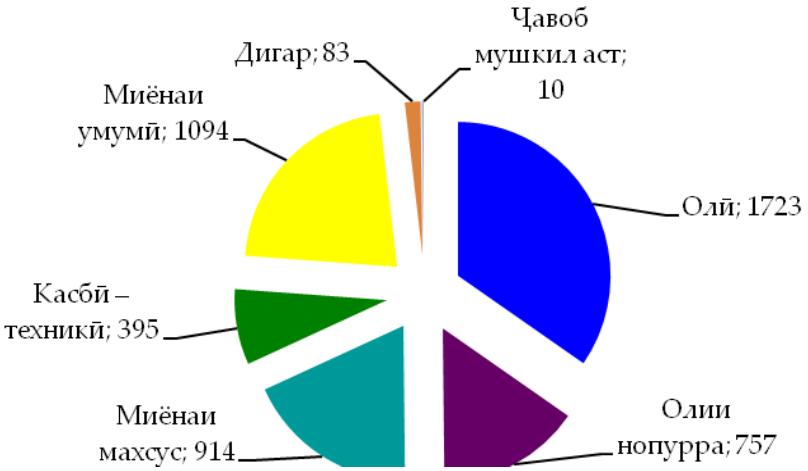

Соҳаи шуғли респондентҳо, ки дар пурсиш иштирок доштанд, гуногун аст. Метавон ҳиссаи респондентҳоро аз рӯи сохтори шуғл чунин баҳо дод: хизмати давлатӣ – 1189 нафар (23,8%), иқтисодӣ ва молия 347 нафар (6,9%), кишоварзӣ – 651 нафар (13,2%), тиҷорат – 766 нафар (15,4%), нақлиёт – 476 нафар (9,6%), хизматрасонии маишӣ – 214 нафар (4,3%), хизматрасонии хӯроки умумӣ – 131 нафар (2,6%), хонашин – 497 нафар (10,0%) ва дигар – 705 нафар (14,2%).

Диагараммаи 6. Тақсими респондентҳо аз рӯи дараҷаи соҳаи шуғл (нафар)

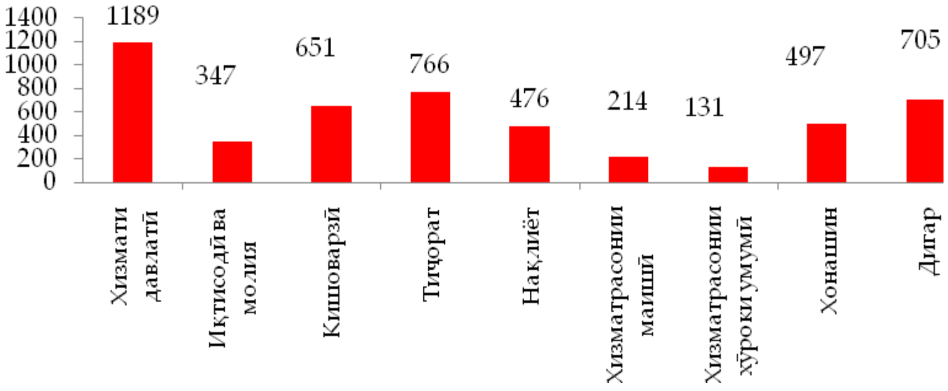

Аз рӯи маълумотҳои овардашудаи диаграммаи 6 баръало намоён аст, ки 87,0 фоизи респондентҳо дар соҳаи хизматрасонӣ ва танҳо 13,0 фоизи онҳо дар соҳаи истеҳсоли молҳо шуғл доранд.

Таснифоти респондентҳо аз рӯи вазифа чунин аст: хизматчӣ, соҳибкор, коргари кироя, худкордеҳ, нафақахӯр ва дигар. Дар рафти пурсиш оид ба чунин намудҳои вазифа маълумот ҷамъоварӣ карда шуда, натиҷаи он бо тарзи зайл баҳо дода шуд: хизматчӣ – 1299 нафар (26,1%), соҳибкор – 929 нафар (18,7%), коргари кироя – 405 нафар (8,1%), худкордеҳ – 562 нафар (11,3%), нафақахӯр – 274 нафар (5,5%) ва дигар – 1067 нафар (21,4%).

Барои ҷавоби саволи мазкур 440 нафар (8,9%) мушкилӣ кашидаанд.

Диаграммаи 7. Тақсими респондентҳо аз рӯи вазифа (нафар)

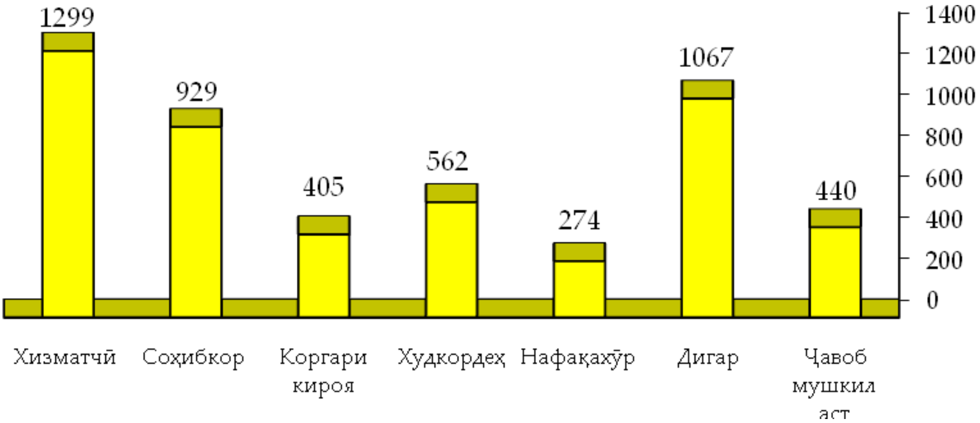

Дар асоси номгӯйи вазифаҳо аз рӯи таснифгари умумиҷумҳуриявии касбҳои коргарӣ, вазифаҳои хизматчиён ва дараҷаи тарифӣ, ки Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз теъдоди умумии респондентҳо 156 нафар омӯзгори мактаби олӣ, 378 нафар муаллими мактаби миёна, 38 нафар корманди бонк, 23 нафар рассом, 214 нафар иқтисоддон, 44 нафар коршинос, 91 нафар барққор, 49 нафар техник, 25 нафар технолог, 37 нафар молшинос, 40 нафар мураббӣ, 19 нафар ҷомеашинос, 23 нафар муфаттиш, 150 нафар ҳамшираи тиббӣ, 22 нафар рӯҳшинос, 35 нафар

барномасоз, 26 нафар тарҷумон, 40 нафар механик, 127 усто, 46 нафар муҳандис, 49 нафар дандонпизишк, 27 нафар зоотехник, 57 нафар байтор, 205 нафар муҳосиб, 39 нафар геолог, 19 нафар миёнарав, 18 нафар меъмор, 66 нафар агроном, 72 нафар ҳунарпеша, 8 нафар агент, 58 нафар ҳуқуқшинос, 294 нафар ронанда, 359 нафар савдогар, 228 нафар тоҷир, 30 нафар корманди хизмати маишӣ, 2 нафар моҳипарвар, 165 нафар фермер ва 1697 нафар аз рӯи дигар ихтисосҳо дар пурсиши гузаронидашуда иштирок намуданд.

Ҳиссаи аз ҳама зиёд дар пурсиши мазкур – ин муаллимони мактаби таҳсилоти умумӣ (миёна) – 7,6%, иқтисоддонон – 4,3%, ҳамшираҳои тиббӣ – 3,0%, муҳосибон – 4,1%, ронандагон – 5,1% мебошанд.

Диаграммаи 8. Тақсими респондентҳо аз рӯи таснифгари касбҳо (нафар)

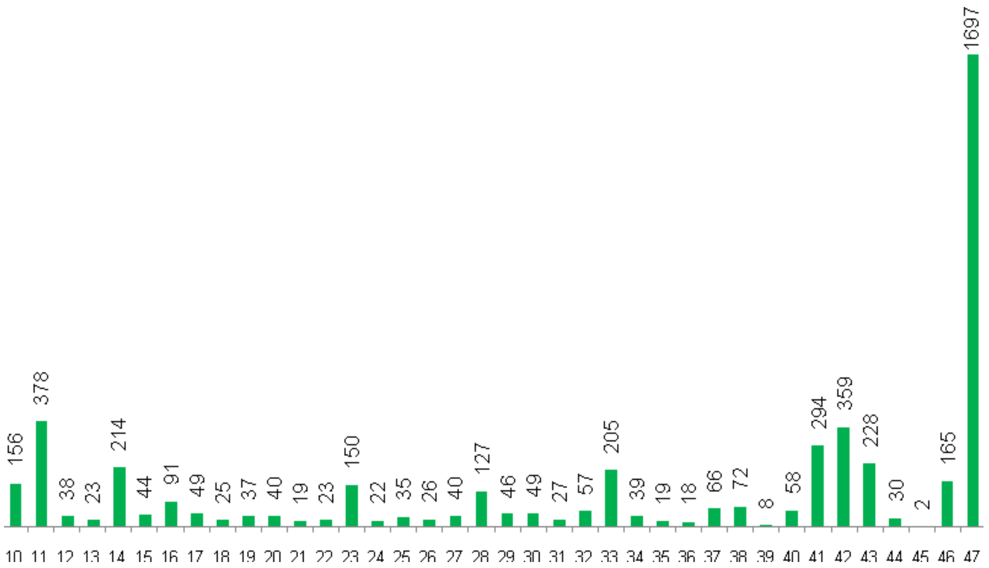

1.2. Манбаи даромадҳо

Даромад мафҳуми сермаъно мебошад. Аз ин хотир дар пурсиши таҳқиқотии гузаронидашуда доир ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ чунин таркиби манбаҳои даромади респондентҳо муайян карда шуд: музди меҳнат, нафақа, фаъолияти соҳибкорӣ, фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ, тиҷорати хурд, интиқоли пул, кӯмакпулии иҷтимоӣ, ёрии хешовандон, миёнаравӣ ва даромадҳои дигар.

Респондентҳое, ки як ва зиёда манбаи даромадҳои худро номбар намудаанд, дар маҷмӯъ 6922 нафар, аз ҷумла музди меҳнат – 2247 нафар (32,5%), нафақа – 336 нафар (4,9%), фаъолияти соҳибкорӣ – 799 нафар (11,5%), фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 869 нафар (12,6%), тиҷорати хурд – 603 нафар (8,7%), интиқоли пул – 491 нафар (7,1%), кӯмакпулии иҷтимоӣ – 142 нафар (2,1%), ёрии хешовандон – 398 нафар (5,7%), миёнаравӣ – 100 нафар (1,4%) ва даромадҳои дигар 597 нафар (8,6%) мебошанд.

Диаграммаи 9. Тақсимоти респондентҳо доир ба манбаи даромадҳо(нафар)

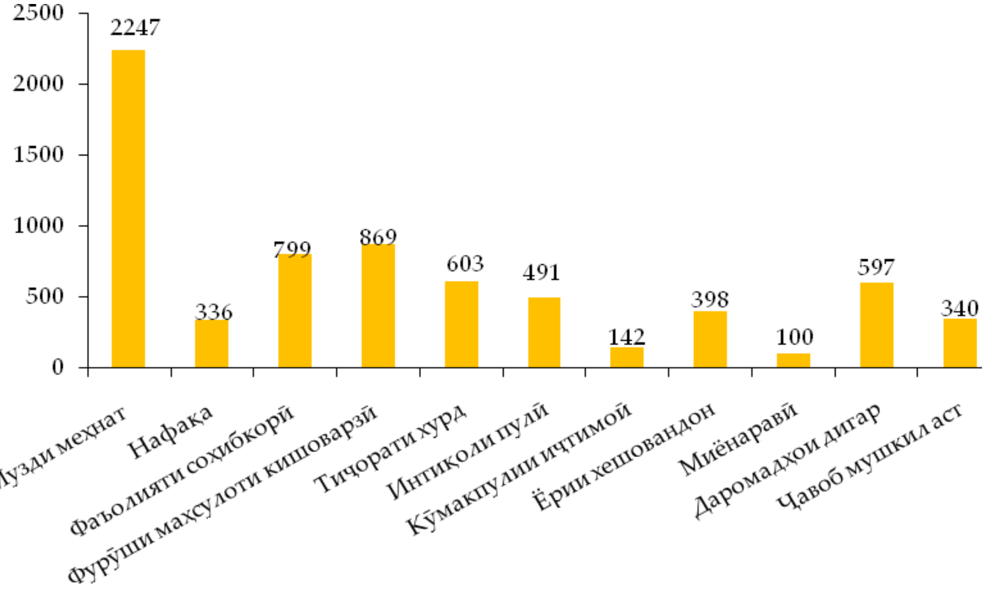

1.3. Истифодаи навъи ҳисобҳои бонкӣ

Дар натиҷаи ҷамъбасти маълумотҳои пурсишнома муқаррар карда шуд, ки зиёда аз 72,0 фоизи респондентҳо навъи гуногуни ҳисобҳои бонкиро дар фаъолияти худ истифода менамоянд. Танҳо 28,0 фоизи респондентҳо ягон навъи ҳисобҳои бонкиро истифода намебаранд.

Теъдоди истифодабарандагони ҳисобҳои амонатӣ бо пули миллӣ (сомонӣ) – 1515 нафар, ҳисобҳои амонатӣ бо асъори хориҷӣ – 425 нафар, ҳисобҳои қарзӣ – 1076 нафар ва ҳисобҳои дигар – 128 нафарро ташкил медиҳад. Сохтори истифодабарандагони ҳисобҳои бонкӣ чунин аст: ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ – 27,9%, ҳисоби амонатӣ бо асъори хориҷӣ– 7,8%, ҳисоби қарзӣ – 19,8% ва ҳисобҳои дигар – 2,4%. Ба саволи мазкур барои ҷавоб додан 777 нафар, ё ин ки 14,3%-и респондентҳо мушкилӣ кашиданд. Теъдоди 1512 нафар респондентҳо ҷавоб доданд, ки ҳисобҳои бонкиро истифода намебаранд.

Диаграммаи 10. Тақсими респондентҳо доир ба истифодаи навъи ҳисобҳои бонкӣ (нафар)

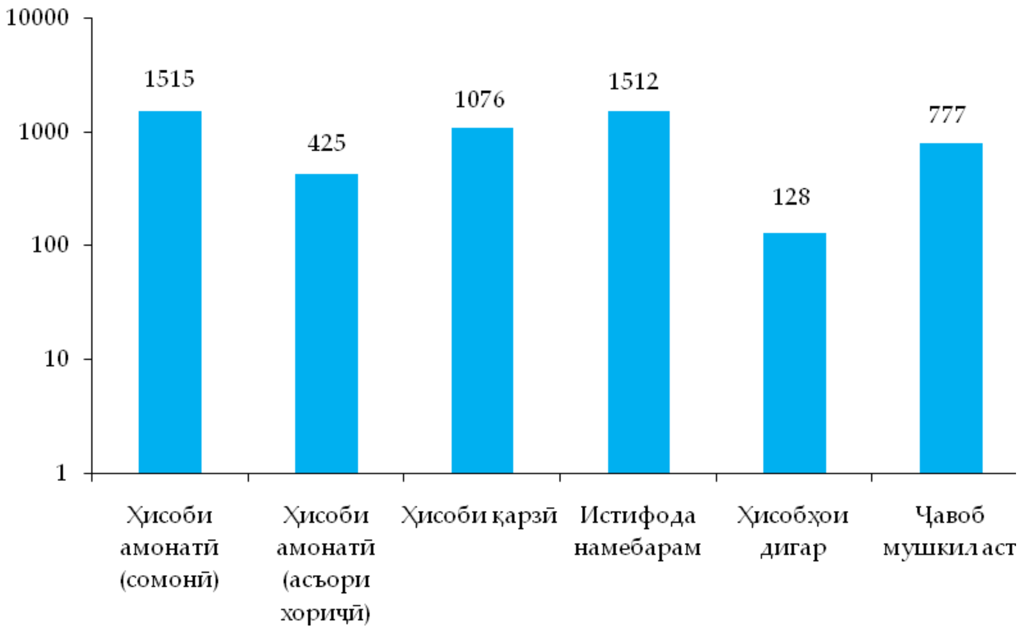

1.4. Истифодаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ

Бояд қайд кард, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи ташаккулёбии иқтисоди бозорӣ қарор дорад, ки низоми бонкии кишвар низ ба ҳамин муносиб амал карда истодааст. Бонк ҳамчун субъекти иқтисодиёт барои нигоҳ доштани устувории мавқеи худ, вазифаҳои иттилоотӣ, коммуникатсионӣ ва маркази маслиҳатдиҳиро барои ҳамаи гурӯҳҳои муштариёни худ, аз ҷумла шахсони воқеӣ иҷро мекунад.

Бинобар он, бонк бояд диққати асосиро ба сатҳи таъмини технологияҳои иттилоотӣ ва компютерӣ, миқдор, андоза ва сифати хизматрасониҳои иттилоотӣ, ки ба муштариён пешниҳод менамояд, равона созад. Дар навбати худ, рӯз то рӯз талаботи муштариён ба як қатор хизматрасониҳои муосири электронии бонкӣ меафзояд.

Дар рафти пурсиш муқаррар карда шуд, ки 1045 нафар (21,0%) кортҳои пардохт, 276 нафар (5,5%) бонки мобилӣ, 115 нафар (2,3%) интернет-бонкӣ ва 118 нафар (2,4%) дигарро истифода мебаранд. Ҳиссаи респондентҳо, ки ягон навъи хизматрасониҳои электронии бонкиро

истифода намебаранд 989 (19,9%) ва аз ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашидаанд, 2566 нафар (51,6%) –ро ташкил дод.

Диаграммаи 11. Тақсими респондентҳо доир ба хизматрасониҳои электронии бонкӣ (нафар)

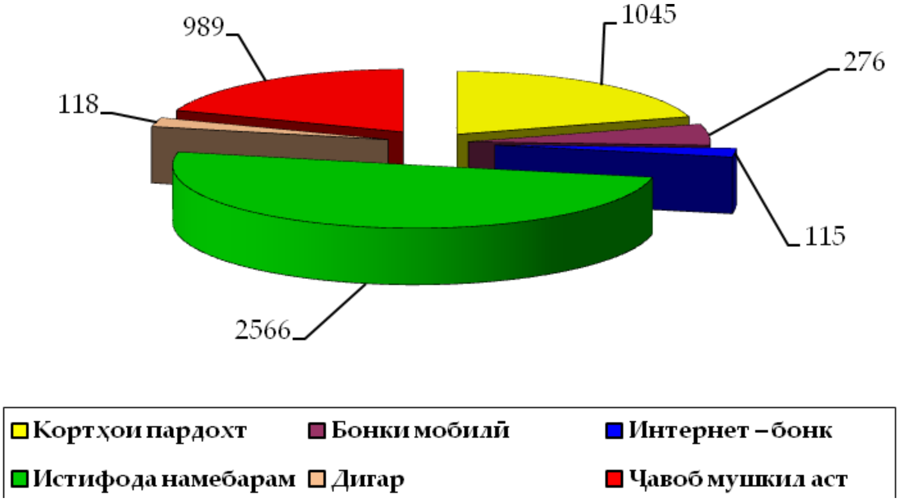

1.5. Мақсади истифодаи кортҳои бонкӣ

Кортҳои бонкӣ шакли пешқадами ташкили ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ ба шумор меравaнд. Дар Тоҷикистон мувофиқи ҷавоби респондентҳо корти бонкӣ асосан барои гирифтани музди меҳнат, нафақа, пардохти хизматрасонии коммуналӣ, гирифтани интиқоли пулӣ, харидории молу хизматҳо ва дигар пардохтҳо истифода бурда мешавад.

Аз маҷмӯи респондентҳо кортҳои бонкиро 1323 нафар (25,6%), барои гирифтани музди меҳнат, 316 нафар (6,1%) барои гирифтани нафақа, 244 нафар (4,7%) барои пардохти хизматрасонии коммуналӣ, 361 нафар (6,9%) барои гирифтани интиқоли пулӣ, 177 нафар (3,4%) барои харидории молу хизматрасонӣ ва 655 нафар (12,7%) барои дигар пардохтҳо истифода мебаранд. Танҳо 2091 нафар (40,5%) барои ҷавоб додан ба ин савол мушкилӣ кашиданд. Сатҳи истифодаи кортҳои бонкӣ дар байни респондентҳо 59,5%-ро ташкил медиҳад. Маълумот доир ба мақсади истифодаи кортҳои бонкӣ дар диаграммаи 12 оварда шудааст.

Диаграммаи 12. Тақсими респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи кортҳои бонкӣ (нафар)

1.6. Мақсади истифодаи бонкӣ мобилӣ

Барои муқаррар намудани мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ дар пурсишнома якчанд қисм оварда шудааст, аз ҷумла: пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ, адои қарз, маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ, пардохти хизматрасонии телефонии мобилӣ, пардохти хариди молу ашё, пардохти фурӯши молу ашё ва дигар хизматрасониҳо. Респондентҳо то ҳадди имкон тавонистанд, ки мақсадҳои худро доир ба истифодаи бонки мобилӣ баён намоянд.

Диаграммаи 13. Тақсими респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ (нафар)

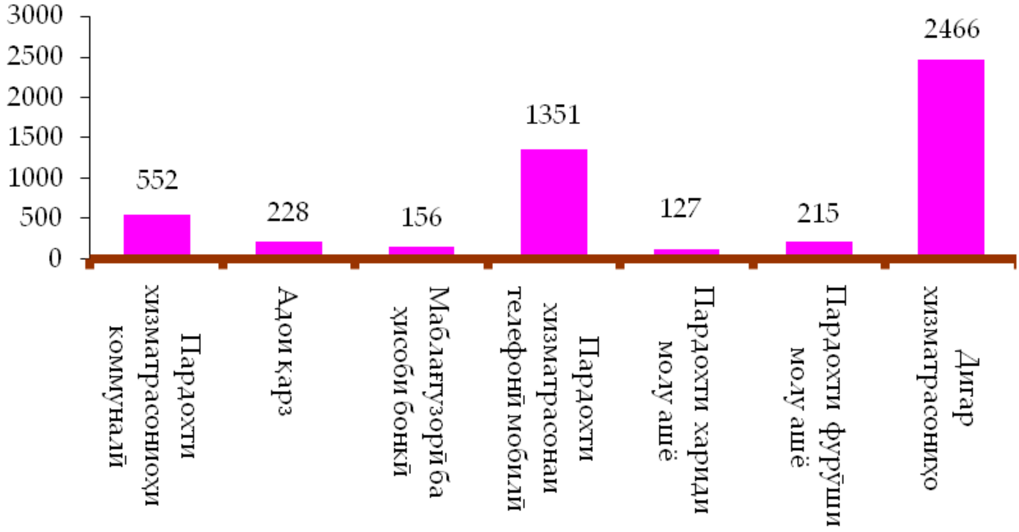

Аз теъдоди умумӣ 552 нафар (10,8%) респондент ба мақсади пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ, 228 нафар (4,5%) барои адои қарз, 156 нафар (3,1%) барои маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ, 1351 нафар (26,5%) барои пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ, 127 нафар (2,5%) барои пардохти хариди молу ашё, 215 нафар (4,2%) барои пардохти молу ашё ва 2466 нафар (48,4%) барои дигар хизматрасониҳо бонки мобилиро истифода намуданд. Маълумот доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ дар диаграммаи 13 оварда шудааст.

1.7. Мақсади истифодаи интернет - бонк

Интернет–бонк идора кардани ҳисобҳои муштариён ба воситаи шабакаи Интернет мебошад. Ин амал ба бонкҳо имкон медиҳад, ки хизматрасонии худро бо воситаи шабакаҳои электронӣ бо мақсади босифат ва саривақти анҷом додани фаъолияти муштариён истифода намоянд, ки дар натиҷа муштариён дорои сатҳи васеи хизматрасониҳои бонкӣ мегарданд.

Албатта, айни замон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалиёти бонкӣ бо воситаи интернет–бонк бо таври кофӣ истифода намешавад, вале дар дурнамои оянда ин тарзи фаъолият барои муштариён метавонад яке аз навъҳои асосии фаъолият гардад. Аз ин хотир, бонкҳо бефосила ҷидду ҷаҳд менамоянд, ки ин низоми хизматрасониро ба таври пурра ҷорӣ намуда, ба муштариёни худ ба воситаи Интернет ҳамкории наздик ба роҳ монанд.

Қайд кардан бо маврид аст, ки ҳадафҳои истифодаи интернет–бонк гуногун мебошад. Бинобар ин, дар саволномаи пурсиш оид ба истифодаи интернет – бонк ба мақсадҳои зайл саволҳо таҳия карда шуд: пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ, адои қарз, маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ, пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ, пардохти хариду фурӯши молу ашё ва дигар хизматрасониҳо.

Мутобиқи маълумоти диаграммаи 14 респондентҳо мақсади истифодаи интернет–бонк ва ҳадафҳои истифодаи онро баён намудаанд, ки метавон онро ба таври зайл шарҳ дод: 502 нафар (9,9%) барои пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ, 206 нафар (4,1%) барои адои қарз, 153 нафар (3,0%) барои маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ, 1290 нафар (25,4%) барои пардохти хизматрасонии телефонҳои мобилӣ, 95 нафар (1,9%) барои пардохти хариди молу ашё, 34 нафар (0,6%) барои пардохти фурӯши молу ашё ва 2800 нафар (55,1%) барои дигар хизматрасониҳо.

Бояд ёдовар шуд, ки тамоюли инкишофи навъҳои хизматрасонии бонкии электронӣ ба гурӯҳҳои муштариёни бонкҳо тақозои замон мебошад. Бо истифода аз ин тарзи амалиёти бонкӣ талаботи аҳолӣ доир ба пардохтҳои мухталиф сари вақт қонеъ гардонида шуда, суръати гардиши пул дар иқтисод тезонида мешавад.

Диаграммаи 14. Тақсими респондентҳо доир ба мақсади истифодаи интернет-бонк (нафар)

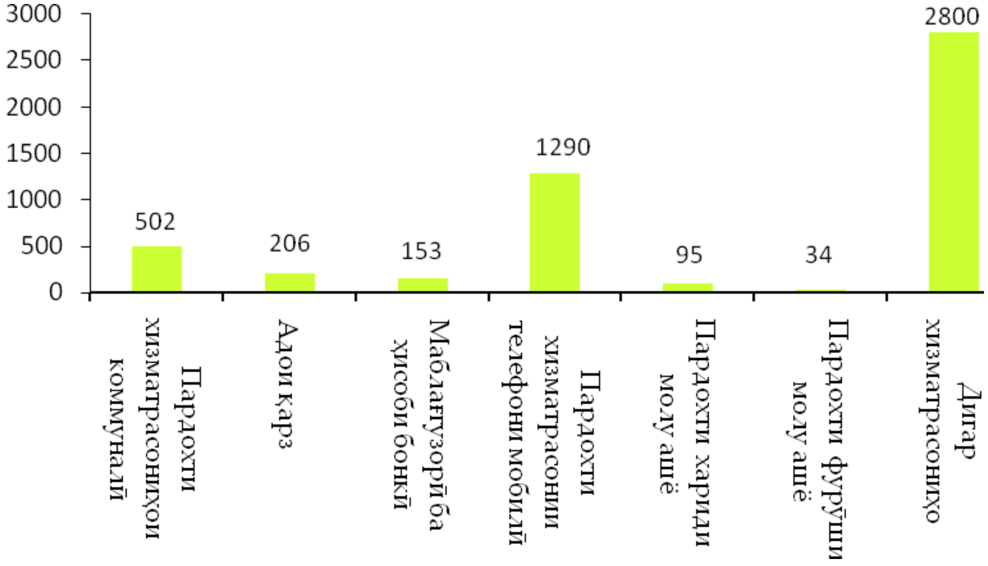

1.8. Манбаи маблағҳои интиқоли пулӣ

1.8.1. Маблағҳои аз хориҷи кишвар воридшаванда

Дар сатҳи ҷумҳурӣ гардиши интиқоли маблағҳои хориҷӣ (маблағҳои пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда ва ба хориҷи кишвар содиршаванда) сол то сол зиёд шуда истодааст. Мувофиқи ҷавоби респондентҳо манбаъҳои интиқоли пул гуногун мебошанд. Барои гурӯҳбандӣ кардани онҳо дар пурсишнома доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда саволҳои зерин ворид карда шуд, ки респондентҳо ба таври зайл ба онҳо ҷавоб гардониданд: музди кор – 892 нафар (16,9%), нафақа – 121 нафар (2,3%), фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ– 212 нафар (4,0%), фаъолияти соҳибкорӣ – 280 нафар (5,3%), ёрӣ аз хешовандон – 1364 нафар (25,9%), алимент – 41 нафар (0,78%), кӯмакпулӣ – 127 нафар (2,4%) ва дигар манбаҳо – 156 нафар (2,9%), теъдоди 2072 нафар (39,4%) доир ба манбаи маблағи интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшавандаашон ҷавоб надоданд.

Ҳиссаи респондентҳо, ки аз хориҷи кишвар соҳиби маблағҳои интиқоли пулӣ мебошанд, 60,6 фоизро ташкил медиҳад. Маълумот доир ба манбаи интиқоли маблағҳои пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда дар диаграммаи 15 оварда шудааст.

Диаграммаи 15. Тақсими респондентҳо доир ба интиқоли маблағҳои пулӣ аз хориҷа (нафар)

1.8.2. Маблағҳои ба хориҷа фиристодашаванда

Теъдоди респондентҳое, ки аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишварҳои хориҷӣ маблағҳои пулӣ интиқол медиҳанд, аз рӯи ҳамаи манбаъҳо дар маҷмӯъ 1009 нафар (20,1%), аз ҷумла музди меҳнат – 184 нафар (3,7%), нафақа – 252 нафар (5,0%), фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 96 нафар (1,9%), фаъолияти соҳибкорӣ – 149 нафар (2,9%), ёрӣ ба хешовандон – 170 нафар (3,4%), алимент – 19 нафар (0,4%), кӯмакпулӣ – 41 нафар (0,8%) ва дигар манбаҳо – 98 нафар (1,9%) –ро ташкил медиҳад.

Теъдоди 3967 нафар респондентҳо хизматрасонии интиқоли маблағҳои пулии ба хориҷа фиристодашавандаро истифода намебаранд.

Маълумот доир ба манбаи интиқоли маблағҳои пулии ба хориҷа фиристодашаванда дар диаграммаи 16 оварда шудааст.

Диаграммаи 16. Тақсими респондентҳо доир ба интиқоли маблағҳои пулӣ ба хориҷа (нафар)

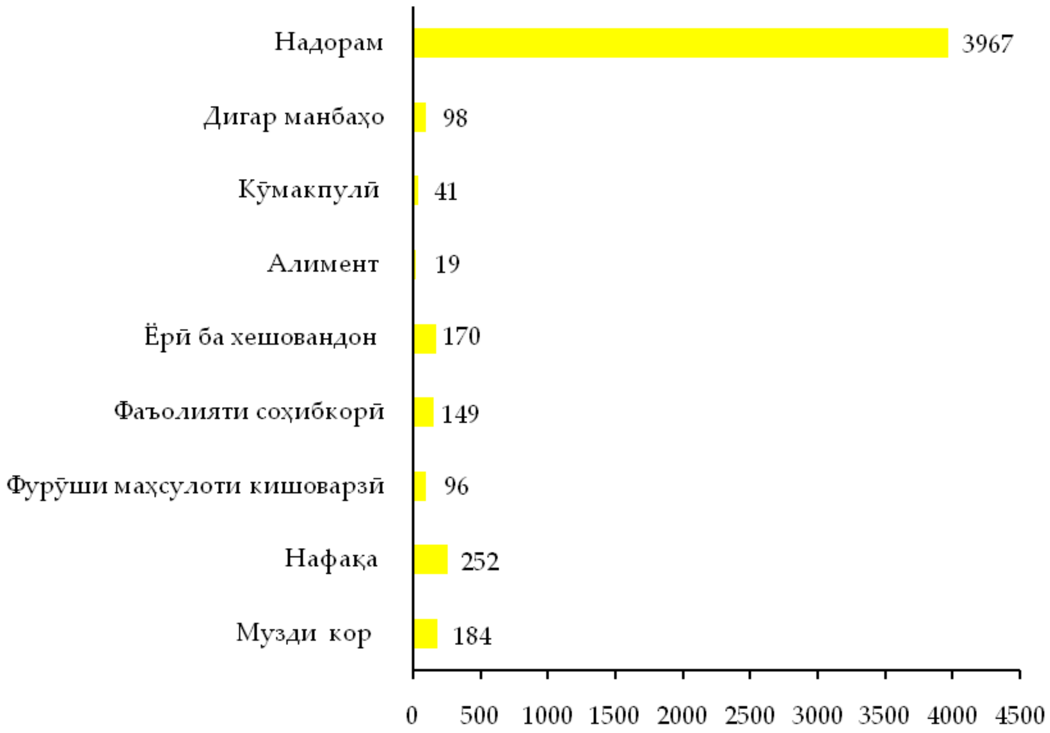
Надорам
3967
Дигар манбаҳо
98
Кӯмакпулӣ
41
Алимент
19
Ёрӣ ба хешовандон
170
Фаъолияти соҳибкорӣ
149
Фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ
96
Нафақа
252
Музди кор
184
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
3500
4000
4500

1.9. Миқдори интиқоли пулие, ки респондентҳо мегиранд/мефиристанд

1.9.1. Миқдори интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда

Давомнокии муҳлати интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда ва ба хориҷи кишвар содиршаванда на танҳо ба суръати гардиши интиқоли пулӣ, инчунин ба нишондиҳандаҳои ҳаҷми ғунҷоиши бозори пул (бозори асъор) таъсир мерасонад. Воридшавии маблағҳои пулӣ аз хориҷи кишвар ба Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи аломати муҳлатнокӣ дар байни респондентҳо гуногун аст.

Теъдоди 1607 нафар (30,5%) ҷавоб доданд, ки як маротиба дар як моҳ, 228 нафар (4,3%) ду маротиба дар як моҳ, 559 нафар (10,6%) як маротиба дар се моҳ, 274 нафар (5,2%) як маротиба дар ним сол ва 217 нафар (4,1%) як маротиба дар як сол аз хориҷи кишвар соҳиби маблағҳои пулӣ мегарданд. Аз ҷамъи умумии респондентҳо, ҳамагӣ 58,5 фоизи онҳо дар муҳлатҳои нишондодашуда интиқоли пулӣ аз кишварҳои хориҷӣ ба даст меоранд. Маълумот доир ба давраҳои воридшавии интиқоли пулӣ аз хориҷи кишвар дар диаграммаи 17 оварда шудааст.

Диаграммаи 17. Тақсими респондентҳо аз рӯи муҳлати интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда (нафар)

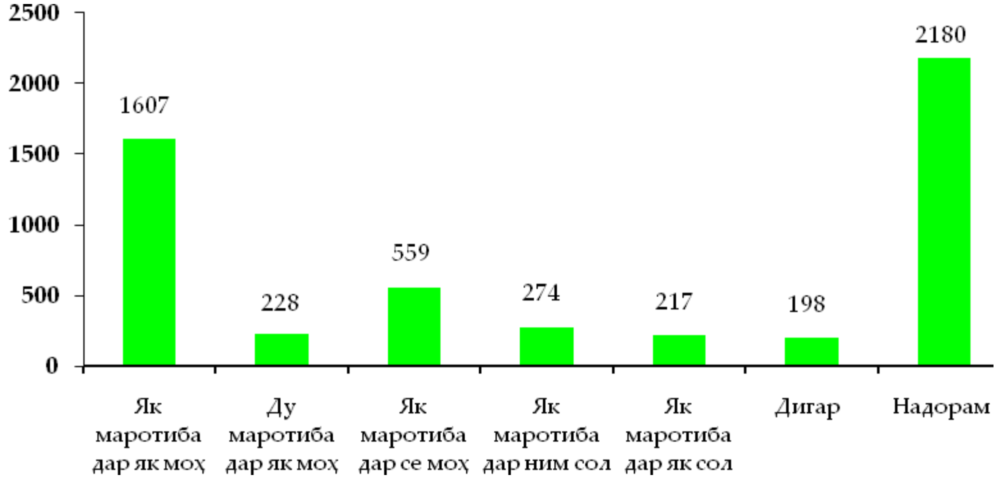

1.9.2. Миқдори интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда

Респондентҳо дар рафти пурсиш посух доданд, ки ба хориҷи кишвар маблағҳои пулӣ интиқол медиҳанд ва аз рӯи муҳлати вақти мухталиф он амалӣ карда мешавад.

Тибқи маълумоти овардашудаи диаграммаи 18 теъдоди интиқолдиҳандагон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа дар муҳлатҳои гуногун 362 нафар буда, ҳиссаи онҳо дар маҷмӯи респондентҳо 7,3 фоизро ташкил медиҳад.

Аз маҷмӯи респондентҳо 94 нафар (1,9%) ҷавоб доданд, ки як маротиба дар як моҳ - 72 нафар (1,4%), ду маротиба дар як моҳ - 75 нафар (1,5%), як маротиба дар се моҳ - 50 нафар (1,0%) ва як маротиба дар як сол 71 нафар (1,4%) аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишварҳои хориҷӣ маблағҳои пулӣ мефиристанд.

Диаграммаи 18. Тақсимоти респондентҳо – интиқолдиҳандагони маблағҳои пулӣ ба хориҷа (нафар)

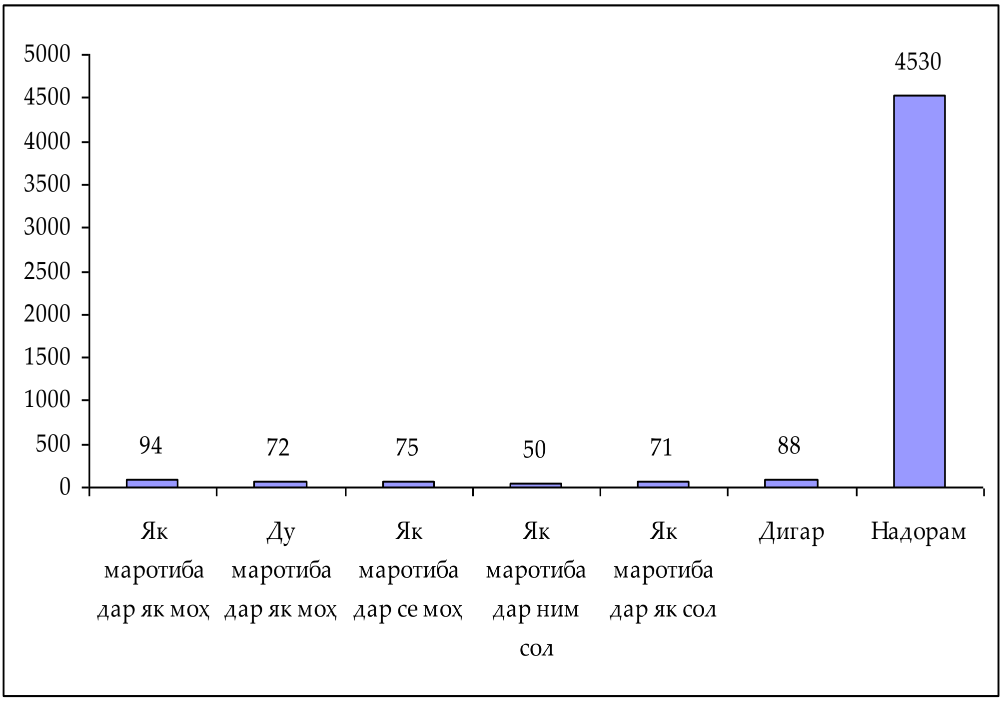

1.10. Истифодаи қарзҳои бонкӣ

Мушоҳидаи сегментатсияи бозори хизматрасонии бонкӣ баръало нишон дод, ки гурӯҳи шахсони воқеӣ қарзҳои бонкиро дар фаъолияти худ аз рӯи ҳадафҳои гуногун истифода менамоянд. Қарзҳои бонкӣ барои шахсони воқеӣ трансферте мебошанд, ки баъд аз истифода боз ба соҳиби аслии онҳо тибқи риояи принсипҳои қарздиҳӣ бозгардонида мешаванд.

Оид ба истифодаи қарзҳои бонкӣ аз рӯи қисматҳои нишондодашудаи пурсишнома респондентҳо ҷавобҳои гуногун доданд, ки маълумоти ҷамъбастӣ дар диаграммаи 19 оварда шудааст.

Аз маҷмӯи респондентҳо истифодабарандагони навъҳои қарзҳои бонкӣ 3637 нафар ё ин ки 65,5 фоизро ташкил мекунанд. Теъдоди 888 нафар (16,0%) респондентҳо ҷавоб доданд, ки қарзи бонкиро ба мақсади истеъмолӣ, 213 нафар (3,8%) – хариди ҷиҳози хона, 215 нафар (3,9%) – таъмири хона, 135 нафар (2,4%) – хариди манзил, 265 нафар (4,8%) – сохтмони манзил, 194 нафар (3,5%) – хариди автомобил, 432 нафар (7,8%) – истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, 77 нафар (1,4%) – хизмати маишӣ, 675 нафар (12,2%) – соҳибкорӣ, 285 нафар (5,1%) – муҳоҷирати меҳнатӣ, 258 (4,6%) ва 1915 нафар (34,5%) истифода мебаранд.

Диаграммаи 19. Тақсими респондентҳо доир ба истифодаи қарзҳои бонкӣ (нафар)

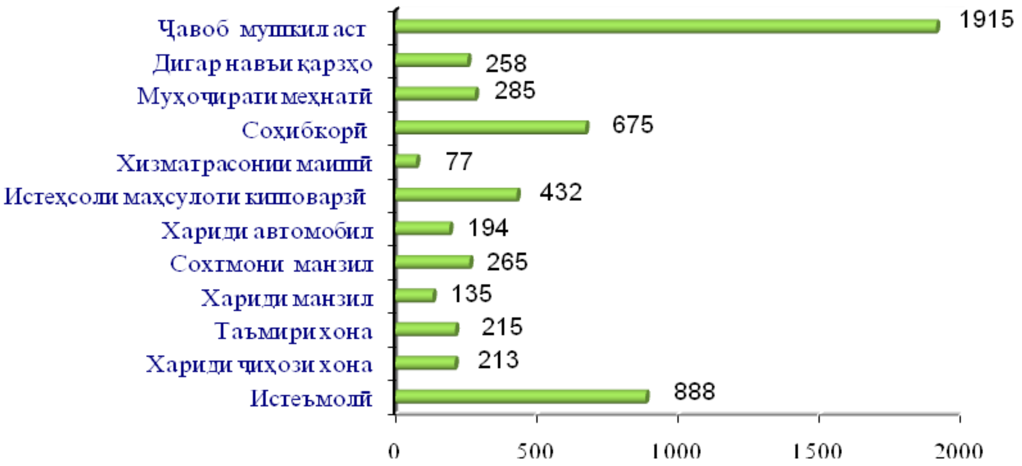

1.11. Фоизи пасандозҳо

Пасандоз – маблағи пулии шахсони воқеиест, ки дар шароити ҳозира дар бонкҳо бо мақсади гирифтани даромад гузошта шудааст.

Доир ба қаноатмандӣ аз фоизи пасандозҳо респондентҳо ҷавобҳои гуногун доданд, ки натиҷаи он чунин аст: 646 нафар (12,9%) – баланд мебошад, 898 нафар (17,9%) – миёна аст, 616 нафар (12,3%) – қобили қабул аст, 1246 нафар (24,9%) – паст мебошад. Теъдоди 1397 нафар (27,9%) респондентҳо барои ҷавоб гардонидан ба саволи мазкур мушкилӣ кашидаанд. Маълумот доир ба қаноатмандии респондентҳо аз фоизи пасандозҳо дар диаграммаи 20 оварда шудааст.

Диаграммаи 20. Тақсими респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи пасандозҳо (нафар)

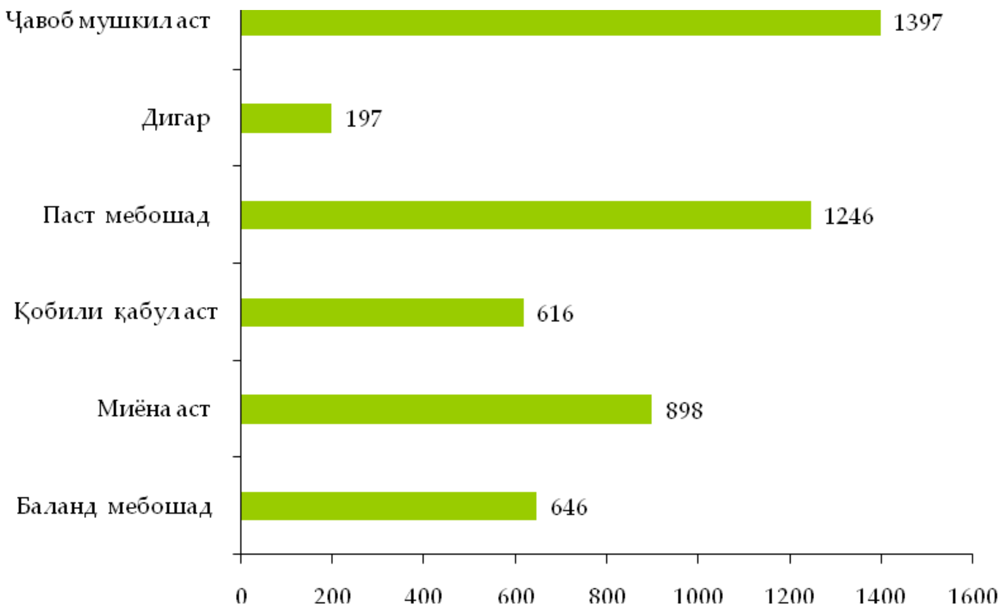
Ҷавоб мушкил аст
Дигар
Паст мебошад
Қобили қабул аст
Миёна аст
Баланд мебошад
1397
197
1246
616
898
646
0
200
400
600
800
1000
1200
1400
1600

1.12. Фоизи қарзҳо

Дар замони муосир муайян кардани қаноатмандии респондентҳо ва умуман шахсони воқеӣ яке аз тарзҳои танзими қарздиҳӣ ба ҳисоб меравад. Зеро фоизи қарз маблағест, ки қарзгиранда (муштарӣ) ба қарздиҳанда (бонк) барои истифодаи қарзи додашуда пардохт менамояд. Бинобар он, мизони меъёри қарз андозаи муайянкунандаест, ки муносибати тарафайни қарздиҳанда (бонк) ва қарзгирандаро (муштарӣ) аз нигоҳи иқтисодӣ ва молиявӣ ба танзим медарорад.

Дар асоси маълумоти нишондодашудаи диаграммаи 20 мушаххасан муайян кардан мумкин аст, ки аз маҷмӯи умумии респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо 1928 нафарашон (38,7%) ҷавоб доданд, ки меъёр баланд мебошад, 911 нафар (18,3%) – миёна аст, 723 нафар (14,5%) – қобили қабул аст, 174 нафар (3,5%) – паст мебошад ва 1077 нафар (21,6%) барои ҷавоб додан ба ин савол мушкилӣ кашиданд.

Маълумот доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо дар диаграммаи 21 оварда шудааст.

Диаграммаи 21. Тақсими респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо (нафар, фоиз)

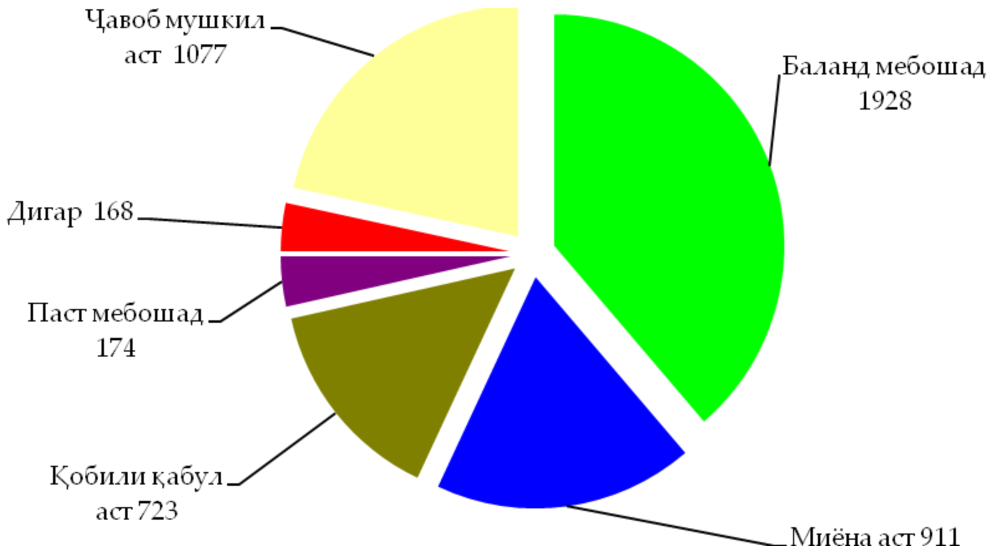

1.13. Мухлати қарзҳо

Дар мухлати муқарраршуда баргардонидани қарз ҳамчун принсипи муҳими қарздиҳӣ на танҳо муносибати устувори байни қарзгир (муштарӣ) ва қарздиҳандаро (бонк) ифода менамояд, инчунин механизме мебошад, ки амнияти қарзиро таъмин мекунад.

Натиҷаи пурсиши шаҳрвандон имкон дод, ки теъдоди қаноатмандии респондентҳо аз мухлати қарзҳо тибқи саволҳои муқарраршудаи пурсишнома чунин баҳо дода шавад: 624 нафар (12,5%) – хеле бад, 813 нафар (16,3%) – бад, 1 854 нафар (37,2%) – қаноатбахш, 545 нафар (10,9%) – хуб, 186 нафар (3,7%) – хеле хуб. Маълумот оид ба қаноатмандии респондентҳо аз мухлати қарзҳо дар диаграммаи 22 оварда шудааст.

Диаграммаи 22. Тақсими респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз мухлати қарзҳо (нафар, фоиз)

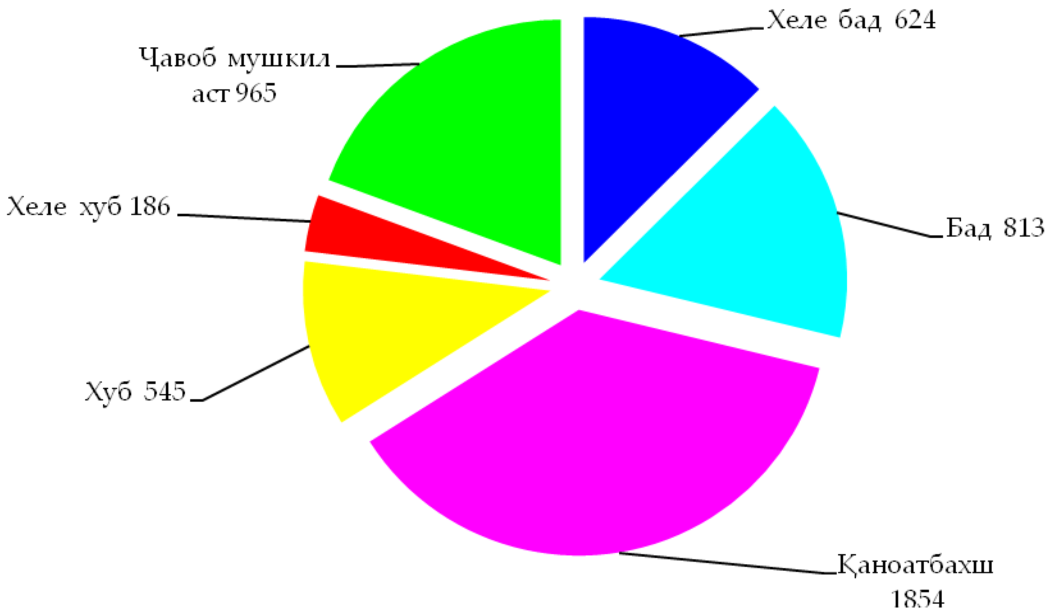

1.14. Мухлати баррасии дархост оид ба додани қарз

Мушоҳидаҳои амалӣ нишон медиҳанд, ки ташаккули қарзҳои мушкилситон дар сохтори ташкилотҳои қарзӣ ба чашм мерасад. Ин нишондод водор месозад, ки қарздиҳандаҳо бефосила оид ба фаророасии муҳлати бозгардонии қарзҳои додашуда ба муштариёни худ бо тарзи шифоҳӣ, ё ин ки хаттӣ дархост намоянд.

Бо ибораи дигар, байни қарздиҳанда ва қарзгиранда шартнома ба имзо расонида, ба таври ҳатмӣ ба қарзгиранда ҷадвали пардохти қарз пешкаш карда мешавад. Ин амал маънои онро дорад, ки аз тарафи қарзгиранда принсипи қарзгирӣ (муҳлатнокӣ) бояд риоя карда шавад. Ризоияти қарзгирандаҳо оид ба баррасии дархост нисбат ба додани қарз аз ҷавобҳои онҳо муайян карда мешавад.

Теъдоди ҷавобҳои додашудаи респондентҳо оид ба саволи мазкур ба шакли зерин сурат гирифтааст: 535 нафар (10,7%) – хеле бад, 678 нафар (13,6%) – бад, 1 751 нафар (35,1%) – қаноатбахш, 664 нафар (13,3%) – хуб,

238 нафар (4,8%) – хеле хуб баҳо доданд. Шахсоне, ки барои ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашиданд, 1 119 нафар (22,4%)-ро ташкил доданд. Маълумот доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз дар диаграммаи 23 оварда шудааст.

Диаграммаи 23. Тақсимоти респондентҳо оид ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз (нафар, фоиз)

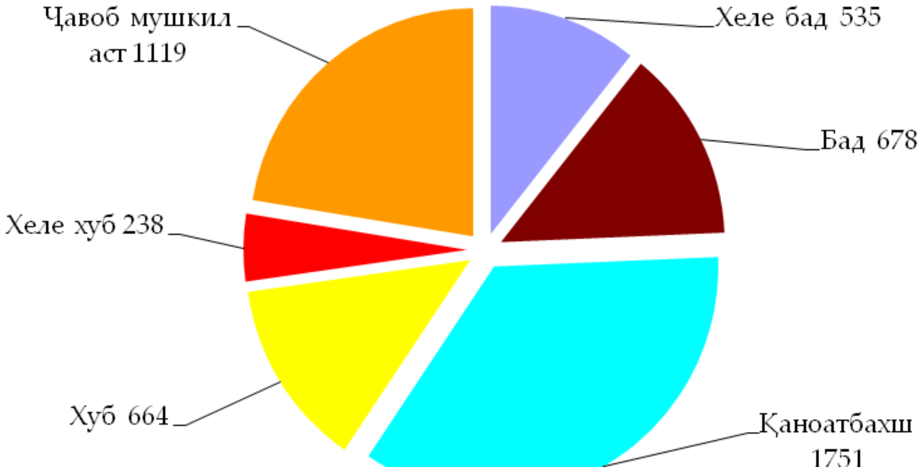

1.15. Баҳои хизматрасонии қарзи бонкӣ

Респондентҳо ба сатҳи хизматрасонии қарзи бонкӣ чунин баҳогузорӣ намуданд: 439 нафар (9,0%) – хеле бад, 458 нафар (9,0%) – бад, 1783 нафар (36,0%) – қаноатбахш, 965 нафар (16,5%) – хуб ва 279 нафар (6,0%) – хеле хуб. Ҳиссаи респондентҳое, ки ҳангоми ба саволи мазкур ҷавоб додан мушкилӣ кашиданд, 1929 нафар (39,0%)-ро ташкил намуд. Маълумот доир ба баҳои хизматрасонии қарзи бонкӣ дар диаграммаи 24 оварда шудааст.

Диаграммаи 24. Тақсимоти респондентҳо доир ба баҳои хизматрасонии қарзи бонкӣ (нафар, фоиз)

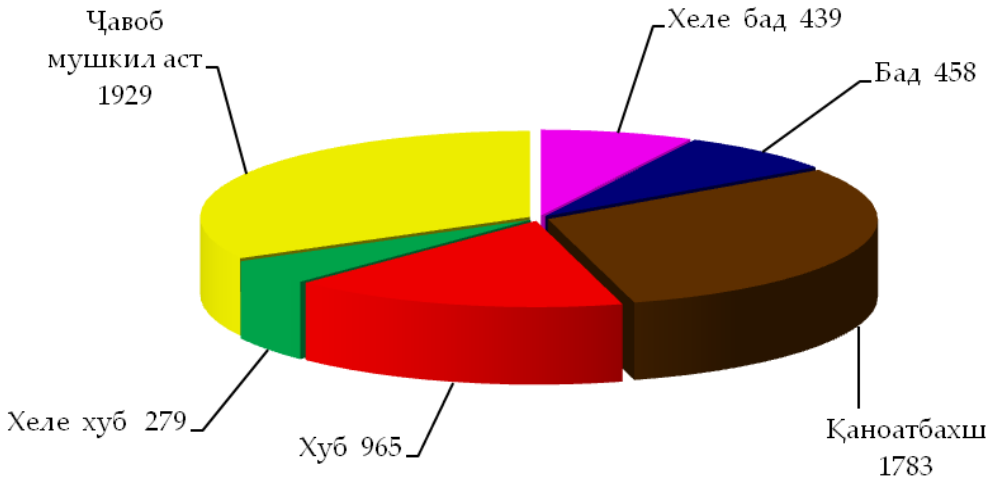
Ҷавоб мушкил аст 1929
Хеле бад 439
Бад 458
Қаноатбахш 1783
Хуб 965
Хеле хуб 279

1.16. Истифодаи маблағҳои пулӣ

Таъмини сатҳи некуаҳволии мардум, ки шарти асосии сиёсати Ҳукумати ҷумҳурӣ ба ҳисоб меравад, аз маҷмӯи шароит ва омилҳои истифодаи маблағҳои пулӣ иборат мебошад. Пӯшида нест, ки маблағҳои пулӣ - дороиҳои бозоргир мебошанд, харочот – камшавии арзиши холиси даромадҳои аҳолӣ буда, масраф намудани пул бояд аз рӯи мақсади муайян бошад. Бинобар ин, аз рӯи мақсад ва самаранок истифода бурдани маблағҳои пулӣ аз тарафи аҳолӣ дар ҳамаи мавридҳо бояд ба баланд бардоштани рушди неруи инсонӣ таъсир расонад.

Тибқи маълумоти ҷамъбастии диаграммаи 25 дар маҷмӯъ респондентҳо ба саволи истифодаи маблағҳои пулиашон чунин изҳори назар карданд: дар бонк мегузорам, то ки даромад гирам – 359 нафар (7,2%), тиҷорат мекунам – 921 нафар (18,5%), ҷиҳози хона мехарам – 1265 нафар (25,4%), маҳсулоти истеъмолӣ мехарам – 2183 нафар (43,9%), маърака мегузаронам – 911 нафар (18,3%), дар бонк намегузорам – 600 нафар (12,0%) ва ва дигар – 146 нафар (2,9%).

Диаграммаи 25. Тақсими респондентҳо доир ба истифодаи маблағҳои пулӣ (нафар)

Тибқи савол оид ба гузоштани маблағ дар бонк бо мақсади гирифтани даромад – 359 нафар (7,2%) респондентҳо чунин изҳори назар кардаанд: амонати дархостӣ мегузорам – 191 нафар (53,2%), амонати муҳлатнок мегузорам – 168 нафар (46,8%).

Маълумоти мазкур дар диаграммаи 25.1 оварда шудааст.

Диаграммаи 25.1 Бо мақсади гирифтани даромад аз рӯи амонатгузории маблағҳои пулӣ (нафар)

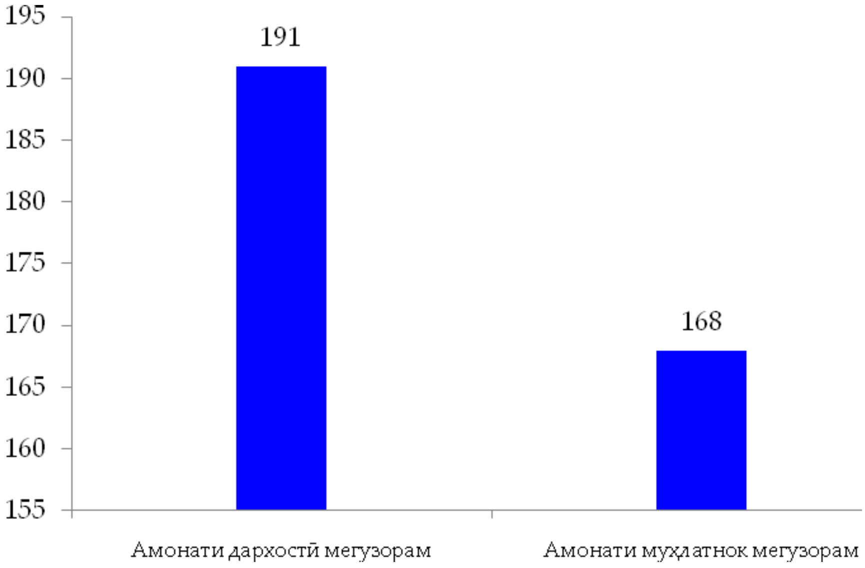

Тибқи савол оид ба нагузоштани маблағ дар бонк – 600 нафар (12,0%) респондентҳо чунин изҳори назар кардаанд: боварӣ надорам – 154 нафар (25,7%), аз ноустувории қурб зарар мебинам – 110 нафар (18,3%), фоизҳо пастанд – 113 нафар (18,8%), фоида намегирам – 114 нафар (19,0%) ва муфид нест – 109 нафар (18,2%).

Маълумоти мазкур дар диаграммаи 25.2 оварда шудааст.

Диаграммаи 25.2 Сабаби нагузоштани маблағҳои пулӣ (нафар)

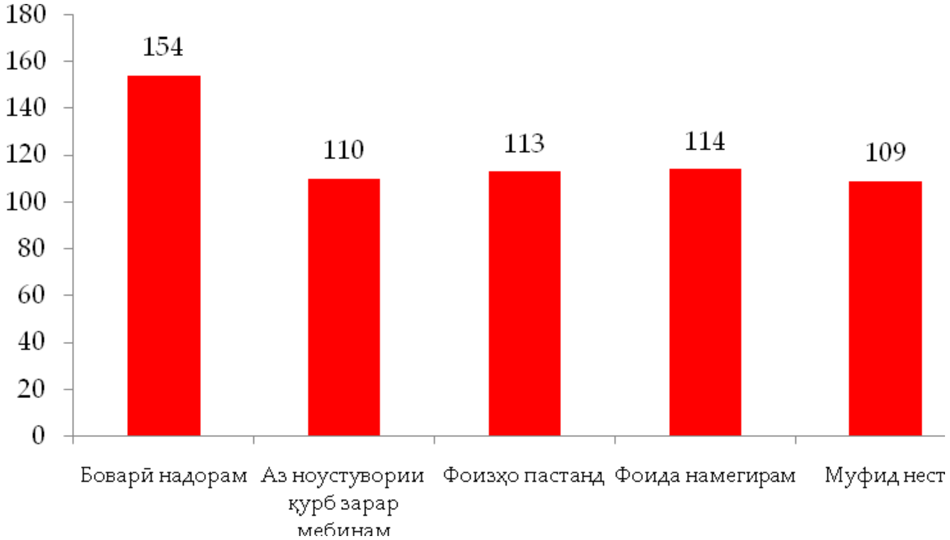

1.17. Кӯмаки навъи хизматрасониҳои бонкӣ ба муштариён

Тайи солҳои охир мушоҳида мегардад, ки пешниҳоди навъҳои мухталифи хизматрасониҳои бонкӣ қиёсан талаботҳои муштариёнро қонеъ гардонида, ҳамзамон такомул ёфта истодаанд.

Таъсироти сохтори навъҳои хизматрасонии бонкӣ ба фаъолияти муштариён аз аломатҳои мухталиф баҳои миқдорӣ дода мешавад, ки дар саволномаи пурсиш дарҷ гардидаанд.

Ба саволи дар маҷмӯъ ба фаъолияти респондентҳо кадом навъи хизматрасониҳои бонкӣ кӯмак мерасонанд, аз тарафи респондентҳо чунин ҷавобҳо дода шуд: 1 873 нафар (34,6%) – қарзҳои бонкӣ, 932 нафар (17,2%) – сари вақт дастрас кардани пули нақд, 210 нафар (3,9%) – интиқоли пули ғайринақдӣ, 344 нафар (6,4%) истифодаи кортҳои пардохт ва 208 нафар (3,8%) дигар навъи хизматрасонии бонкӣ. Барои ҷавоб додан ба саволи мазкур 1676 нафар (30,9%) мушкилӣ кашиданд (диаграммаи 26).

Диаграммаи 26. Тақсимоти респондентҳо доир ба кӯмаки навъи хизматрасониҳои бонкӣ ба муштариён (нафар)

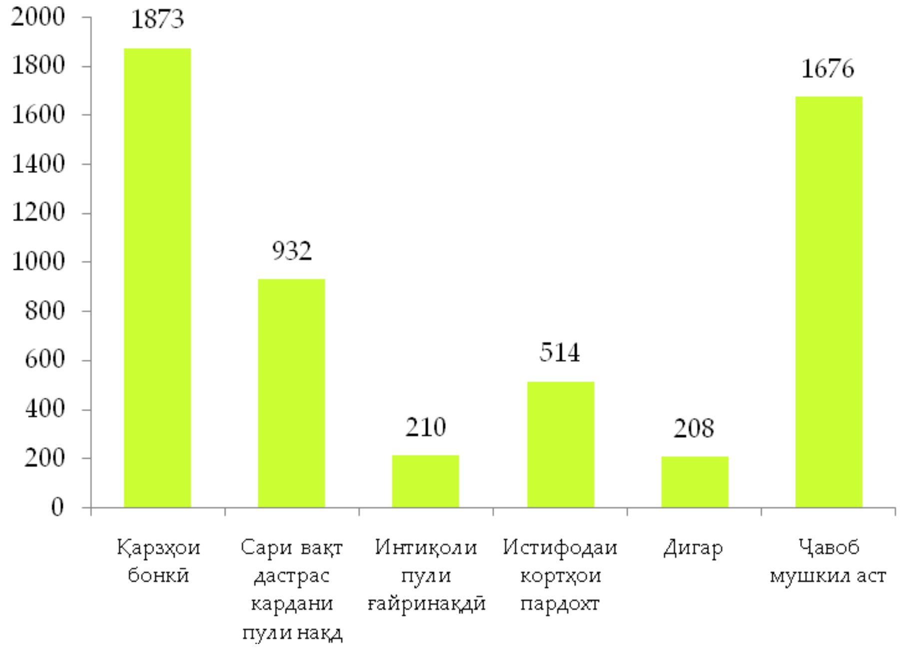

1.18. Баҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор

Савдои чаканаи асъори хориҷӣ дар байни аҳолӣ асосан ба воситаи нуқтаҳои мубодилаи асъор гузаронида мешавад. Аз ин хотир, сифати хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъор доимо беҳбудиро талаб менамояд.

Ин ақида аз рӯи маълумотҳои ҷамъбастии пурсиш доир ба омӯзиши сифати фаъолияти нуқтаҳои мубодилаи асъор воқеъ дар минтақаҳои ҷумҳурӣ, ки он ба тариқи интихобӣ гузаронида шуда буд, муайян гардид. Сифати фаъолияти нуқтаҳои мубодилаи асъор дар пурсишнома бо рангаи баҳодиҳии сатҳи хизматрасониҳо ишора шудааст.

Дар рафти пурсиш муқаррар карда шуд, ки фаъолияти нуқтаҳои мубодилаи асъорро 693 нафар (13,9%) – хеле бад, 1604 нафар (32,2%) – бад, 1823 нафар (36,6%) – қаноатбахш, 337 нафар (6,7%) – хуб, 163 нафар (3,3%) – хеле хуб арзёбӣ намудаанд. Танҳо 366 нафар (7,3%) респондентҳо ба саволи мазкур аз ҷавоб додан мушкилӣ кашиданд. Маълумоти ҷамъбастӣ

доир ба баҳои хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор дар диаграммаи 27 оварда шудааст.

Диаграммаи 27. Тақсимоти респондентҳо доир ба баҳои хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъор (нафар, фоиз)

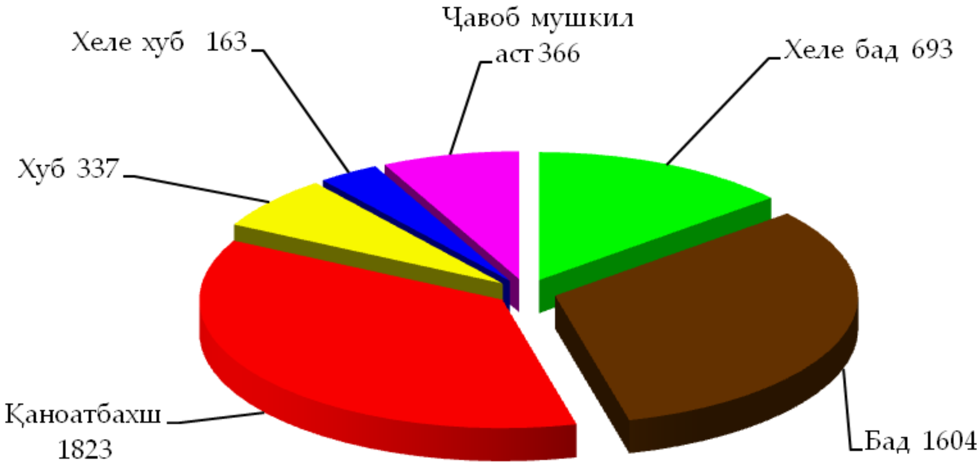

1.19. Дастрасии маълумот доир ба хизматрасониҳои бонкӣ

Респондентҳо доимо кӯшиш менамоянд, ки аз иттилооти мухталифи ҳаёти ҷамъиятӣ барои истифода дар фаъолияти хеш бархурдор бошанд. Дар навбати худ, иттилоот, аз ҷумла маълумотнома доир ба хизматрасониҳои бонкӣ аз сарчашмаҳои гуногун дастрас карда мешавад.

Тибқи саволи пурсишнома 2284 нафар (29,7%) респондент ҷавоб доданд, ки аз телевизион ва радио, 888 нафар (11,6%) – аз рӯзнома ва маҷаллаҳо, 1803 нафар (23,5%) аз худи бонк, 1703 нафар (22,2%) аз ёру дӯстон, ҳамсояҳо, 300 нафар (3,9%) аз сомонаи бонк ва 147 нафар (1,9%) аз дигар сарчашмаҳо доир ба хизматрасониҳои бонкӣ маълумот дастрас намуда, мавриди истифода қарор медиҳанд. Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба дастрасии иттилоот дар бораи хизматрасониҳои бонкӣ дар диаграммаи 28 оварда шудааст.

Диаграммаи 28. Тақсимоти респондентҳо доир ба дастрас намудани иттилоот дар бораи хизматрасониҳои бонкӣ (нафар)

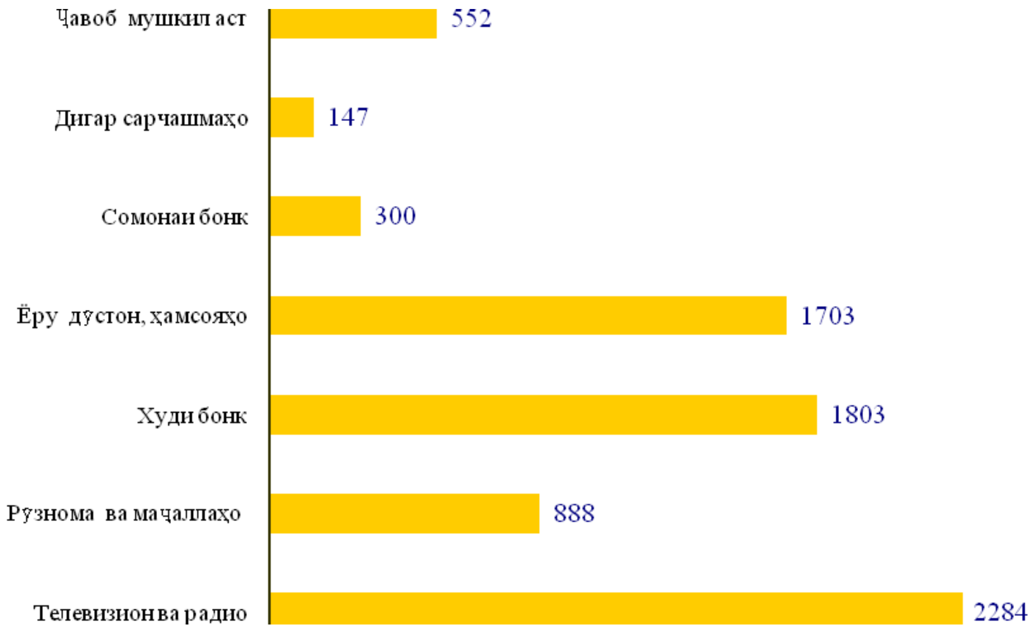

1.20. Мушкилот доир ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ

Таҷриба нишон медиҳад, ки байни бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии хурди дар ҷумҳурӣ амалкунанда рақобати солим дар ҳамаи ҷабҳаҳои фаъолият ба амал омада истодааст. Ташкилотҳои қарзӣ доимо саъю кӯшиш доранд, ки нисбат ба муштариёни худ сатҳу сифати хизматрасониро боз ҳам беҳтар намоянд.

Теъдоди 1130 нафар (21,5%) респондентҳо нисбат ба чунин мушкилот набудани пули нақд, 783 нафар (14,9%) – сари вақт анҷом надодани хизматрасониҳо, 367 нафар (7,0%) – набудани маблағҳои пулӣ, 485 нафар (9,2%) – гаронии ҳаққи хизматрасонӣ ва 712 нафар (13,5%) – дигар сабабҳоро баён намуданд. Дар ҷавоб ба саволи мазкур 1 780 нафар (33,9%) респондент мушкилӣ кашиданд.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба мушкилот оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ дар диаграммаи 29 оварда шудааст.

Диаграммаи 29. Тақсимоти респондентҳо доир ба мушкилоти истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ (нафар)

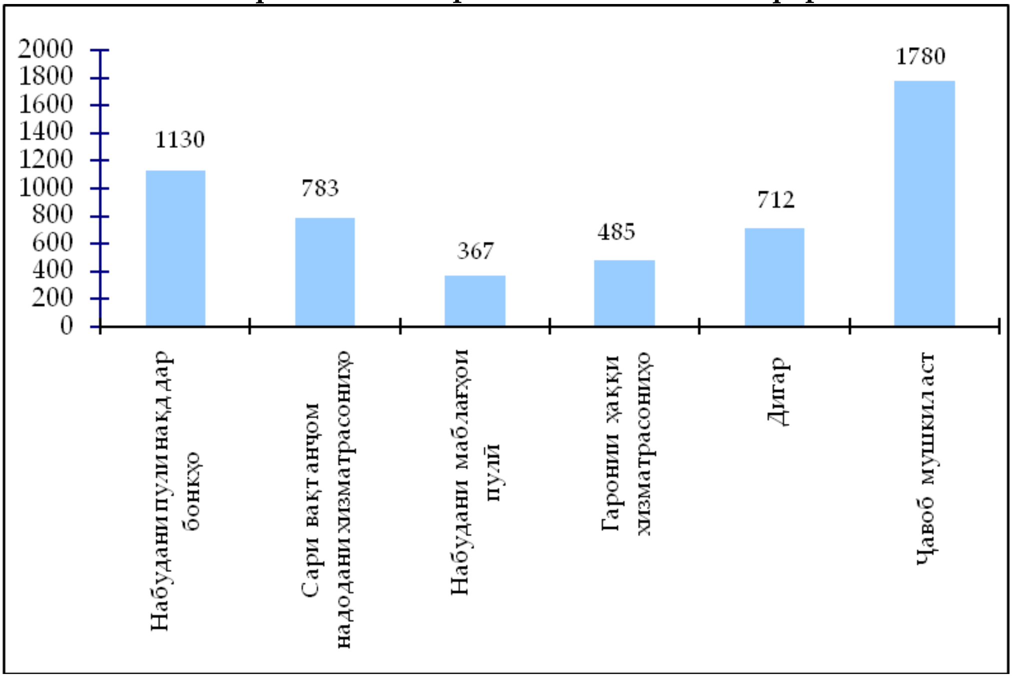

1.21. Талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ

Аз рӯи натиҷаҳои ҷамъбастии пурсиши гузаронидашуда маълум гардид, ки то ҳол аз тарафи кормандони ташкилотҳои қарзӣ ҳангоми пешниҳод намудани хизматрасониҳои бонкӣ аз муштариён маблағҳои ғайрирасмӣ талаб карда мешавад.

Аз ин хотир роҳбарони бонкҳо уҳдадоранд доимо нисбати амали ҷой дошта аҳамияти ҷиддӣ зоҳир намуда, чунин зуҳуроти номатлубро аз байн баранд, то ки ба фаъолияти низоми бонкӣ таъсири манфӣ нагузорад.

Теъдоди 179 нафар (3,6%) респондент изҳор дошт, ки кормандони бонк барои кушодани суратҳисоб, 374 нафар (7,5%) – барои гирифтани маблағи нақд, 195 нафар (3,9%) – барои интиқоли пул, 89 нафар (1,8%) – барои амонатгузорӣ, 90 нафар (1,8%) – барои гирифтани амонат, 244

нафар (4,9%) – барои гирифтани қарз ва 471 нафар (9,4%) барои дигар хизматрасониҳо маблағҳои ғайрирасмӣ талаб менамоянд. Аз маҷмӯи умумии респондентҳо 3374 нафар (67,3%) барои ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашиданд. Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ дар диаграммаи 30 дарҷ гардидааст.

Диаграммаи 30. Тақсимоти респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ (нафар)

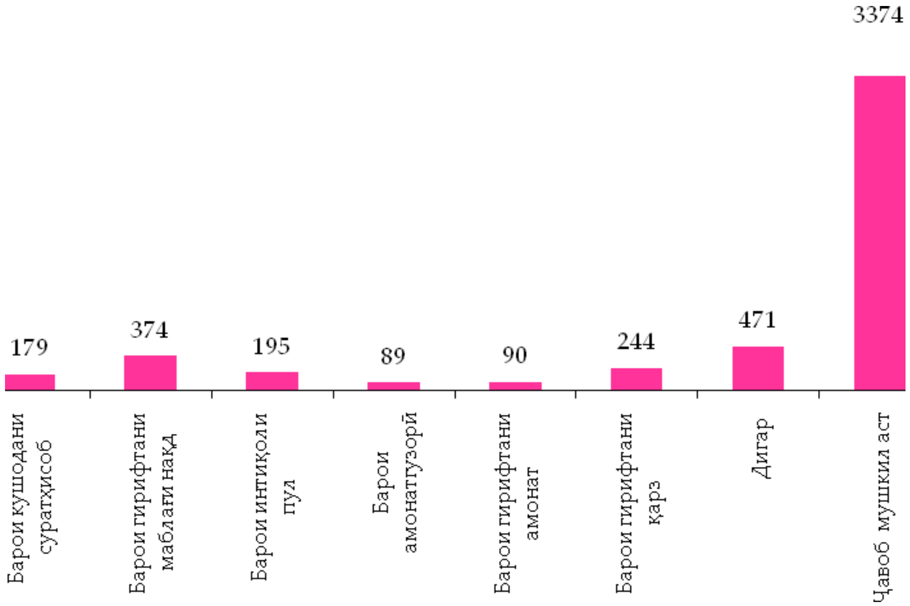

ҚИСМИ 2.
ТАҲЛИЛИ ДИНАМИКАИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ ХИЗМАТРАСОНИИ БОНКИЮ МОЛИЯВӢ

2.1 Динамикаи нишондиҳандаҳои демографӣ – иҷтимоӣ оид ба респондентҳо (шахси пурсидашаванда)

Тибқи маълумоти ҷадвали 1 дар солҳои муқоисашавандаи 2013-2014 шумораи респондентҳо аз рӯи ҷинс, ки дар пурсиш доир ба дастрасии хизматрасониҳои бонкию молиявӣ иштирок намудаанд, бо теъдоди 1 916 нафар, аз ҷумла 1 040 нафар мард ва 876 нафар зан зиёд шудааст. Бо бузургиҳои нисбӣ динамикаи респондентҳо дар маҷмӯъ ба 62,61%, аз ҷумла мардон – 47,99% ва занон ба 98,09% афзудааст. Ба таври аёнӣ динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ҷинс дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 1 оварда шудааст.

Ҷадвали 1. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ҷинс

Ҷинс	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ(-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Мард	2167	3207	1040	47,99
Зан	893	1769	876	98,09
Ҷамъ:	**3060**	**4976**	**1916**	**62,61**

Дар гурӯҳҳои синну соли респондентҳо аз рӯи нишондиҳандаи шумора чунин тағйирот ба амал омад: теъдоди респондентҳои аз 15 то 19 сола – 23 нафар (39,53%), 20-24 сола – 142 нафар (57,38%), 25-29 сола – 280 нафар (61,27%), 30-34 сола – 306 нафар (79.27%), 35-39 сола – 237 нафар (54,23%), 40-44 сола – 301 нафар (69,35%), 45-49 сола – 185 нафар (48,56%), 50-54 сола - 164 нафар (56,25%), 55-59 сола – 87 нафар (47,80%), 60-64 сола – 93 нафар (73,23%), 65-69 сола – 75 нафар (156,25%), 70-74 сола – 24 нафар (96,0%), 75-79 сола – 3 нафар (33,33%) ва 80 сола ва калон – 2 нафар (50,0%). Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо аз рӯи синну сол дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 2 оварда шудааст.

Ҷадвали 2. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи гурӯҳҳои синну сол

Синну сол	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
15 – 19	43	60	23	39,53
20 – 24	237	379	142	57,38
25 – 29	457	737	280	61,27
30 – 34	386	692	306	79,27
35 – 39	437	674	237	54,23
40 – 44	434	735	301	69,35
45 – 49	381	566	185	48,56
50 – 54	290	454	164	56,55
55 – 59	182	269	87	47,80
60 – 64	127	220	93	73,23
65 – 69	48	123	75	156,25
70 – 74	25	49	24	96,00
75 – 79	9	12	3	33,33
80 – калон	4	6	2	50,0
Ҷамъ:	**3060**	**4976**	**1916**	**62,61**

Тағйирёбии сохтории респондентҳо аз рӯи макони зист назаррас мебошад. Дар давраи мушоҳидашаванда теъдоди респондентҳо аз шаҳр 282 нафар (108,5%), шаҳрак – 604 нафар (119,6%) ва деҳа – 1030 нафар (44,9%) зиёд шудааст. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо аз рӯи макони зист дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 3 оварда шудааст.

Ҷадвали 3. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо аз рӯи макони зист

Сохтори макони зист	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/ камшавӣ (-)	
	2013	2014	мутлақ (нафар)	нисбӣ (%)
Шаҳр	260	542	282	108,5
Шаҳрак	505	1109	604	119,6
Деҳа	2295	3325	1030	44,9
Ҷамъ:	3060	4976	1916	62,6

Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо аз рӯи вазъи оилавӣ ба таври зайл тавсиф карда мешавад: теъдоди шахсони оиладор 1 491 нафар (53,12%) ва муҷаррад 264 нафар (120,55%) зиёд шудааст, шумораи аз зан (шавҳар) ҷудошуда бо теъдоди 39 нафар, ё ин ки 16,67 фоиз кам шудааст.

Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи вазъи оилавӣ дар ҷадвали 4 оварда шудааст.

Ҷадвали 4. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи вазъи оилавӣ

Сохтори оилавӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Оиладор	2807	4298	1491	53,12
Муҷаррад	219	483	264	120,55
Аз зан (шавҳар) ҷудошуда	234	195	-39	-16,67
Ҷамъ:	**3060**	**4976**	**1916**	**62,61**

Динамикаи маълумотдории респондентҳо дар муҳлати муқоисашавандаи солҳои 2013-2014 чунин қиёс карда мешавад: теъдоди респондентҳое, ки маълумоти олӣ доранд, 296 нафар (20,74%), олии нопурра – 398 нафар (110,86%), миёнаи махсус – 376 нафар (69,89%), касбии-техникӣ – 182 нафар (86,45%), миёнаи умумӣ – 602 нафар (122,36%) ва дигар – 62 нафар (295,24%) афзудааст. Ҳиссаи респондентҳое, ки дорои маълумоти олӣ, олии нопурра, миёнаи махсус, касбии - техникӣ ва миёнаи умумӣ мебошанд, дар соли 2014, дар муқоиса бо соли 2013 ба андозаи 0,85 банди фоизӣ кам шуд.

Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи маълумотдорӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 5 оварда шудааст.

Ҷадвали 5. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи маълумотдорӣ

Сатҳи маълумот	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	мутлақ (нафар)	нисбӣ (%)
Олӣ	1427	1723	296	20,74
Олии нопурра	359	757	398	110,86
Миёнаи махсус	538	914	376	69,89
Касбии техникӣ	213	395	182	85,45
Миёнаи умумӣ	492	1094	602	122,36
Дигар	21	83	62	295,24
Ҷавоб мушкил аст	10	10	-	-
Ҷамъ:	**3060**	**4976**	**1916**	**62,61**

Теъдоди умумии респондентҳое, ки дар соҳаҳои гуногун шуғл доранд, 2001 нафар, ё ин ки 65,4 фоиз зиёд шудааст. Таркиби респондентҳо аз рӯи соҳаи шуғл дар соли 2014 назар ба соли 2013 ба тариқи зайл тағйир ёфт: хизмати давлатӣ ба теъдоди 104 нафар (7,5%) кам шуд ва теъдоди респондентҳо аз рӯи дигар соҳаҳои шуғл афзуд, яъне иқтисодӣ ва молия – 258 нафар (289,9%), кишоварзӣ – 274 нафар (72,7%), тиҷорат – 384 нафар (100,5%), нақлиёт – 326 нафар (217,3%), хизматрасонии маишӣ – 171 нафар (3,9 маротиба), хизматрасонии хӯроки умумӣ – 97 нафар (285,3%), хонашин – 262 нафар (111,5%) ва дигар – 363 нафар (106,1%). Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи соҳаи шуғл дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 6 оварда шудааст.

Ҷадвали 6. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи соҳаи шуғл

Соҳаи шуғл	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ(+)/камшавӣ(-)	
	2013	2014	мутлақ (нафар)	нисбӣ (%)
Хизмати давлатӣ	1378	1274	- 104	-7,5
Иқтисодӣ ва молия	89	347	258	289,9

Кишоварзӣ	377	651	274	72,7
Тиҷорат	382	766	384	100,5
Нақлиёт	150	476	326	217,3
Хизматрасонии маишӣ	43	214	171	3,9 мар.
Хизматрасонии хӯроки умумӣ	34	131	97	285,3
Хонашин	235	497	262	111,5
Дигар	342	705	363	106,1
Ҷавоб мушкил аст	30	-	-	-
Ҷамъ:	**3060**	**5061**	**200,1**	**65,4**

Ба динамикаи шумораи респондентҳо бо тариқи зайл баҳои миқдорӣ дода мешавад. Теъдоди респондентҳое, ки дар вазифаи хизматчӣ фаъолият доранд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 30 нафар (-2,2%) кам шуда, ҳиссаи соҳибкорон – 47 нафар (101,1%), коргари кироя – 184 нафар (83,3%), худкордеҳ – 374 нафар (198,9%), нафақахӯр – 153 нафар (126,4%) ва дигар – 599 нафар (128,0%) зиёд шудааст. Дар маҷмӯъ, респондентҳое, ки дар ҳамон вазифаҳо фаъолият доранд, дар ин солҳои муқоисашаванда 1 977 нафар, ё ин ки 64,6 фоиз зиёд шуданд. Маълумот доир ба динамикаи шумораи респондентҳо аз рӯи вазифа дар ҷадвали 7 оварда шудааст.

Ҷадвали 7. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи вазифа

Вазифа	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ(+)/камшавӣ(-)	
	2013	2014	мутлақ (нафар)	нисбӣ (%)
Хизматчӣ	1390	1360	-30	-2,2
Соҳибкор	462	929	47	101,1
Коргари кироя	221	405	184	83,3
Худкордеҳ	188	562	374	198,9
Нафақахӯр	121	274	153	126,4
Дигар	468	1067	599	128,0
Ҷавоб мушкил аст	210	440	230	109,5
Ҷамъ:	**3060**	**5037**	**1977**	**64,6**

Динамикаи таркиби респондентҳо аз рӯи ихтисос дар маҷмӯъ 1'916, ё ин ки 62,6 фоиз афзуд. Теъдоди респондентҳо аз рӯи чунин ихтисосҳо омӯзгор (дар мактабҳои олӣ) - 106 нафар (40,5%), муаллим (дар мактаби миёна) - 76 нафар (16,7%), корманди бонк 19 нафар (33,3%) ва меъмор – 5 нафар (21,7%) кам шуда, теъдоди респондентҳо аз рӯи дигар вазифаҳо зиёд шудааст, ки метавон ин тағйиротро бо тариқи зайл тавсиф кард: рассом – 6 нафар (35,3%), иқтисоддон – 64 нафар (42,7%), коршинос – 32 нафар (266,7%), барққор – 37 нафар (68,5%), техник – 17 нафар (31,3%), технолог – 10 нафар (66,7%), молшинос – 21 нафар (131,3%), мураббӣ – 8 нафар (25,0%), ҷомеашинос – 11 нафар (137,5%), муфаттиш – 2 нафар (9,5%), ҳамшираи тиббӣ – 24 нафар (19,0%), руҳшинос – 12 нафар (120,0%), барномасоз – 19 нафар (118,7%), тарҷумон – 13 нафар (100,0%), механик – 7 нафар (73,9%), усто – 35 нафар (38,0%), муҳандис – 8 нафар (21,1%), дандонпизишк – 11 нафар (28,9%), зоотехник – 4 нафар (17,4%), байтор – 13 нафар (29,5%), муҳосиб – 110 нафар (115,8%), геолог – 25 нафар (178,6%), миёнарав – 6 нафар (46,2%), агроном – 7 нафар (11,7%), ҳунарпеша – 44 нафар (157,1%), агент – 5 нафар (166,7%), ҳуқуқшинос – 26 нафар (81,25%), ронанда – 140 нафар (90,9%), савдогар – 177 нафар (97,3%), тоҷир – 110 нафар (93,2%), корманди хизмати маишӣ – 30 нафар (90,9%), моҳипарвар – 2 нафар (18,2%), фермер – 24 нафар (13,7%) ва дигар ихтисосҳо – 1080 нафар (180,9%).

Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ихтисос дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 8 оварда шудааст.

Ҷадвали 8. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ихтисос (рамз)

Рамзи ихтисос	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	мутлақ (нафар)	нисбӣ (%)
10	262	156	-106	-40,5
11	454	378	-76	-16,7
12	57	38	-19	-33,3
13	17	23	6	35,3
14	150	214	64	42,7
15	12	44	32	266,7

16	54	91	37	68,5
17	32	49	17	31,3
18	15	25	10	66,7
19	16	37	21	131,3
20	32	40	8	25,0
21	8	19	11	137,5
22	21	23	2	9,5
23	126	150	24	19,0
24	10	22	12	120,0
25	16	35	19	118,7
26	13	26	13	100,0
27	23	40	7	73,9
28	92	127	35	38,0
29	38	46	8	21,1
30	38	49	11	28,9
31	23	27	4	17,4
32	44	57	13	29,5
33	95	205	110	115,8
34	14	39	25	178,6
35	13	19	6	46,2
36	23	18	-5	-21,7
37	59	66	7	11,7
38	28	72	44	157,1
39	3	8	5	166,7
40	32	58	26	81,25
41	154	294	140	90,9
42	182	359	177	97,3
43	118	228	110	93,2
44	33	63	30	90,9
45	11	13	2	18,2
46	124	141	24	13,7
47	597	1677	1080	180,9
Чамъ:	**3060**	**4976**	**1916**	**62,6**

2.2. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи манбаи даромадҳо

Тибқи саволи пурсишнома «манбаҳои даромади Шумо кадомҳоянд?», ки доир ба он ҷавобҳо аз тарафи респондентҳо дастрас карда шуд, дар солҳои муқоисашавандаи 2013-2014 тағйироти зиёдшавӣ аз рӯи ҳамаи манбаҳои даромад мушоҳида карда мешавад. Афзоиши теъдоди респондентҳо, ки манбаи даромад, музди меҳнатро номбар кардаанд – 1075 нафар (91,7%), нафақа – 119 нафар (54,8%), фаъолияти соҳибкорӣ – 499 нафар (166,3%), фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 238 нафар (37,7%), тиҷорати хурд – 329 нафар (120,1%), интиқоли пулӣ – 318 нафар (183,8%), кӯмакпулии иҷтимоӣ– 107 нафар (75,4%), ёрии хешовандон – 180 нафар (82,6%), миёнаравӣ– 79 нафар (3,7 маротиба) ва даромадҳои дигар – 447 нафар (3,0 маротиба) зиёд шуд. Дар маҷмӯъ, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 теъдоди респондентҳое, ки ба саволи мазкур ҷавоб доданд, 6922 нафар, ё ин ки 106,5 фоиз афзудааст.

Маълумот доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи манбаҳои даромад дар ҷадвали 9 оварда шудааст.

Ҷадвали 9. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи манбаҳои даромад

Манбаҳои даромад	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ(+)/камшавӣ(-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Музди меҳнат	1172	2247	1075	91,7
Нафақа	217	336	119	54,8
Фаъолияти соҳибкорӣ	300	799	499	166,3
Фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ	631	869	238	37,7
Тиҷорати хурд	274	603	329	120,1
Интиқолҳои пулӣ	173	491	318	183,8
Кӯмакпулии иҷтимоӣ	35	142	107	75,4
Ёрии хешовандон	218	398	180	82,6
Миёнаравӣ	21	100	79	3,7 мар.
Даромадҳои дигар	150	597	447	3,0 мар.

Ҷавоб мушкил аст	161	340	179	112,2
Ҷамъ:	**3352**	**6922**	**3570**	**106,5**

2.3. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи навъи истифодаи ҳисобҳои бонкӣ

Дар соли 2014 теъдоди респондентҳое, ки ба саволи пурсишнома «Шумо аз кадом навъи ҳисобҳои бонкӣ истифода мебаред», ҷавоб додаанд, нисбат ба соли 2013 ба андозаи 2293 нафар (73,0%) зиёд шуд. Аз ҷумла, теъдоди респондентҳое, ки ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ доранд 865 нафар (133,1%), ҳисоби амонатӣ бо асъори хориҷӣ – 89 нафар (26,5%), ҳисоби қарзӣ – 717 нафар (199,7%) зиёд шуда, шумораи респондентҳое, ки дигар ҳисобҳоро нишон додаанд, ба миқдори 38 нафар, ё ин ки 22,9 фоиз кам шудааст. Ҳамзамон, теъдоди респондентҳое, ки аз ҷавоб додан ба ин савол мушкилӣ кашиданд, 723 нафар, ё ин ки 13,4 маротиба зиёд гаштааст.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи навъи истифодаи ҳисобҳои бонкӣ дар ҷадвали 10 оварда шудааст.

Ҷадвали 10. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи навъи истифодаи ҳисобҳои бонкӣ

Намуди ҳисобҳои бонкӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ	650	1515	865	133,1
Ҳисоби амонатӣ бо асъори хориҷӣ	336	425	89	26,5
Ҳисоби қарзӣ	359	1076	717	199,7
Истифода намебарам	1118	1512	394	35,2
Ҳисобҳои дигар	166	128	-38	-22,9
Ҷавоб мушкил аст	54	777	723	13,4 мар.
Ҷамъ:	**3140**	**5433**	**2293**	**73,0**

2.4. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ

Тибқи маълумоти ҷамъбастгардидаи ҷадвали 11 ошкор гардид, ки дар маҷмӯъ истифодабарандагони ҳамаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ дар соли 2014 назар ба соли 2013 бо теъдоди 2149 нафар, ё ин ки 72,6 фоиз зиёд гардидааст.

Дар ҳамин давраи муқоисашаванда зиёдшавии респондентҳо доир ба истифодаи кортҳои пардохтӣ 727 нафар (228,6%), бонкӣ мобилӣ–84 нафар (43,7%) мушоҳида гардида, теъдоди ҷавоби респондентҳо оид ба истифода намуднаи интернет - бонк 32 нафар (-21,8%) кам шудааст. Ҳамзамон теъдоди респондентҳое, ки ягон навъи хизматрасонии бонкиро истифода намебаранд, ба 1104 нафар (75,5%) ва шахсоне, ки барои ҷавоб гардонидан ба ин савол мушкилӣ кашиданд, 203 нафар (25,8%) коҳиш ёфтааст.

Дар маҷмӯъ, ҳиссаи респондентҳое, ки кортҳои пардохтӣ, бонки мобилӣ ва интернет - бонкро истифода менамоянд, дар соли 2014 нисбат ба ҳаҷми умумӣ 28,1 фоизро ташкил дода, нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 5,9 банди фоизӣ зиёд гардид.

Ҷадвали 11. Динамикаи истифодаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ

Намуди хизматрасо-ниҳои электронии бонкӣ	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ(+)/камшавӣ(-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Кортҳои пардохтӣ	318	1045	727	228,6
Бонки мобилӣ	192	276	84	43,7
Интернет – бонк	147	115	-32	-21,8
Истифода намебарам	1462	2566	1104	75,5
Дигар	55	118	63	114,5
Ҷавоб мушкил аст	786	989	203	25,8
Ҷамъ:	**2960**	**5109**	**2149**	**72,6**

2.5. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсади истифодаи хизматрасонии корти бонкӣ

Дар солҳои муқоисашавандаи 2013-2014 теъдоди респондентҳо доир ба истифодаи хизматрасониҳои кортҳои бонкӣ барои гирифтани музди меҳнат 778 нафар (142,7%), гирифтани нафақа – 233 нафар (280,7%), пардохти хизматрасонии коммуналӣ 181 – нафар (287,3%), гирифтани интиқоли пулӣ – 42 нафар (13,2%), харидории молу хизматрасониҳо – 101 нафар (132,9%) ва дигар пардохтҳо 414 нафар (171,8%) афзудааст. Инчунин, теъдоди респондентҳое, ки барои ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашиданд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ба 2288 нафар, ё ин ки 79,5 фоиз зиёд гардидааст.

Аз рӯи миқдори ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба мақсади истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ ҳиссаи истифодабарандагон–респондентҳо дар соли 2014 нисбат ба ҳаҷми умумии респондентон 59,5 фоизро ташкил дод. Ин нишондиҳанда нисбат ба соли 2013 ба андозаи 13,5 фоиз зиёд мебошад.

Ҷадвали 12. Динамикаи мақсадҳои истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ

Хизматрасонии кортҳои бонкӣ	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Гирифтани музди меҳнат	545	1323	778	142,7
Гирифтани нафақа	83	316	233	280,7
Пардохти хизматрасонии коммуналӣ	63	244	181	287,3
Гирифтани интиқоли пулӣ	319	361	42	13,2
Харидории молу хизмат-расониҳо	76	177	101	132,9
Дигар пардохтҳо	241	655	414	171,8
Ҷавоб мушкил аст	1552	2091	539	34,7
Ҷамъ:	**2879**	**5167**	**2288**	**79,5**

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсади истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 12 оварда шудааст.

2.6. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ

Теъдоди респондентҳое, ки фикру ақидаи худро доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ изҳор намуданд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 афзоиш ёфтааст. Яъне, дар 2014 нисбат ба соли 2013 теъдоди 2322, ё ин ки 83,7 фоиз респондент ба саволи «Шумо хизматрасонии бонки мобилиро бо кадом мақсад истифода мебаред?» зиёдтар ҷавоб доданд.

Нисбат ба соли 2013 теъдоди респондентҳое, ки бонки мобилиро барои пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ истифода мебаранд, 277 нафар (100,7 %), адои қарз 108 нафар (90,0%), маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ – 47 нафар (43,1%), пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ – 815 нафар (152,1%), пардохти молу ашё – 50 нафар (64,9%) пардохти фурӯши молу ашё – 175 нафар (4,4 маротиба) ва дигар хизматрасониҳо – 850 нафар (52,6%) зиёд гардид.

Теъдоди истифодабарандагони бонки мобилӣ аз рӯи навъи мақсади хизматрасонӣ дар ҷадвали 13 оварда шудааст.

Ҷадвали 13. Динамикаи мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ

Хизматрасонии бонки мобилӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Пардохти хизматра-сониҳои коммуналӣ	275	552	277	100,7
Адои қарз	120	228	108	90,0
Маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ	109	156	47	43,1
Пардохти хизматра-сонии телефони мобилӣ	536	1351	815	152,1
Пардохти хариди молу ашё	77	127	50	64,9
Пардохти фурӯши мо-	40	215	175	4,4 маро-

лу ашё				тиба
Дигар хизматрасониҳо	1616	2466	850	52,6
Ҷамъ:	**2773**	**5095**	**2322**	**83,7**

2.7. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи интернет – бонк

Мутобиқи натиҷаи пурсиш дар соли 2014 қиёсан бо соли 2013 доираи истифодабарандагони интернет–бонк васеъ гардидааст. Шумораи респондентҳое, ки ба саволи интернет–бонкро бо кадом мақсад истифода мебаред? ҷавоб додаанд "дар маҷмӯъ" нисбат ба соли 2013 бо теъдоди 1905 нафар (60,0%) зиёд шудааст. Афзоиши истифодаи интернет – бонк барои пардохти хизматҳои коммуналӣ 389 нафар (3,4 маротиба), маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ 45 нафар (41,7%), пардохти хизматрасонии коммуналӣ 772 нафар (149,0%) ва дигар хизматрасониҳо 1011 нафар (56,5%)-ро дар бар гирифт. Баръакс, истифодаи интернет– бонк бо мақсади адои қарз аз рӯи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо дар солҳои муқоисашаванда, бо теъдоди 267 нафар (-56,4%), пардохти хариди молу ашё 23 нафар (-19,5%) ва пардохти фурӯши молу ашё 22 нафар (-39,3%) кам гардид.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи интернет– бонк дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 14 оварда шудааст.

Ҷадвали 14. Динамикаи мақсадҳои истифодаи интернет - бонк

Хизматрасонии интернет – бонк	**Солҳо**		**Афзоиш: (+) – зиёдшавӣ (-) – камшавӣ**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Пардохти хизматра-сониҳои коммуналӣ	113	502	389	3,4 мар.
Адои қарз	473	206	-267	-56,4
Маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ	108	153	45	41,7
Пардохти хизматра-	518	1290	772	149,0

сонии телефони мобилӣ				
Пардохти хариди молу ашё	118	95	-23	-19,5
Пардохти фурӯши молу ашё	56	34	-22	-39,3
Дигар хизматрасониҳо	1789	2800	1011	56,5
Ҷамъ:	**3175**	**5080**	**1905**	**60,0**

2.8. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда

Дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 теъдоди респондентҳое, ки ба саволи «Манбаҳои маблағҳои пулии Шумо аз хориҷи кишвар воридшаванда кадомҳоянд?» ҷавоб додаанд, 2343 нафар (80,2%) зиёд гардид. Таркиби тағйирёбии манбаҳои интиқоли пулӣ аз хориҷи кишвар воридшаванда тафсилоти зеринро дорад: зиёдшавии ҷавобҳои респондентҳо доир ба гирифтани музди кор–780 нафар (6,9 маротиба), нафақа–90 нафар (290,3%), фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ–112 нафар (112,0%), фаъолияти соҳибкорӣ–29 нафар (11,6%), ёрӣ аз хешовандон – 1297 нафар (19,4 маротиба), алимент – 38 нафар (12,7 маротиба), кӯмакпулӣ – 117 нафар (11,7 маротиба) ва дигар манбаҳо–138 нафар (7,7 маротиба) мебошад. Теъдоди респондентҳое, ки манбаи интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшавандаро надоранд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2103 бо теъдоди 158 нафар (-11,1%) кам гардид.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба саволи мазкур дар ҷадвали 15 оварда шудааст.

Ҷадвали 15. Динамикаи манбаи маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда

Манбаъ	Солҳо		Афзоиш: (+) – зиёдшавӣ/(-) – камшавӣ	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Музди кор	112	892	780	6,9 мар.
Нафақа	31	121	90	290,3
Фурӯши маҳсулоти	100	212	112	112

кишоварзӣ				
Фаъолияти соҳиб-корӣ	251	280	29	11,6
Ёрӣ аз хешовандон	67	1364	1297	19,4 мар.
Алимент	3	41	38	12,7 мар.
Кӯмакпулӣ	10	127	117	11,7 мар.
Дигар манбаҳо	18	156	138	7,7 мар.
Надорам	2330	2072	-158	-11,1
Ҷамъ:	**2922**	**5265**	**2343**	**80,2**

2.9. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои пулии ба хориҷа фиристодашаванда

Пурсиши шаҳрвандон исбот сохт, ки онҳо на танҳо аз хориҷи кишвар аз манбаҳои гуногун дорои интиқоли пулӣ мегарданд, балки ба хориҷа маблағҳои пулӣ ирсол менамоянд. Теъдоди интиқолдиҳандагони пул ба хориҷа аз рӯи ҷавобҳои респондентҳо дар соли 2014 назар ба соли 2013 ба андозаи 417 нафар, ё ин ки 70,4 фоиз зиёд гардид. Динамикаи унсурҳои таркиби интиқоли пулӣ ба хориҷа аз рӯи манбаҳо ба таври зайл баҳо дода мешавад: музди кор – 72 нафар (64,3%), нафақа – 221 нафар (7,1 маротиба), ёрӣ ба хешовандон – 103 нафар (153,7%), алимент – 16 нафар (5,3 маротиба), кумакпулӣ – 31 нафар (3,1 маротиба) ва дигар манбаҳо – 80 нафар (4,4 маротиба) афзуд. Сатҳи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба интиқоли маблағҳои пулии ба хориҷа фиристодошуда аз рӯи унсурҳои таркиби манбаъҳо чунин шаклро соҳиб гардид: фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 4 нафар (-4,0%) ва фаъолияти соҳибкорӣ – 102 нафар (-40,6%) нисбат ба ҳамин давраи соли қаблӣ майли пастравиро дошта, кам гардид. Теъдоди ҷавобҳои респондентҳое, ки ҳеҷ гуна манбаи интиқоли пулии ба хориҷа фиристоданро надоранд зиёд шуда ба миқдори 1 680 нафар (72,1%) афуздааст.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаи интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда дар ҷадвали 16 пешниҳод шудааст.

Ҷадвали 16. Динамикаи манбаи маблағҳои интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда

Манбаъ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Музди кор	112	184	72	64,3
Нафақа	31	252	221	7,1 мар.
Фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ	100	96	-4	-4
Фаъолияти соҳибкорӣ	251	149	-102	-40,6
Ёрӣ ба хешовандон	67	170	103	153,7
Алимент	3	19	16	5,3 мар.
Кӯмакпулӣ	10	41	31	3,1 мар.
Дигар манбаҳо	18	98	80	4,4 мар.
Надорам	2330	4010	1680	72,1
Ҷамъ:	**2922**	**5019**	**2097**	**71,8**

2.10. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда

Тибқи маълумоти ҷамъоваардашуда респондентҳо доир ба миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи мухлат ҷавобҳои мухталиф пешниҳод намуданд. Хусусан, қиёспазирии маълумот аз рӯи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 аз рӯи мухлати воридшавӣ афзоиш ёфта, чунин гурӯҳбандӣ гардид: як маротиба дар як моҳ - 1 027 нафар (177,1%), ду маротиба дар як моҳ – 42 нафар (22,6%), як маротиба дар се моҳ – 247 нафар (79,2%) ва як маротиба дар ним сол – 60 нафар (28,0%). Танҳо сатҳи камшавии ҷавобҳои респондентҳо як маротиба дар як сол – 197 нафар (-47,6%)-ро ташкил кард.

Маълумоти пурра оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи мухлати воридшавӣ дар ҷадвали 17 оварда шудааст.

Ҷадвали 17. Динамикаи миқдори пули аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи муҳлат

Муҳлати воридшавӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ(+)/камшавӣ(-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Як маротиба дар як моҳ	580	1607	1027	177,1
Ду маротиба дар як моҳ	186	228	42	22,6
Як маротиба дар се моҳ	312	559	247	79,2
Як маротиба дар ним сол	214	274	60	28,0
Як маротиба дар як сол	414	217	-197	-47,6
Дигар	24	198	174	7,3 мар.
Надорам	1407	2180	773	54,9
Ҷамъ:	**3137**	**5263**	**2126**	**67,8**

2.11 Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба интиқоли миқдори пули ба хориҷа фиристодашаванда

Доир ба миқдори пули ба хориҷа фиристодашаванда аз рӯи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо ба таври зайл хулоса баровардан мумкин аст: динамикаи интиқоли миқдори пули ба хориҷа фиристодашаванда аз рӯи муҳлати интиқол як маротиба дар як моҳ – 44 нафар (88,0%), ду маротиба дар як моҳ – 25 нафар (53,2%), як маротиба дар се моҳ – 33 нафар (78,6%) ва як маротиба дар ним сол – 13 нафар (35,1%) афзуда, як маротиба дар як сол бо теъдоди 69 нафар, ё ин ки 49,3 фоиз кам гардид. Ҳиссаи респондентҳое, ки ҳеҷ гуна маблағ ба хориҷа интиқол намедиҳанд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ба андозаи 10,4 банди фоизӣ зиёд гардид.

Манбаҳои ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда дар ҷадвали 18 оварда шудааст.

Ҷадвали 18. Динамикаи интиқоли миқдори пули ба хориҷа фиристодашаванда

Муҳлати фиристиш	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Як маротиба дар як моҳ	50	94	44	88,0
Ду маротиба дар як моҳ	47	72	25	53,2
Як маротиба дар се моҳ	42	75	33	78,6
Як маротиба дар ним сол	37	50	13	35,1
Як маротиба дар як сол	140	71	-69	-49,3
Дигар	266	88	-178	-66,9
Надорам	2412	4530	2118	87,8
Ҷамъ:	**2994**	**4980**	**1986**	**66,3**

2.12. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи навъҳои қарзи бонкӣ

Тибқи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба саволи «Аз кадом қарзҳои бонкӣ истифода мебаред?» ҳиссаи истифодабарандагони навъҳои қарзи бонкӣ дар маҷмӯъ дар соли 2014, ки 65,5 фоизро ташкил медиҳад, нисбат ба соли 2013 ба андозаи 6,4% афзуд. Дар давраи муқоисашаванда аз рӯи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба истифодаи навъҳои қарзи бонкӣ чунин хулоса баровардан мумкин аст: афзоиши истифодабарандагони қарзи истеъмолӣ – 575 нафар (183,7%), қарз барои хариди ҷиҳози хона – 213 нафар, таъмири хона – 212 нафар (70,7 маротиба), хариди манзил – 11 нафар (8,9%), сохтмони манзил – 118 нафар (80,3%), хизматрасонии маишӣ – 55 нафар (285,0%), соҳибкорӣ – 444 нафар (192,2%), муҳоҷирати меҳнатӣ – 106 нафар (59,2%) ва дигар навъи қарзҳо – 126 нафар (95,5%) мушоҳида шудааст. Ҳамзамон, теъдоди респондентҳое, ки қарзи бонкиро барои хариди автомобил ва истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ истифода мебаранд, дар соли 2014 назар ба соли 2013 мутаносибан 28 ва 193 нафар кам гардид. Теъдоди респондентҳое, ки аз ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашиданд, дар давраи муқоисашаванда 2 177 нафар, ё ин ки 38,7 фоиз афзуд.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи навъҳои қарзи бонкӣ дар ҷадвали 19 оварда шудааст.

Ҷадвали 19. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи навъи қарзи бонкӣ

Намудҳои қарзи бонкӣ	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ(%)**
Истеъмолӣ	313	888	575	183,7
Хариди ҷиҳози хона	0	213	213	-
Таъмири хона	3	215	212	70,7 мар.
Хариди манзил	124	135	11	8,9
Сохтмони манзил	147	265	118	80,3
Хариди автомобил	222	194	-28	-12,6
Истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ	625	432	-193	-30,9
Хизматрасонии маишӣ	20	77	55	285,0
Соҳибкорӣ	231	675	444	192,2
Муҳоҷирати меҳнатӣ	179	285	106	59,2
Дигар навъи қарзҳо	132	258	126	95,5
Ҷавоб мушкил аст	1379	1915	536	38,7
Ҷамъ:	**3375**	**5552**	**2177**	**64,5**

2.13. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба пасандозҳо

Динамикаи респондентҳо мувофиқи ҷавобҳои додашуда аз рӯи гурӯҳбандии фоизи пасандозҳо дар давоми солҳои 2013-2014 майли зиёдшавиро дорад. Афзоиши ҷавобҳои респондентҳо тибқи гурӯҳбандии фоизи пасандозҳо чунин аст: баланд мебошад – 360 нафар (125,9%), миёна аст – 333 нафар (58,9%), қобили қабул аст – 114 нафар (22,7%), паст мебошад – 810 нафар (185,8%) ва дигар – 115 нафар (140,2%). Теъдоди 409 нафар (41,4%) барои ҷавоб додан ба савол «Оё Шумо аз фоизи пасандозҳо

қаноатманд ҳастед?» дар давоми соли 2014 назар ба соли 2013 зиёд шудааст. Дар маҷмӯи сохторӣ ҳиссаи респондентҳое, ки аз рӯи аломати рангаи фоизи пасандозҳо фикру ақидаи худро баён намудаанд, дар давоми солҳои муқоисашаванда афзуд.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳо доир ба пасандозҳо дар ҷадвали 20 оварда шудааст.

Ҷадвали 20. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба пасандозҳо

Рангаи фоизи пасандозҳо	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Баланд мебошад	286	646	360	125,9
Миёна аст	565	898	333	58,9
Қобили қабул аст	502	616	114	22,7
Паст мебошад	436	1246	810	185,8
Дигар	82	197	115	140,2
Ҷавоб мушкил аст	988	1397	409	41,4
Ҷамъ:	**2859**	**5000**	**2141**	**74,9**

2.14. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо

Аз рӯи маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо дар хусуси қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо, ки дар ҷадвали 21 оварда шудааст, метавон чунин баҳо дод: дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ҷавобҳои додашудаи респондентҳо аз рӯи рангаи фоизи қарзҳо афзоиш ёфтааст. Теъдоди зиёдшавии ҷавоби респондентҳо доир ба баланд будани фоизи қарзҳо 118 нафар (38,0%), миёна будани фоиз – 374 нафар (69,6%), қобили қабул будан – 265 нафар (57,9%), паст будани фоиз – 44 нафар (33,8%) ва дигар – 45 нафар (36,6%) мушоҳида гардид. Дар муқоиса бо соли 2013 ҳиссаи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо аз рӯи рангаи фоизи қарзҳо ба андозаи 5,4 банди фоизӣ афзуд.

Ҷадвали 21. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо

Рангаи фоизи қарзҳо	Солҳо		Афзоиш зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Баланд мебошад	810	1928	1118	38,0
Миёна аст	537	911	374	69,6
Қобили қабул аст	458	723	265	57,9
Паст мебошад	130	174	44	33,8
Дигар	123	168	45	36,6
Ҷавоб мушкил аст	761	1077	361	41,5
Ҷамъ:	**2819**	**4981**	**2162**	**76,7**

2.15. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо

Дар соли 2014 ҷавобҳои додашудаи респондентҳо аз рӯи саволи «Оё Шуморо муҳлати қарзҳо қаноатманд мегардонад?» нисбат ба соли 2013 аз рӯи рангаи муҳлати қарзҳо тамоюли гуногунро дорад. Афзоиши ҷавобҳо аз рӯи рангаи муҳлати қарзҳо: хеле бад – 248 нафар (65,9%), бад – 464 нафар (132,9%), қаноатбахш – 978 нафар (111,6%), хуб – 123 нафар (29,1%) мушоҳида карда шуда, ҳамзамон теъдоди респондентҳо, ки дар соли 2013 аз рӯи рангаи «хеле хуб» бештар ҷавоб дода буданд, мутаносибан дар соли 2014 бо теъдоди 57 нафар (-23,5%) кам шуд.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 22 оварда шудааст.

Ҷадвали 22. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо

Рангаи муҳлати қарзҳо	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Хеле бад	376	624	248	65,9
Бад	349	813	464	132,9

Қаноатбахш	876	1854	978	111,6
Хуб	422	545	123	29,1
Хеле хуб	243	186	-57	-23,5
Ҷавоб мушкил аст	827	965	138	83,3
Ҷамъ:	**3093**	**4987**	**1894**	**61,2**

2.16. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз

Дар солҳои муқоисашавандаи 2013-2014 динамикаи ҷавобҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз тамоюли афзоишро дорад.

Тавре ки динамикаи сохтори дархост оид ба муҳлати додани қарз нишон медиҳад, афзоиши ҷавобҳои додашудаи респондентҳо аз рӯи рейтинги хеле бад - 347 нафар (184,5%), бад – 305 нафар (81,8%), қаноатбахш – 848 нафар (93,9%), хуб – 192 нафар (40,7%) ва хеле хуб – 140 нафар (142,8%) ба чашм мерасад.

Инчунин, шумораи пурсидашавандагон барои ҷавоб додан ба саволи «Оё Шумо аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз қаноатманд ҳастед?», ки мушкилӣ кашиданд, дар соли 2014 назар ба соли 2013 бо теъдоди 325 нафар ё ин ки 40,9 фоиз зиёд шуд.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 23 пешниҳод шудааст.

Ҷадвали 23. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз

Сохтори дархост оид ба муҳлати додани қарз	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Хеле бад	188	535	347	184,5
Бад	373	678	305	81,8
Қаноатбахш	903	1751	848	93,9
Хуб	472	664	192	40,7
Хеле хуб	98	238	140	142,8

Ҷавоб мушкил аст	794	1129	235	40,9
Ҷамъ:	**2828**	**4985**	**2157**	**76,3**

2.17. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматгузории қарзи бонкӣ

Теъдоди респондентҳое, ки ба сатҳи хизматрасонии қарзи бонкӣ баҳо доданд, дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ба андозаи 2195 нафар (78,7%) зиёд шуд. Дар муқоиса бо соли 2013 теъдоди зиёдшавии респондентҳо аз рӯи рангаи баҳодиҳӣ ба хизматрасонии қарзи бонкӣ чунин аст: хеле бад – 329 нафар (299,1%), бад – 227 нафар (98,3%), қаноатбахш – 751 нафар (72,8%), хуб – 341 нафар (54,6%), хеле хуб – 88 нафар (46,1%) ва ҷавоб мушкил аст – 1329 нафар (221,5%).

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба баҳодиҳӣ ба хизматгузории қарзи бонкӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 24 оварда шудааст.

Ҷадвали 24. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматгузории қарзи бонкӣ

Рангаи баҳо	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Хеле бад	110	439	329	299,1
Бад	231	458	227	98,3
Қаноатбахш	1032	1783	751	72,8
Хуб	624	965	341	54,6
Хеле хуб	191	279	88	46,1
Ҷавоб мушкил аст	600	1929	1329	221,5
Ҷамъ:	**2788**	**4983**	**2195**	**78,7**

2.18. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи маблағҳои пулӣ

Аз тарафи респондентҳо ба саволи «Шумо маблағҳои пулии худро чӣ тавр истифода мебаред?» дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ҷавобҳои мухталиф пешниҳод гардид. Аз ҷумла, теъдоди респондентҳо, ки мегӯянд

маблағҳои худро дар бонк мегузоранд, то ки даромад гирам, вале фоида намегирам, дар давраҳои муқоисашавандаи 2013-2014 мутаносибан 39 нафар (-9,8%) ва 27 нафар (-19,1%) кам шуд.

Зиёдшавии ҷавобҳои респондентҳо доир ба навъҳои зерини истифодаи маблағҳои пулӣ ба амал омад: ба амонати мухлатнок мегузорам–153 нафар (10,2 маротиба), ба амонати дархостӣ мегузорам–48 нафар (114,3%), тиҷорат мекунам–495 нафар (116,2%), ҷиҳози хона мехарам–654 нафар (107,0%), маҳсулоти истеъмолӣ мехарам – 1086 нафар (98,9%), маъракa мегузаронам – 518 нафар (131,8%), дар бонк намегузорам – 309 нафар (106,2%), муфид нест – 140 нафар (110,2%), фоизҳо пастанд – 90 нафар (3,9 маротиба), аз ноустувории қурб зарар мебинам–69 нафар (168,3%), боварӣ надорам–61 нафар (65,4%) ва ҷавоб мушкил аст – 100 нафар (17,9%).

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо дар хусуси истифодаи маблағҳои пулӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 25 пешниҳод шудааст.

Ҷадвали 25. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи маблағҳои пулӣ

Навъҳои истифодабарӣ	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Дар бонк мегузорам, то ки даромад гирам	398	359	-39	-9,8
Амонати мухлатнок мегузорам	15	168	153	10,2 мар.
Амонати дархостӣ мегузорам	42	90	48	114,3
Тиҷорат мекунам	426	921	495	116,2
Ҷиҳози хона мехарам	611	1265	654	107,0
Маҳсулоти истеъмолӣ мехарам	1097	2183	1086	98,9
Маърака мегузаронам	393	911	518	131,8
Дар бонк намегузорам	291	600	309	106,2

Муфид нест	127	267	140	110,2
Фоида намегирам	141	114	-27	-19,1
Фоизҳо пастанд	23	113	90	3,9 мар.
Аз ноустувории қурб зарар мебинам	41	110	69	168,3
Боварӣ надорам	93	154	61	65,4
Ҷавоб мушкил аст	556	656	100	17,9
Дигар	100	146	46	46,0
Ҷамъ:	**4354**	**8057**	**3703**	**85,0**

2.19. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба хизматрасониҳои бонкӣ ва фаъолияти респондентҳо

Динамикаи таъсирбахшии навъи хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо ба таври зайл баҳо дода мешавад: қарзҳои бонкӣ – 1116 нафар (147,4%), сари вақт дастрас кардани пули нақд – 480 нафар (106,2%), интиқоли пули ғайринақдӣ – 30 нафар (-12,5%), истифодаи кортҳои пардохтӣ – 170 нафар (49,4%) ва дигар – 94 нафар (-31,1%). Дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 теъдоди респондентҳое, ки барои ҷавоб додан ба саволи «Кадом навъи хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти Шумо кӯмак мерасонад?» мушкилӣ кашиданд, 1927 нафар, ё ин ки 55,3 фоиз зиёд шуд.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо дар хусуси таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 26 оварда шудааст.

Ҷадвали 26. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо

Навъи хизматҳои бонкӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Қарзҳои бонкӣ	757	1873	1116	147,4
Сари вақт дастрас кардани пули нақд	452	932	480	106,2
Интиқоли пули ғай-	240	210	-30	-12,5

ринакдӣ				
Истифодаи кортҳои пардохтӣ	344	514	170	49,4
Дигар	302	208	-94	-31,1
Ҷавоб мушкил аст	1391	1676	285	20,5
Ҷамъ:	**3486**	**5413**	**1927**	**55,3**

2.20. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор

Рангаи баҳодиҳии респондентҳо ба саволи «Шумо хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъорро чӣ тавр баҳо мегузоред?» аз ҷониби респондентҳо чунин тавсиф карда шуд: афзоиши рангаи баҳои «хеле бад» - 373 нафар (116,5%), «бад» - 690 нафар (75,5%), "қаноатбахш" – 1022 нафар (127,6%) ва «хеле хуб» - 53 нафар (48,2%). Камшавии мушкилии ҷавоби респондентҳо ба саволи мазкур 62 нафар, ё ин ки 14,5 фоиз аст.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 27 оварда шудааст.

Ҷадвали 27. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор

Рангаи баҳо	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Хеле бад	320	693	373	116,5
Бад	914	1604	690	75,5
Қаноатбахш	801	1823	1022	127,6
Хуб	133	337	204	153,4
Хеле хуб	110	163	53	48,2
Ҷавоб мушкил аст	428	366	-62	-14,5
Ҷамъ:	**2706**	**4986**	**2280**	**84,3**

2.21. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаҳои маълумот оид ба хизматрасониҳои бонкӣ

Афзоиши динамикаи ҷавоби респондентҳо доир ба саволи «Шумо оид ба хизматрасониҳои бонкӣ аз куҷо маълумот мегиред?» аз рӯи гурӯҳбандӣ чунин ҷамъбаст гардид: манбаҳои иттилоотӣ, ба монанди телевизион ва радио–885 нафар (63,4%), рӯзнома ва маҷаллаҳо–290 нафар (48,5%), худи бонк–1080 нафар (149,3%), ёру дӯстон ва ҳамсояҳо–1154 нафар (210,2%), сомонаи бонк – 216 нафар (257,1%) ва дигар сарчашмаҳо – 35 нафар (31,3%). Тамоюли камшавӣ танҳо барои мушкилӣ кашидан барои ҷавоби саволи мазкур ҷой дошта, сатҳи пастшавии динамикаи он 37 нафар, ё ин ки -6,3% мебошад.

Маълумоти ҷамъбастӣ оид ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаҳои маълумот дар хусуси хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 28 оварда шудааст.

Ҷадвали 28. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаҳои маълумот дар хусуси хизматрасониҳои бонкӣ

Манбаҳои иттилоотӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Телевизион ва радио	1399	2284	885	63,4
Рӯзнома ва маҷаллаҳо	598	888	290	48,5
Худи бонк	723	1803	1080	149,3
Ёру дӯстон, ҳамсояҳо	549	1703	1154	210,2
Сомонаи бонк	84	300	216	257,1
Дигар сарчашмаҳо	112	147	35	31,3
Ҷавоб мушкил аст	589	552	-37	-6,3
Ҷамъ:	**4054**	**7677**	**3623**	**89,4**

2.22. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мушкилот оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ

Дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 динамикаи таркиби саволи «Дар истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ Шумо бо кадом мушкилот дучор

мешавед?» рӯй ба афзоиш дошта, ҷамъбасти ҷавоби респондентҳо чунин сурат гирифт: 698 нафар (161,6%) аз набудани пули нақд, 313 нафар (66,4%) – сари вақт анҷом надодани хизматрасониҳо, 61 нафар (19,9%) – набудани маблағҳои пулӣ, 150 нафар (44,8%) – гаронии ҳаққи хизматрасониҳо ва 553 нафар (3,5 маротиба зиёд) – аз дигар навъи мушкилот. Дар муқоиса бо соли 2013 теъдоди 309 нафар (21,0%) респондент зиёдтар барои ҷавоб додан ба саволи мазкур мушкилӣ кашиданд.

Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мушкилот оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 29 пешниҳод шудааст.

Ҷадвали 29. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба дучор шудан ба мушкилот аз рӯи хизматрасониҳои бонкӣ

Таркиби мушкилот	**Солҳо**		**Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)**	
	2013	**2014**	**Мутлақ (нафар)**	**Нисбӣ (%)**
Набудани пули нақд	432	1130	698	161,6
Сари вақт анҷом надодани хизматрасониҳо	470	783	313	66,4
Набудани маблағҳои пулӣ	306	367	61	19,9
Гаронии ҳаққи хизматрасониҳо	335	485	150	44,8
Дигар	159	712	553	3,5 мар.
Ҷавоб мушкил аст	1471	1780	309	21,0
Ҷамъ:	**3173**	**5257**	**2084**	**65,7**

2.23. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба талаботи маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ

Дар соли 2014 тибқи ҷавобҳои додашудаи респондентҳо доир ба саволи «Оё бонкҳо барои хизматрасонии бонкӣ аз Шумо маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб мекунанд?» ҷавобҳо мухталиф мебошанд. Камшавии ҷавоби респондентҳо дар муқоиса бо соли 2013 аз рӯи таркиби

талаби маблағҳои ғайрирасмӣ барои интиқоли пул бо теъдоди 212 нафар (-52,1%), барои амонатгузорӣ 179 нафар (-66,8%), барои гирифтани амонат – 64 нафар (41,6%), ва барои гирифтани қарз – 54 нафар (18,1%) мушоҳида гардид. Танҳо зиёдшавии ҷавоби респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои кушодани суратҳисоб аз тарафи 93 нафар (108,1%) ва барои гирифтани маблағи нақд -177 нафар (89,8%) тасдиқ гардид.

Маълумоти ҷамъбастӣ доир ба динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо дар хусуси талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013-2014 дар ҷадвали 30 пешниҳод гардидааст.

Ҷадвали 30. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ

Таркиби талаби маблағҳои ғайрирасмӣ	Солҳо		Афзоиш: зиёдшавӣ (+)/камшавӣ (-)	
	2013	2014	Мутлақ (нафар)	Нисбӣ (%)
Барои кушодани суратҳисоб	86	179	93	108,1
Барои гирифтани маблағи нақд	197	374	177	89,8
Барои интиқоли пул	407	195	-212	-52,1
Барои амонатгузорӣ	268	89	-179	-66,8
Барои гирифтани амонат	154	90	-64	-41,6
Барои гирифтани қарз	298	244	-54	-18,1
Дигар	137	471	334	243,8
Ҷавоб мушкил аст	1989	3374	1385	69,6
Ҷамъ:	**3536**	**5016**	**1480**	**41,8**

ҚИСМИ 3.
ДУРНАМОИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ АСОСИИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ БОНКИЮ МОЛИЯВӢ БАРОИ СОЛИ 2015 ДАР АСОСИ БУЗУРГИҲОИ МИЁНАИ ДИНАМИКӢ

3.1. Дурнамои истифодаи ҳисобҳои бонкӣ барои соли 2015

Дурнамои истифодаи навъи ҳисобҳои бонкие, ки тибқи нишондиҳандаҳои миёнаи динамикӣ ҳисоб карда шудааст, бо тарзи зайл пешниҳод карда мешавад: зиёдшавии теъдоди респондентҳо доир ба истифодаи ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ – 2 380 нафар, ҳисоби амонатӣ бо асъори хориҷӣ – 5 014 нафар, ҳисоби қарзӣ – 1 793 нафар ва шахсоне, ки ягон навъи ҳисоби бонкиро истифода намебаранд – 1 906 нафар ва ҳисобҳои дигари бонкӣ – 90 нафарро ташкил менамояд.

Диаграммаи 1. Дурнамои истифодабарандагони ҳисобҳои бонкӣ барои соли 2015 (нафар)

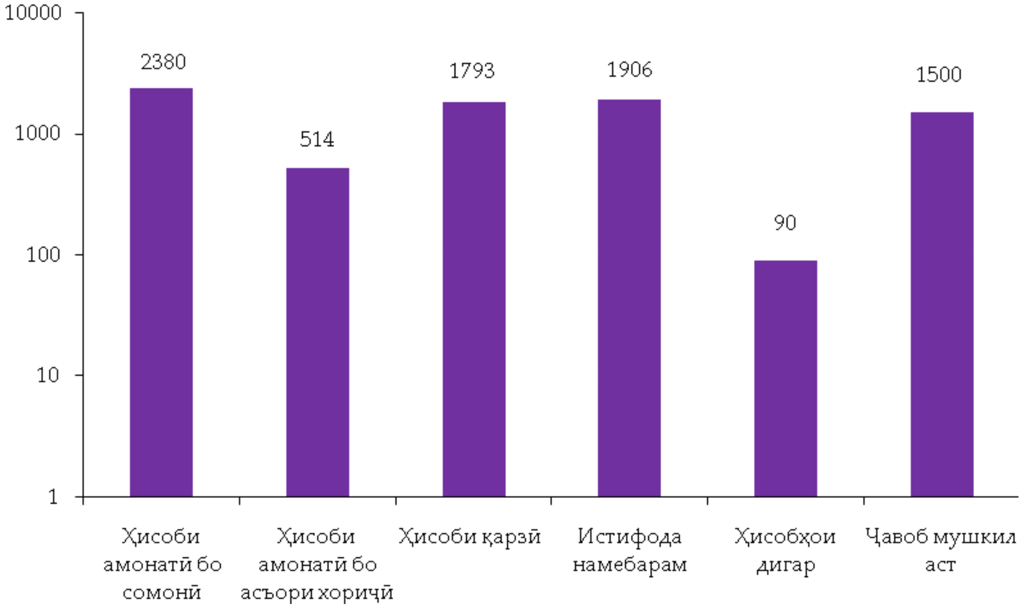

3.2. Дурнамои истифодаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ барои соли 2015

Дурнамои теъдоди истифодабарандагони навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ барои соли 2015 чунин аст: кортҳои пардохтӣ – 1 172 нафар, бонки мобилӣ – 360 нафар, интернет – бонк – 83 нафар, респондентҳое, ки ягон навъи хизматрасониҳои электронии бонкиро истифода намебаранд – 3 670 нафар, дигар – 181 нафар ва ҷавоб мушкил аст – 1 192 нафар.

Диаграммаи 2. Дурнамои истифодаи навъи хизматрасониҳои электронии бонкӣ барои соли 2015 (нафар)

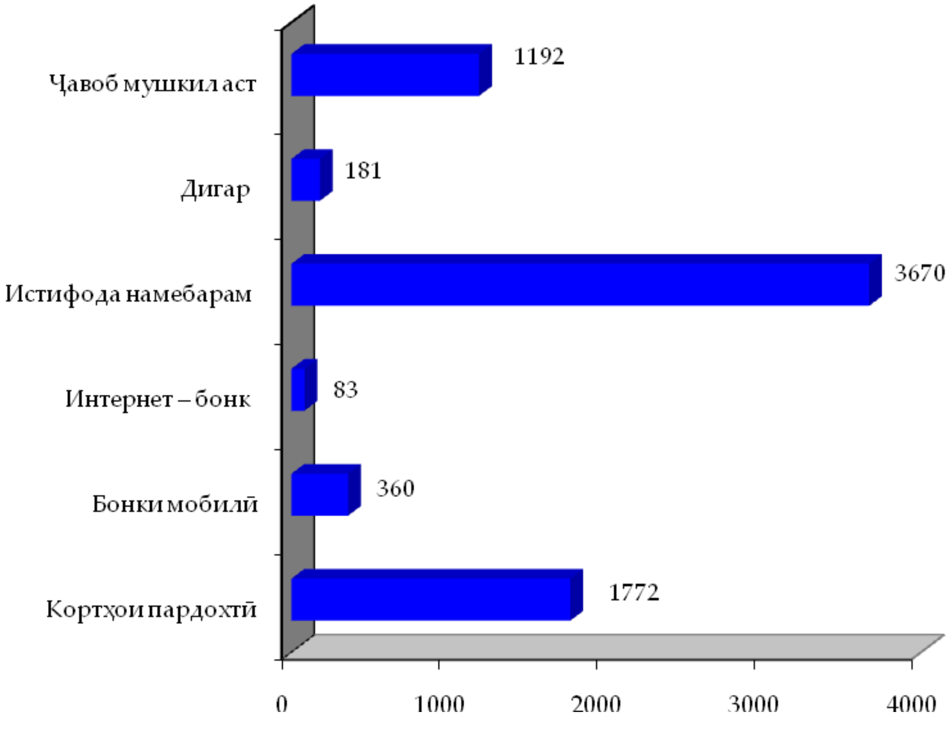

3.3. Дурнамои истифодабарандагони хизматрасонии кортҳои бонкӣ барои соли 2015

Барои соли 2015 теъдоди истифодабарандагони хизматрасониҳои кортҳои бонкӣ, барои гирифтани музди меҳнат–2101 нафар, нафақа–549 нафар, пардохти хизматрасонии коммуналӣ – 425 нафар, гирифтани интиқоли пулӣ – 403 нафар, харидории молу хизматрасониҳо – 278 нафар ва дигар пардохтҳо – 1069 нафар ояндабинӣ карда мешавад.

Диаграммаи 3. Дурнамои истифодабарандагони хизматрасонии кортҳои бонкӣ барои соли 2015 (нафар)

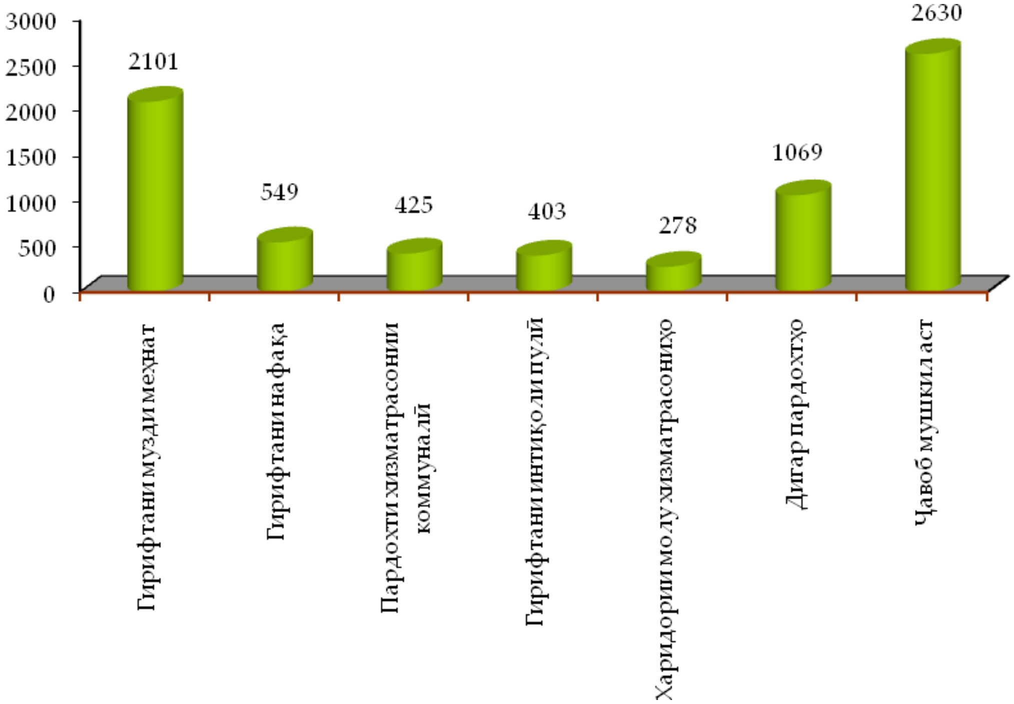

3.4. Дурнамои истифодаи бонки мобилӣ барои соли 2015

Теъдоди истифодабарандагони хизматрасонии бонки мобилӣ барои соли 2015 аз рӯи таркиб чунин пешбинӣ карда мешавад: барои пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ–829 нафар, адои қарз– 336 нафар, маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ – 203 нафар, пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ – 2 166 нафар, пардохти хариди молу ашё – 390 нафар, пардохти фурӯши молу ашё – 390 нафар ва дигар хизматрасониҳо – 3 316 нафар.

Диаграммаи 4. Дурнамои истифодаи бонки мобилӣ барои соли 2015 (нафар)

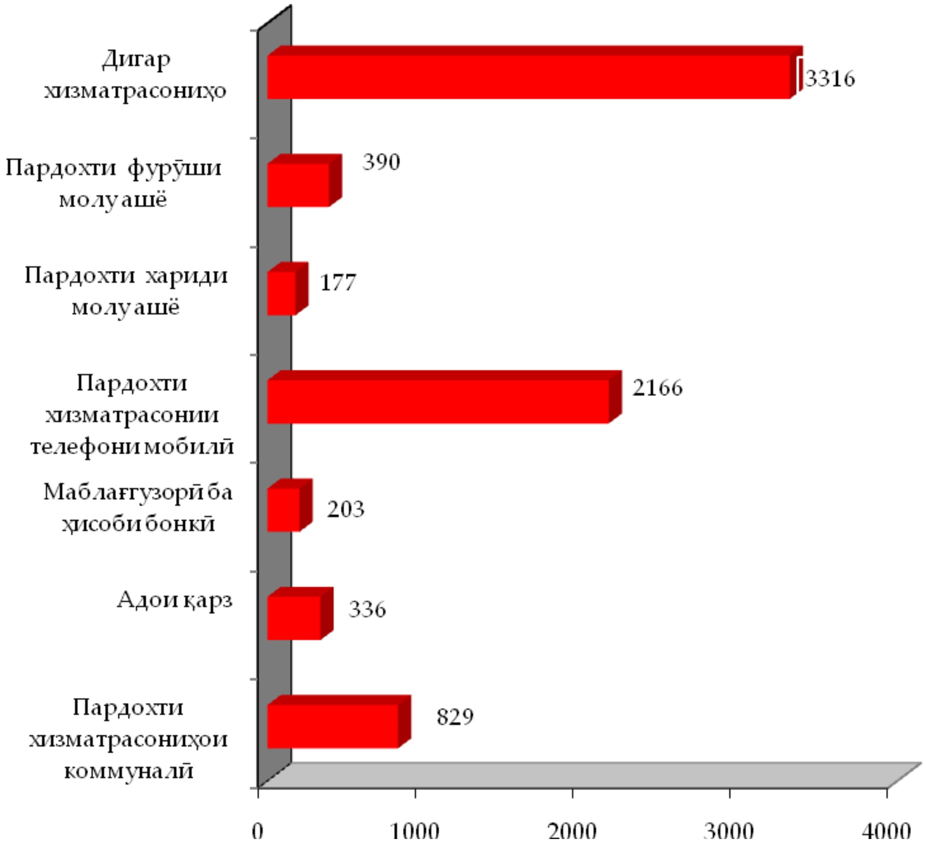

3.5. Дурнамои истифодаи интернет - бонк барои соли 2015

Ояндабинии истифодабарандагони интернет–бонк аз рӯи мақсадҳо барои соли 2015 бо тарзи зайл баҳо дода мешавад: пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ – 891 нафар, адои қарз – 61 нафар, маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ – 198 нафар, пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ – 2062 нафар, пардохти хариди молу ашё – 72 нафар, пардохти фурӯши молу ашё – 12 нафар ва дигар хизматрасониҳо – 3811 нафар.

Диаграммаи 5. Дурнамои истифодаи интернет – бонк барои соли 2015 (нафар)

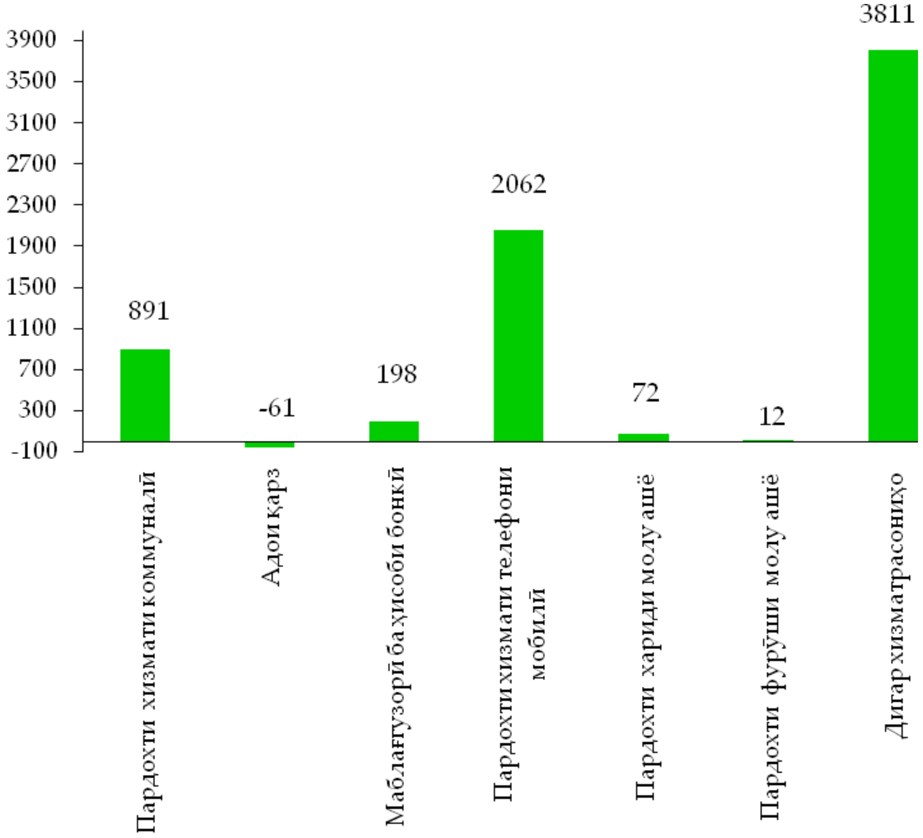

3.6. Дурнамои маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда барои соли 2015

Афзоиши маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи манбаҳо барои соли 2015 ба тарзи зайл ояндабинӣ карда шудааст: музди кор – 1672 нафар, нафақа – 211 нафар, фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 324 нафар, фаъолияти соҳибкорӣ – 309 нафар, ёрӣ аз хешовандон – 2661 нафар, алимент – 72 нафар, кӯмакпулӣ – 244 нафар ва дигар манбаҳо – 311 нафар.

Диаграммаи 6. Дурнамои маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда барои соли 2015 (нафар)

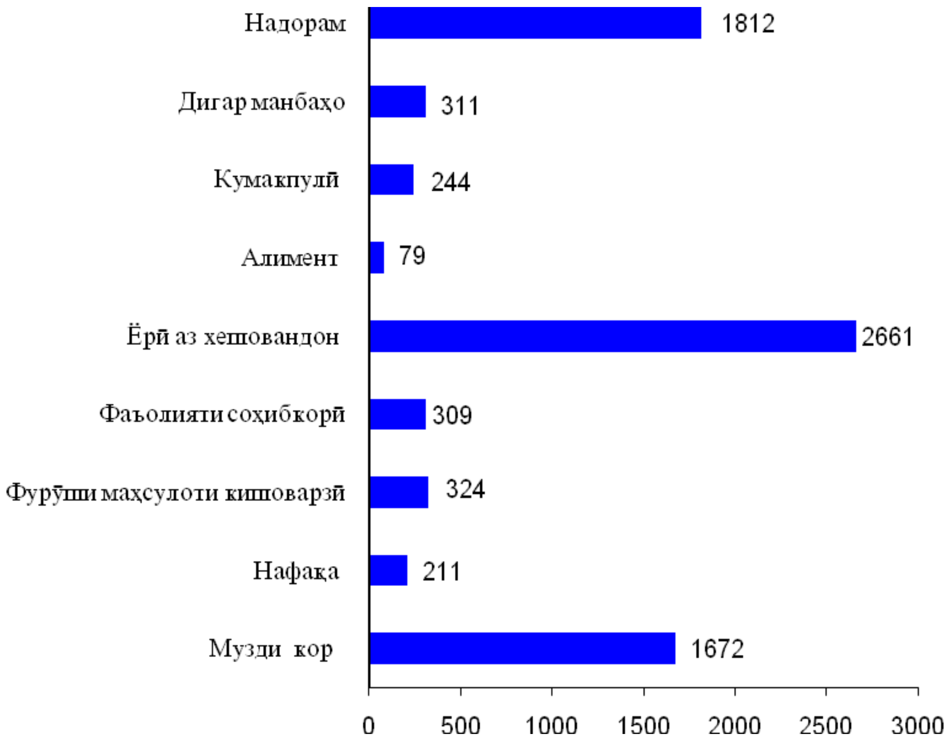

3.7 Дурнамои маблағҳои интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда барои соли 2015 (нафар)

Дурнамои маблағҳои интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда барои соли 2015 аз рӯи таркиби манбаҳо ба тарзи зерин пешбинӣ шудааст: музди кор – 256 нафар, нафақа – 473 нафар, фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ – 92 нафар, фаъолияти соҳибкорӣ – 47 нафар, ёрӣ аз хешовандон – 273 нафар, алимент – 35 нафар, кӯмакпулӣ – 72 нафар ва дигар манбаҳо – 178 нафар.

Диаграммаи 7. Дурнамои маблағҳои интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда барои соли 2015 (нафар)

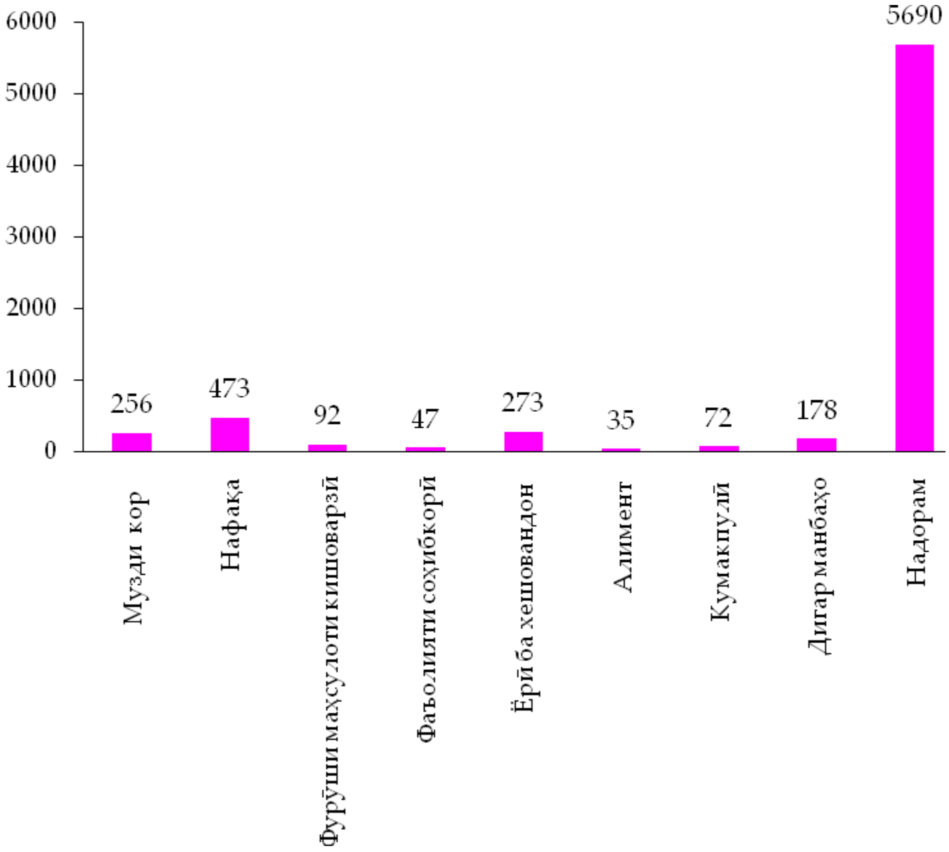

3.8. Дурнамои миқдори интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015

Оияндабинии миқдори интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015 ба тариқи зайл пешбинӣ шудааст: як маротиба дар як моҳ – 2634 нафар, ду маротиба дар як моҳ – 270 нафар, як маротиба дар се моҳ – 797 нафар, як маротиба дар ним сол – 334 нафар, як маротиба дар як сол – 20 нафар.

Диаграммаи 8. Дурнамои миқдори интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015 (нафар)

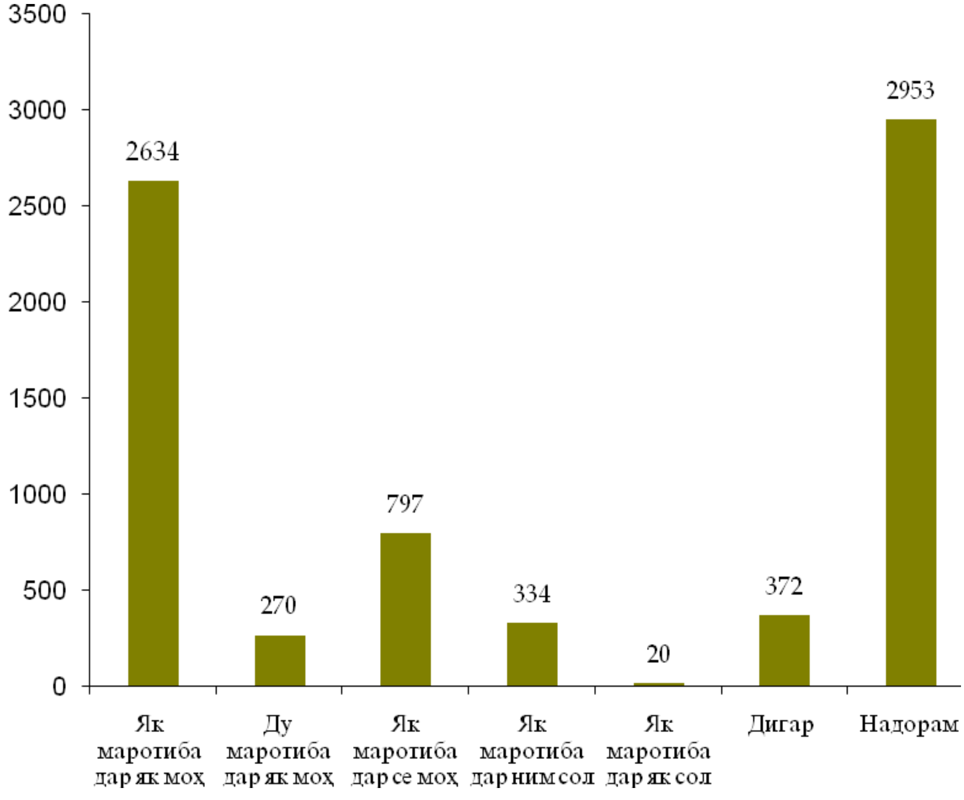

3.9. Дурнамои миқдори интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015

Дурнамои миқдори интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015 ба таври зерин пешбинӣ карда мешавад: як маротиба дар як моҳ – 138 нафар, ду маротиба дар як моҳ – 97 нафар, як маротиба дар се моҳ – 108 нафар, як маротиба дар ним сол – 63 нафар ва як маротиба дар як сол – 2 нафар.

Диаграммаи 9. Дурнамои миқдори интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда аз рӯи муҳлат барои соли 2015

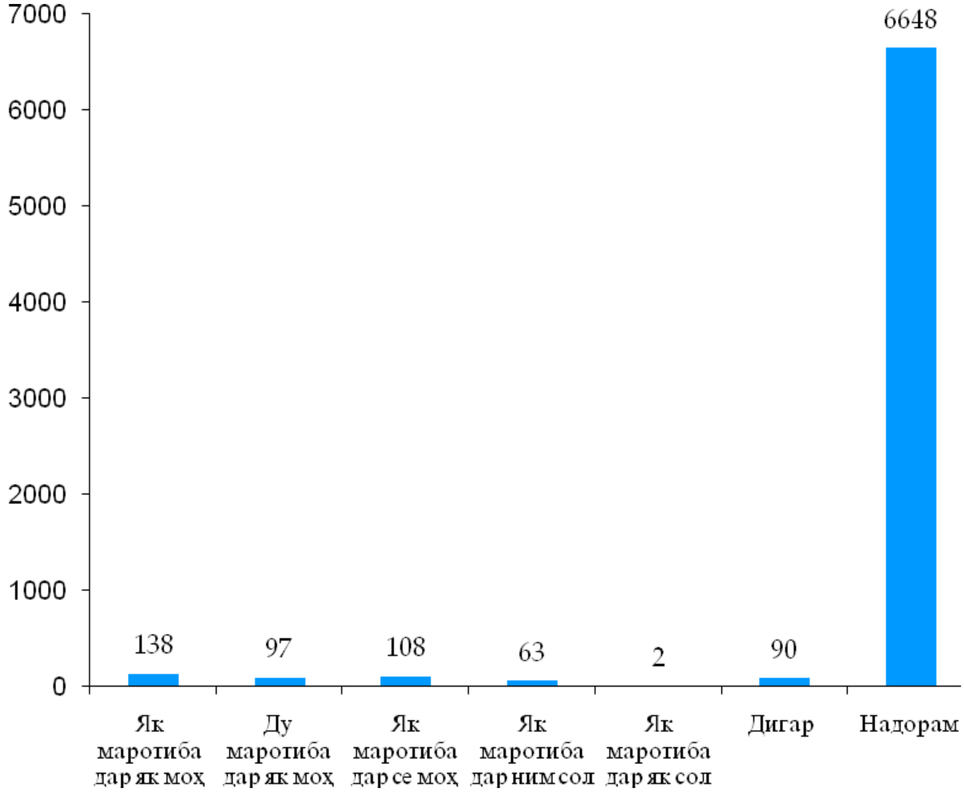

3.10. Дурнамои истифодаи намудҳои қарзи бонкӣ барои соли 2015

Оиндабинии истифодабарандагони намудҳои қарзи бонкӣ аз рӯи аломати сохторӣ барои соли 2015 бо тарзи зерин пешбинӣ шудааст: мақсади истеъмолӣ – 1463 нафар, хариди ҷиҳози хона – 426 нафар, таъмири хона – 427 нафар, хариди манзил – 146 нафар, сохтмони манзил – 383 нафар, хариди автомобил – 166 нафар, истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ – 239 нафар, хизматрасонии маишӣ – 134 нафар, соҳибкорӣ – 1119 нафар, муҳоҷирати меҳнатӣ – 391 нафар ва дигар намуди қарзҳо – 384 нафар.

Диаграммаи 10. Дурнамои истифодаи намудҳои қарзи бонкӣ барои соли 2015 (нафар)

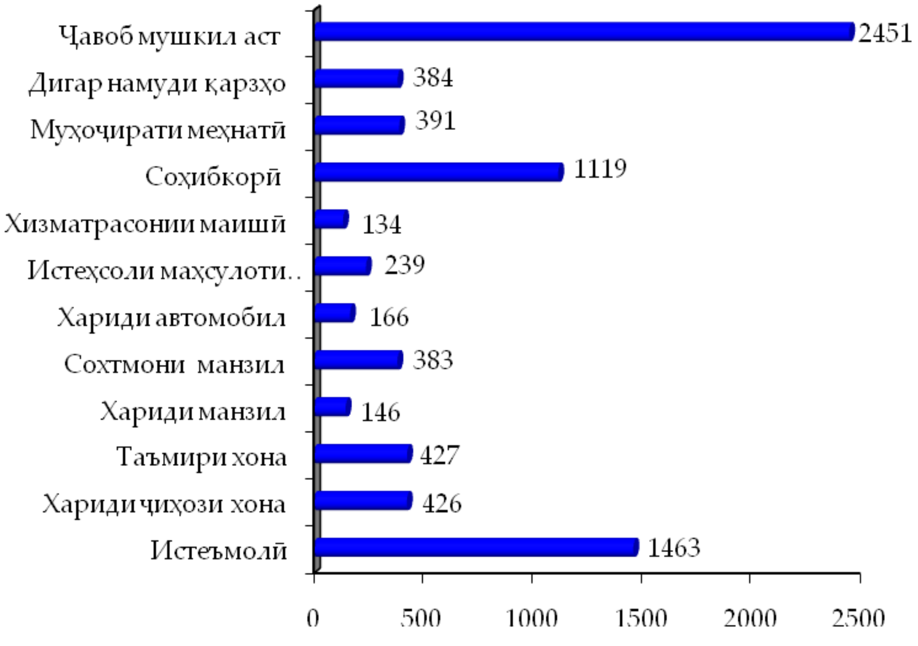

3.11. Дурнамои пасандозҳо барои соли 2015

Дурнамои пасандозҳо аз рӯи дараҷаи фоизнокӣ барои соли 2015 бо тариқи зайл тарҳрезӣ карда шудааст: баланд мебошанд – 1006 нафар (14,0%), миёнаанд – 1231 нафар (17,0%), қобили қабуланд – 730 нафар (10,0%), паст мебошанд – 2056 нафар (30,0%), дигар – 312 нафар (4,0%) ва ҷавоб мушкил аст 1806 нафар (25,0%).

Диаграммаи 11. Дурнамои пасандозҳо аз рӯи дараҷаи фоизнокӣ барои соли 2015 (нафар, фоиз)

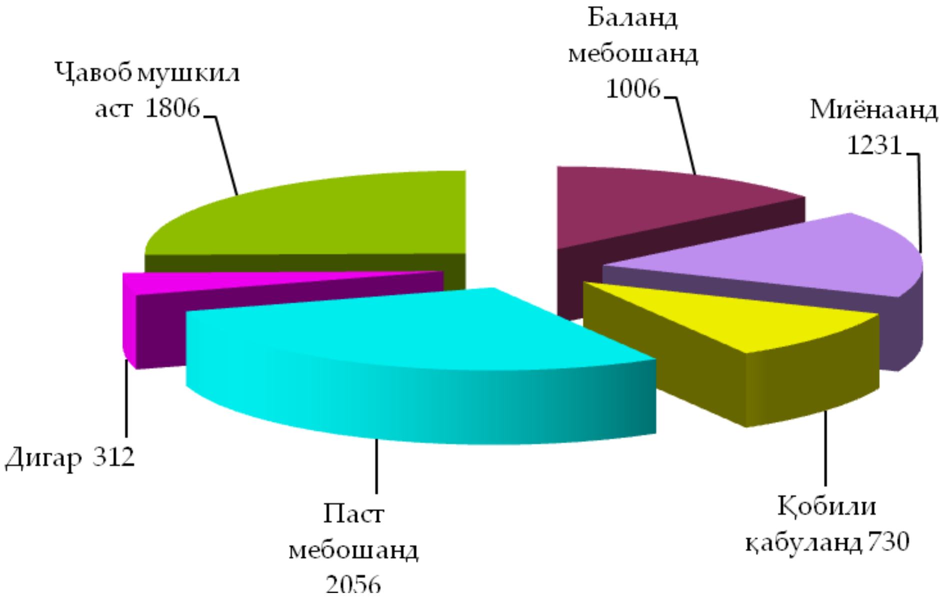

3.12. Дурнамои қаноатмандӣ аз рӯи фоизи қарзҳо барои соли 2015

Ояндабинии теъдоди респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо барои соли 2015 ба таври зерин пешбинӣ шудааст: баланд мебошанд – 3046 нафар (44,0%), миёнаанд – 1285 нафар (18,0%), қобили қабуланд – 988 нафар (14,0%), паст мебошанд – 174 нафар (3,0%), дигар – 213 нафар (3,0%) ва ҷавоб мушкил аст 1303 нафар (18,0%).

Диаграммаи 12. Дурнамои қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо барои соли 2015 (нафар, фоиз)

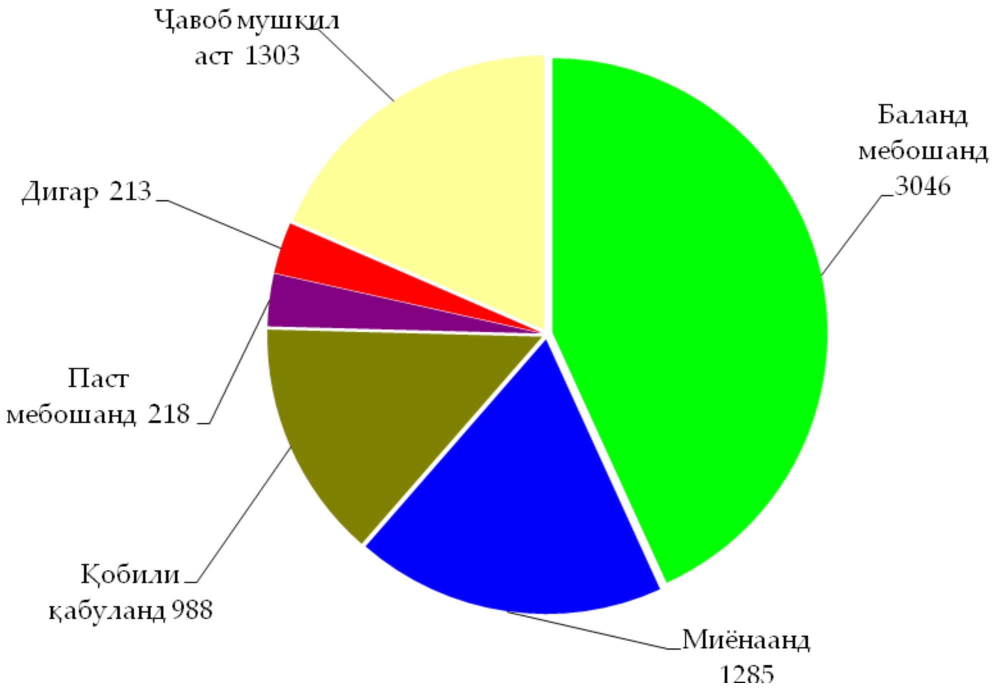

3.13. Дурнамои қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо барои соли 2015

Дурнамои теъдоди респондентҳоро оид ба қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо тибқи дараҷаи муҳлати қарз метавон бо шакли зерин пешбинӣ кард: хеле бад – 872 нафар (13,0%), бад – 1277 нафар (19,0%), қаноатбахш – 2832 нафар (40,0%), хуб – 668 нафар (10,0%) ва хеле хуб – 129 нафар (2,0%) ва ҷавоб мушкил аст 1103 нафар (16,0%).

Диаграммаи 13. Дурнамои қаноатмандӣ аз муҳлати қарзҳо барои соли 2015 (нафар, фоиз)

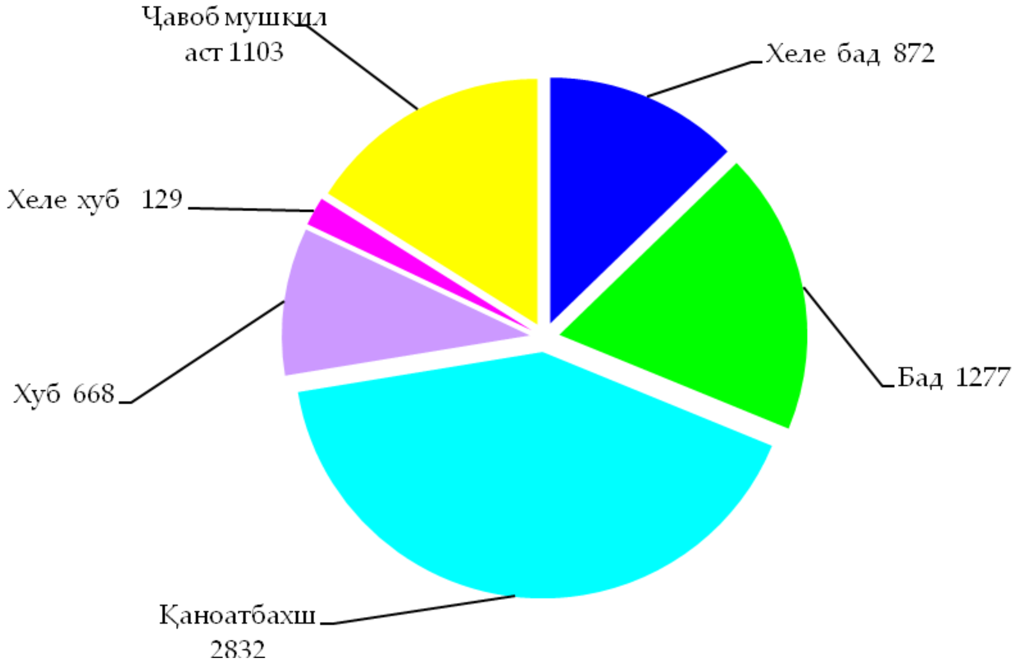

3.14. Дурнамои қаноатмандӣ аз мухлати баррасии дархост оид ба додани қарз барои соли 2015

Барои соли 2015 дурнамои теъдоди респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз мухлати баррасии дархост оид ба додани қарз ба тарзи зерин пешбинӣ шудааст: хеле бад – 882 нафар (15,0%), бад – 983 нафар (17,0%), қаноатбахш – 2599 нафар (45,0%), хуб – 856 нафар (15,0%), хеле хуб – 378 нафар (6,0%) ва ҷавоб мушкил аст 144 нафар (2,0%).

Диаграммаи 14. Дурнамои қаноатмандӣ аз мулати баррасии дархост оид ба додани қарз барои соли 2015 (нафар, фоиз)

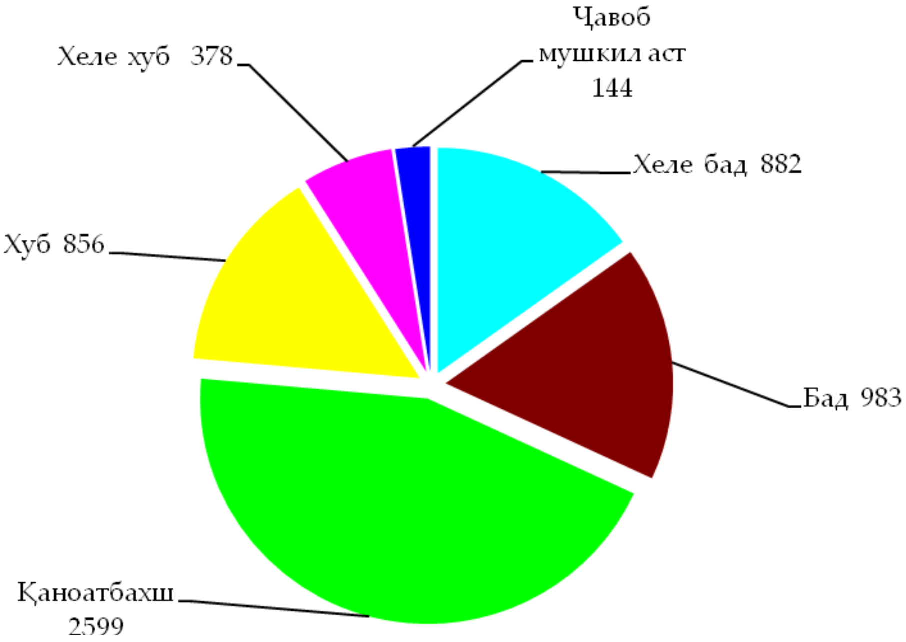

3.15. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои бонкӣ барои соли 2015

Баҳодиҳии респондентҳо ба хизматрасониҳои бонкӣ барои соли 2015 тамоили афзоиш дошта, бо таври зерин пешбинӣ шудааст: хеле бад – 868 нафар (9,0%), бад – 685 нафар (8,0%), қаноатбахш – 2534 нафар (28,0%), хуб – 1306 нафар (15,0%), хеле хуб – 367 нафар (4,0%) ва ҷавоб мушкил аст 3258 нафар (36,0%).

Диаграммаи 15. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои бонкӣ барои соли 2015 (нафар, фоиз)

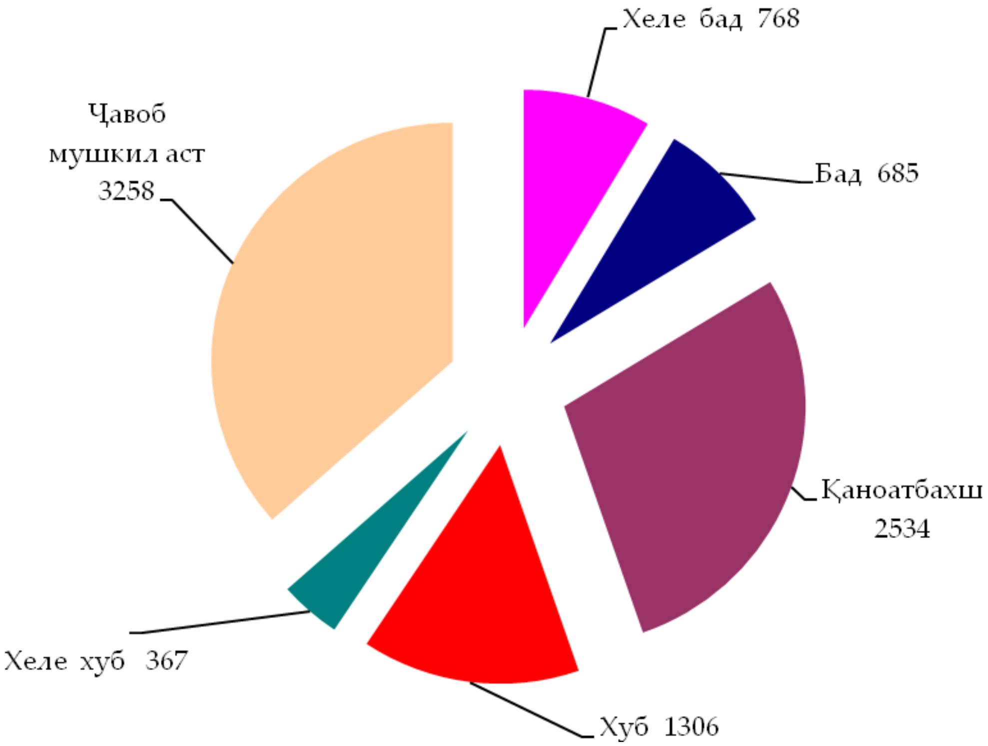

3.16. Дурнамои истифодаи маблағҳои пулӣ барои соли 2015

Тибқи маълумотҳои ҷамъоварда дар солҳои 2013-2014 ва таҳияи модели ояндабинӣ дар асоси нишондиҳандаҳои миёнаи динамикӣ дурнамои намудҳои истифодаи маблағҳои пулиро метавон ба таври зерин пешбинӣ намуд: дар бонк мегузорам, то ки даромад гирам – 320 нафар, ба амонати муҳлатнок мегузорам – 321 нафар, ба амонати дархостӣ мегузорам – 138 нафар, тиҷорат мекунам–1 416 нафар, ҷиҳози хона мехарам – 1 919 нафар, маҳсулоти истеъмолӣ мехарам–3 269 нафар, маърака мегузаронам – 1 429 нафар, дар бонк намегузорам – 909 нафар, муфид нест – 407 нафар, фоида намегирам – 87 нафар, фоизҳо пастанд – 203 нафар, аз ноустувории қурб зарар мебинам – 179 нафар ва боварӣ надорам – 215 нафар.

Диаграммаи 16. Дурнамои истифодаи маблағҳои пулӣ барои соли 2015 (нафар)

3.17. Дурнамои таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо барои соли 2015

Ояндабинии таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо барои соли 2015 ба тариқи зайл пешниҳод карда мешавад: қарзҳои бонкӣ – 2989 нафар, сари вақт дастрас кардани пули нақд – 1412 нафар, интиқоли пули ғайринақдӣ – 180 нафар ва истифодаи кортҳои пардохт – 684 нафар.

Диаграммаи 17. Дурнамои таъсири хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти респондентҳо барои соли 2015 (нафар)

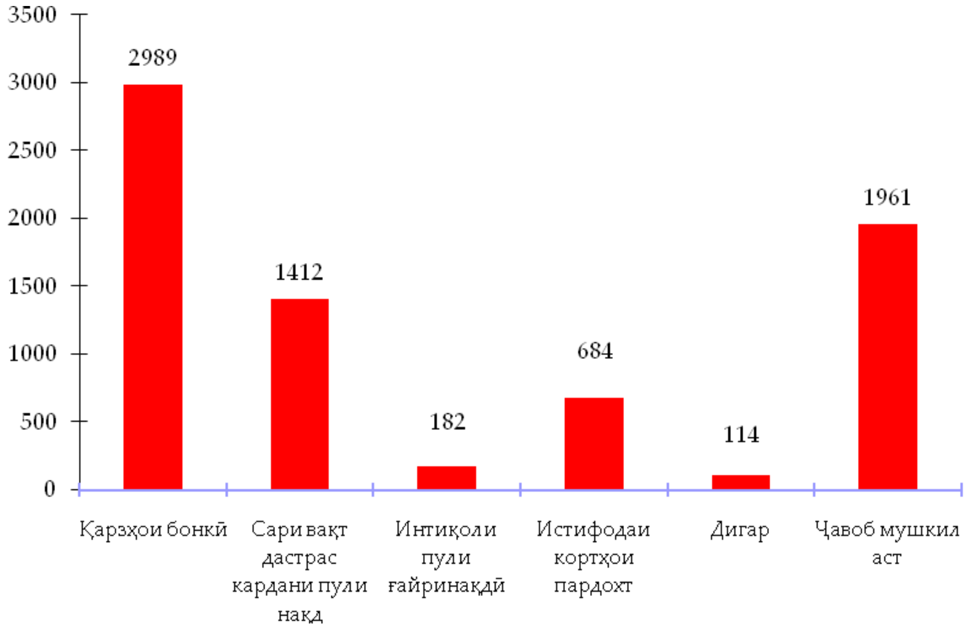

3.18. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор барои соли 2015

Баҳодиҳии теъдоди респондентҳо ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор барои соли 2015 тамоили афзоишро дорад ва баҳои миқдории онҳо ба таври зерин пешбинӣ шудаст: хеле бад – 1066 нафар, бад – 2294 нафар, қаноатбахш – 2845 нафар, хуб – 541 нафар ва хеле хуб – 216 нафар.

Диаграммаи 18. Дурнамои баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор барои соли 2015 (нафар, фоиз)

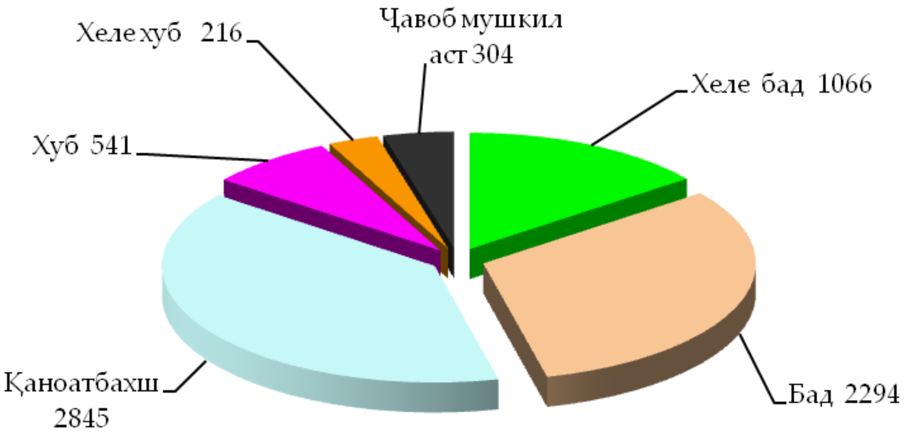

ҚИСМИ 4.
ТАФСИРИ МЕТОДОЛОГӢ

4.1. Нишондодҳои методӣ доир ба истифодаи нишондиҳандаҳои тағйирёбии мутлақ ва нисбии бонкӣ, сатҳи қатори динамикӣ дар таҳлили хизматрасониҳои бонкию молиявӣ

Қатори динамикӣ барои инъикоси ҷараёни ҳодиса ва равандҳои иқтисодӣ, аз ҷумла хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз як лаҳзаи вақт то лаҳзаи дигар истифода бурда мешавад. Дар асоси таҳлили қаторҳои динамикӣ тамоюли асосии тағйирёбии ҳодисаҳо ошкор карда шуда, барои ояндабинии ҷараёни онҳо моделҳо истифода бурда шудааст.

Дар таҳлили қаторҳои динамикии хизматрасониҳои бонкию молиявӣ нишондиҳандаҳои зерин истифода бурда шуданд:

1. миёнаи сатҳи қатори динамикӣ ($\bar{y}$):

$$\bar{y} = \frac{\sum yi}{n},$$

дар ин ҷо: y_1, y_2, y_3,... y_n - сатҳи қатори динамикӣ;

n - миқдори сатҳи қатор.

2. афзоиши мутлақи пойгоҳӣ ($\Delta_i^Б$):

$$\Delta_i^Б = y_i - y_1,$$

дар ин ҷо: y_i - сатҳи қатори ҷории (i):

y_1 - сатҳи якуми қатори динамикие, ки ҳамчун ойгоҳи муқоиса қабул шудааст.

3. суръати афзоиши пойгоҳӣ ($T_i^Б$):

$$T_i^Б = \frac{\Delta_i^Б}{y_1} \cdot 100\%$$

ё ин ки

$$T\Delta_i^Б = T_i^Б - 100\%,$$

дар ин ҷо:

$$T_i^Б = \frac{y_i}{y_1} \cdot 100\%.$$

Дар тадқиқоти қаторҳои динамикии хизматрасониҳои бонкию молиявӣ нишондиҳандаҳои дар боло номбаршуда бо тарзи зерин ҳисоб карда шудаанд:

1. миёнаи сатҳи қатори динамикӣ ($\overline{y}$):

$$\overline{y} = \frac{y_{2013} + y_{2014}}{2};$$

2. афзоиши мутлақи пойгоҳӣ ($\Delta_i^Б$):

$$\Delta_i^Б = y_{2014} - y_{2013};$$

3. суръати афзоиши пойгоҳӣ ($T_i^Б$):

$$T_i^Б = \frac{\Delta_i^Б}{y_{2014}} \cdot 100\%$$

дар ин ҷо:

4.2 Дурнамо дар асоси нишондиҳандаҳои миёнаи динамикӣ

Суръати тағйирёбии сатҳи қатори динамикӣ дар фосилаи муайяни вақт бо миёнаи афзоиши мутлақ тавсиф карда мешавад. Устувории онро фарз карда, дурнаморо дар намуди экстрополятсияи зерин навиштан мумкин аст:

$$У_p = У_B + \overline{\Delta} L; \qquad (1)$$

ки дар ин ҷо: $У_p$ - сатҳи дурнамо, $У_B$ - сатҳе, ки ҳамчун пойгоҳ (база) барои экстрополятсия қабул карда шудааст, $\overline{\Delta}$ - сатҳи миёнаи афзоиши мутлақ аз рӯи воҳиди вақт, L – давраи пешгӯӣ.

Аз миёнаи афзоиши мутлақ истифода бурда, барои экстрополятсия фарз карда мешавад, ки ҷараёни ҳодиса аз рӯи прогрессияи арифметикӣ тағйир меёбад.

$$У_1 = У_0 + \Delta$$

$$У_2 = У_1 + \Delta = У_0 + 2\Delta$$

$$У_3 = У_2 + \Delta = У_0 + 3\Delta$$

……………………..

$$У_n = У_0 + n\Delta$$

Дар ин ҷо шакли миёнаи афзоиши мутлақ намуди зеринро мегирад:

$$\overline{\Delta} = \frac{У_n - У_0}{n} \qquad (2)$$

Фарқи байни $\overline{\Delta}$ ё ин ки $У_n - У_0$ пойгоҳи афзоиши мутлақ мебошад. Истифодаи миёнаи афзоиши мутлақ дар экстрополятсия, ба дурнамои синфи моделҳои «оддӣ» тааллуқ дорад.

Ҳангоми баҳодиҳи дурнамои $У_p$ ба сифати пойгоҳ аксари вақт сатҳи $У_B$ сатҳи охири қатори динамикӣ, ки ба давраи дурнамо бештар наздик аст, истифода бурда мешавад. Дар тадқиқоти мазкур низ ин қоида риоя карда шудааст.

ҚИСМИ 5.
ЗАМИМА: ДИГАР МАВОД, ДИАГРАММАҲОИ ИЛОВАГӢ ВА ВАРАҚАҲОИ КОРКАРДИ МАЪЛУМОТҲОИ ПУРСИШ ДОИР БА НОҲИЯҲО

5.1. Замимаи 1: рӯйхати пурсишгарон

Рӯйхати
устодони Донишкадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон, ки дар пурсиши тадқиқоти илмӣ доир ба «истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз ҷониби шаҳрвандон» ширкат намуданд

№	Ному насаб	Вазифа	Макони гузаронидани мушоҳида ва пурсиш, № телефон
	Вилояти Суғд		
1	Умаров Наврӯз	муаллим	н.Исфара 918-95-93-93
	Вилояти Хатлон		
2	Азизов Б.М.	муаллим	н.Балҷувон 918-46-94-80
3	Сангов Амридин	муаллим	н.Темурмалик 917-77-60-66
4	Маҳмадов М.Г.	муаллим	н.Муъминобод 918-07-50-86
5	Маъдиев С.	муаллим	н.Шаҳритус 93-436-90-95
6	Давлатов Б.	муаллим	н.Данғара 918-70-72-75
7	Шарипов Хушбахт	муаллим	н.Фархор 918-63-51-02
8	Абдулоева М.	муаллим	н.Бохтар 938-08-09-95
9	Бурҳонов Б.	муаллим	н.Вахш 919-32-49-22
10	Бобоев Убайд	муаллим	н.Хуросон 935-56-14-86
11	Гадоев Салим	муаллим	н.Кӯлоб 907-96-19-71
	ВМКБ		
12	Вазиров А.К.	муаллим	н.Дарвоз 93-599-22-21
	НТМ		
13	Убайдов Ф.С.	муаллим	н.Рашт 907-62-25-62
14	Саидов Раҷабалӣ	муаллим	н.Файзобод 915-14-79-75

15	Муқимов К.	муаллим	н.Варзоб 988-00-44-28
16	Мирзоев С.С.	муаллим	н.Шаҳринав 919-00-11-02
17	Ҳалимова Раъно	муаллим	н.Ваҳдат 933-28-74-71
18	Холов Р.	муаллим	н.Ҳисор 985-24-96-95
19	Носиров Саъдулло	муаллим	н.Рӯдакӣ 935-31-17-71
20	Холов С.М.	муаллим	н.Турсунзода 937-13-41-61

5.2 Замимаи 2: анкетаи (пурсиши) шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ

Бонки миллии Тоҷикистон

Пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ

(аз 25 январ то 4 феврали соли 2014)

---

1. Маълумоти умумӣ оид ба шахси пурсидашаванда

Ҷинс: мард ☐ зан ☐ синну сол_____

Макони зист: шаҳр ☐ шаҳрак ☐ деҳа ☐

Вазъи оилавӣ: оиладор ☐ муҷаррад ☐

аз зан (шавҳар) ҷудошуда ☐

Маълумот:

☐ олӣ
☐ олии нопурра
☐ миёнаи махсус
☐ ибтидоии касбӣ -техникӣ
☐ миёнаи умумӣ
☐ дигар______________________________ (нависед)
☐ ҷавоб мушкил аст

Соҳаи шуғл:

☐ хизмати давлатӣ
☐ иқтисодӣ ва молия
☐ кишоварзӣ
☐ тиҷорат
☐ нақлиёт
☐ хизматрасонии маишӣ
☐ хизматрасонии хӯроки умумӣ
☐ хонанишин
☐ дигар______________________________ (нависед)

Вазифа:

☐ хизматчӣ
☐ соҳибкор
☐ коргари кироя
☐ худкордеҳ
☐ нафақахӯр
☐ дигар______________________________ (нависед)
☐ ҷавоб мушкил аст

Ихтисос:

аз рӯи рамз: ☐☐☐☐☐
☐ дигар______________________________ (нависед)

2. Манбаи даромади Шумо кадомҳоянд?

- ☐ музди меҳнат
- ☐ нафақа
- ☐ фаъолияти соҳибкорӣ
- ☐ фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ
- ☐ тиҷорати хурд
- ☐ интиқолҳои пулӣ
- ☐ кӯмакпулии иҷтимоӣ
- ☐ ёрии хешовандон
- ☐ миёнаравӣ
- ☐ даромадҳои дигар
- ☐ ҷавоб мушкил аст

3. Шумо аз кадом намуди ҳисобҳои бонкӣ истифода мебаред?

- ☐ ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ
- ☐ ҳисоби амонатӣ бо асъори хориҷӣ
- ☐ ҳисоби қарзӣ
- ☐ истифода намебарам
- ☐ ҳисобҳои дигар
- ☐ ҷавоб мушкил аст

4. Шумо кадом намуди хизматрасониҳои электронии бонкиро истифода мебаред?

- ☐ кортҳои пардохт
- ☐ бонки мобилӣ
- ☐ интернет-бонк
- ☐ истифода намебарам
- ☐ дигар________________________________
  (нависед)
- ☐ ҷавоб мушкил аст

5. Шумо хизматрасонии кортҳои бонкиро бо кадом мақсад истифода мебаред?

- ☐ гирифтани музди меҳнат
- ☐ гирифтани нафақа
- ☐ пардохти хизматрасонии коммуналӣ
- ☐ гирифтани интиқоли пулӣ
- ☐ харидории молу хизматрасониҳо
- ☐ дигар пардохтҳо______________________
  (нависед)
- ☐ ҷавоб мушкил аст

6. Шумо хизматрасонии бонки мобилиро бо кадом мақсад истифода мебаред?

- ☐ пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ
- ☐ адои қарз
- ☐ маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ
- ☐ пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ
- ☐ пардохти хариди молу ашё
- ☐ пардохти фурӯши молу ашё
- ☐ дигар хизматрасониҳо________________
  (нависед)

7. Шумо хизматрасонии интернет-бонкро бо кадом мақсад истифода мебаред?

☐ пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ
☐ қарзадокунӣ
☐ маблағгузорӣ ба ҳисоби бонкӣ
☐ пардохти хизматрасонии телефони мобилӣ
☐ пардохти хариди молу ашё
☐ пардохти фурӯши молу ашё
☐ дигар хизматрасониҳо_____________
(нависед)

8. Манбаи маблағҳои интиқоли пулии шумо кадомҳоянд?

аз хориҷи кишвар воридшаванда

☐ музди кор
☐ нафақа
☐ фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ
☐ фаъолияти соҳибкорӣ
☐ ёрӣ аз хешовандон
☐ алимент
☐ кӯмакпулӣ
☐ дигар манбаъҳо
☐ надорам

ба хориҷа фиристодашаванда

☐ музди кор
☐ нафақа
☐ хариди маҳсулот
☐ фаъолияти соҳибкорӣ
☐ ёрӣ ба хешовандон
☐ алимент
☐ кӯмакпулӣ
☐ дигар манбаъҳо
☐ надорам

9. Миқдори интиқоли пулие, ки Шумо мегиред/ мефиристед:

аз хориҷи кишвар воридшаванда

☐ як маротиба дар як моҳ
☐ ду маротиба дар як моҳ
☐ як маротиба дар се моҳ
☐ як маротиба дар ним сол
☐ як маротиба дар як сол
☐ дигар
☐ надорам

ба хориҷа фиристодашаванда

☐ як маротиба дар як моҳ
☐ ду маротиба дар як моҳ
☐ як маротиба дар се моҳ
☐ як маротиба дар ним сол
☐ як маротиба дар як сол
☐ дигар
☐ надорам

10. Аз кадом қарзҳои бонкӣ истифода мебаред?

☐ истеъмолӣ
☐ истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ

☐ *хариди ҷиҳози хона* ☐ хизматрасонии маишӣ
☐ *таъмири хона* ☐ соҳибкорӣ
☐ хариди манзил ☐ муҳоҷирати меҳнатӣ
☐ сохтмони манзил ☐ дигар намуди қарзҳо
☐ хариди автомобил ☐ ҷавоб мушкил аст

11. Оё Шумо аз фоизи пасандозҳо қаноатманд ҳастед?

☐ баланд мебошанд ☐ паст мебошанд
☐ миёнаанд ☐ дигар
☐ қобили қабуланд ☐ ҷавоб мушкил аст

12. Оё Шумо аз фоизи қарзҳо қаноатманд ҳастед?

☐ баланд мебошанд ☐ паст мебошанд
☐ миёнаанд ☐ дигар
☐ қобили қабуланд ☐ ҷавоб мушкил аст

13. Оё Шуморо муҳлати қарзҳо қаноатманд мегардонад (баҳо)?

☐ хеле бад ☐ хуб
☐ бад ☐ хеле хуб
☐ қаноатбахш ☐ ҷавоб мушкил аст

14. Оё Шумо аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз қаноатманд ҳастед (баҳо)?

☐ хеле бад ☐ хуб
☐ бад ☐ хеле хуб
☐ қаноатбахш ☐ ҷавоб мушкил аст

15. Ба хизматрасонии қарзии бонкҳо чӣ гуна баҳо медиҳед?

☐ хеле бад ☐ хуб
☐ бад ☐ хеле хуб
☐ қаноатбахш ☐ ҷавоб мушкил аст

16. Шумо маблағҳои пулии худро чӣ тавр истифода мебаред?

☐ дар бонк мегузорам, то ки даромад гирам ☐ дар бонк намегузорам
☐ *амонати муҳлатнок мегузорам* ☐ *муфид нест*
☐ *амонати дархостӣ мегузорам* ☐ *фоида намегирам*
☐ тиҷорат мекунам ☐ *фоизҳо пастанд*
☐ ҷиҳози хона мехарам ☐ *аз ноустувории қурб зарар мебинам*
☐ маҳсулоти истеъмолӣ мехарам ☐ *боварӣ надорам*

☐ маърака мегузаронам
☐ *ҷавоб мушкил аст*
☐ дигар________________________
(нависед)

17. Кадом намуди хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти шумо кӯмак мерасонад?

☐ қарзҳои бонкӣ
☐ сари вақт дастрас кардани пули нақд
☐ интиқоли пулии ғайринақдӣ
☐ истифодаи кортҳои пардохт
☐ дигар
☐ ҷавоб мушкил аст

18. Шумо хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъорро чӣ тавр баҳо мегузоред?

☐ хеле хуб
☐ хуб
☐ миёна
☐ бад
☐ хеле бад
☐ ҷавоб мушкил аст

19. Шумо оид ба хизматрасониҳои бонкӣ аз куҷо маълумот мегиред?

☐ телевизион, радио
☐ рӯзнома ва маҷаллаҳо
☐ худи бонк
☐ ёру дӯстон, ҳамсояҳо
☐ сомонаи бонк
☐ дигар сарчашмаҳо
☐ ҷавоб мушкил аст

20. Дар истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ Шумо бо кадом мушкилот дучор мешавед?

☐ набудани пули нақд
☐ сари вақт анҷом надодани супориши хизматрасонӣ
☐ набудани маблағи қарзӣ
☐ гаронии ҳаққи хизматрасонии бонкӣ
☐ дигар________________________________
(нависед)
☐ ҷавоб мушкил аст

21. Оё бонкҳо барои хизматрасонии бонкӣ аз Шумо маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб мекунанд?

☐ барои кушодани ҳисоб
☐ барои гирифтани маблағи нақд
☐ барои интиқоли пул
☐ барои амонатгузорӣ
☐ барои гирифтани амонат
☐ барои гирифтани қарз
☐ дигар
☐ ҷавоб мушкил аст

22. Ба фикри Шумо ба пурсишнома боз кадом саволҳоро дохил кардан ҷоиз аст?

1.____

2.____

3.____

5.3. Дастурамали №2 «Доир ба тартиби гузаронидани пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию - молиявӣ»

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН

ДАСТУРАМАЛИ №2

Доир ба тартиби гузаронидани пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию - молиявӣ

Душанбе – 2014

Таҳиягарон:

Номзади илми иқтисодӣ, дотсент – Солиев Н.Н.
Номзади илми иқтисодӣ, сардори идораи омор ва тавозуни пардохти БМТ – Ниёзов М.А.

Дастурамали №2
доир ба тартиби гузаронидани пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ

Дастурамали «Доир ба тартиби гузаронидани пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ» мутобиқи Шартномаи басташудаи Бонки миллии Тоҷикистон ва Донишкадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 10 январи соли 2014, №171/14 таҳия шудааст.

1. Қоидаҳои умумӣ

1. Пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз 25 январ то 4 феврали соли 2014 дар ноҳия ва шаҳрҳои интихобшудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад. Пур кардани пурсишнома (анкета) аз тарафи пурсишгарон (интервюер) соати 8 пагоҳии 25 январ оғоз ёфта, 10 рӯз давом мекунад (то 04 феврал соати 10 шаб анҷом меёбад).

2. Ҳангоми пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ объектҳои асосӣ инҳо ба шумор мераванд:

Шахс – шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар қаламрави ноҳия ва шаҳрҳои интихобшудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ сукунат дорад;

Ҷои истиқомати доимӣ – ҳамон маҳалли аҳолинишин, хона, квартира ба ҳисоб меравад, ки пурсидашаванда (респондент) қисми зиёди вақти худро дар он мегузаронад;

Оила – иттиҳоди одамон, ки ба никоҳи расмӣ ё хешигарӣ асос ёфта, бо ҷавобгарии байниҳамдигарӣ ва ягонагии маишӣ пайваст мебошанд;

Хонавода – як шахс ё ҷамъи шахсоне, ки дар як бино ё қисми он зиндагӣ доранд ва танҳо ё дар якҷоягӣ худро бо маҳсулоти хӯрокӣ ва дигар воситаҳои зарурии зиндагӣ таъмин мекунанд.

3. Ҳангоми пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

Ҳисоби бонкӣ – ҳисоби дар бонк кушодашуда: ҷорӣ, амонатӣ ё пасандозӣ;

Корти бонкӣ – корти дебетӣ ё кредитие, ки бонк мебарорад ва ба дорандаи он имкон медиҳад пардохт анҷом диҳад ё маблағҳои пули корхона ё бонкро бигирад, дорандаи кортро ба сифати пардохтгар, ки маблағҳои пулии зарурӣ дар ихтиёр ё хатти қарзӣ дар бонк дорад, муайян намояд;

Интернет - бонк – маҷмӯи воситаҳо барои идоракунии ҳисобҳои бонкӣ ба воситаи Интернет;

Бонкӣ мобилӣ – идоракунии ҳисобҳои бонкӣ бо ёрии компютери планшетӣ, смартфон ё телефонҳои муқаррарӣ;

Корти пардохт – воситаи ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ, барои муайян намудани (идентификатсия) соҳибони корт дар лаҳзаи гузаронидани амалиёт ва барои барасмиятдарории ҳуҷҷатҳои ҳисобӣ, ки санадҳои қонунгузорӣ ва қоидаҳои кори корти системаи пардохт муайян намудааст, истифода мешавад;

Интиқоли пул – интиқоли маблағ байни бонкҳо, гардиши маблағ байни суратҳисобҳо дар ҳуҷҷатҳои ҳисобдорӣ;

Қарзи бонкӣ – шакли қарзе, ки маблағҳои пулӣ аз ҷониби бонкҳо барои истифодаи муваққат дода мешавад;

Фоизи бонкӣ – мафҳуми иқтисодие, ки муносибати қарзгир ва бонкро оид ба пардохти фоиз, ҳамчунин тақсими молиявиро инъикос менамояд;

Меъёри фоизи амонат – пардохти фоизи бонкӣ ба соҳиби амонате, ки онро ба бонк гузоштааст;

Интиқоли бонкӣ – амалиёти интиқоли маблағҳои пулӣ, мадохил ва пардохти як мамлакат нисбат ба мамлакатҳои дигар бо супориши муштарӣ;

Муҳлати қарз – давраи истифода бурдани қарзҳои бонкӣ аз ҷониби ташкилотҳо;

Фоизи қарз – маблағе, ки қарздеҳ аз қарзгир барои истифодаи пулҳои қарз додашуда ё дороиҳои моддӣ мегирад;

Хизмати бонкӣ – амалиёти қарздиҳӣ, амонатӣ ва миёнаравӣ, хизматрасониҳо доир ба трансформатсияи сармояи қарзӣ ва ғайра мебошад.

4. Пурсишнома (анкета) аз тарафи пурсишгарон бо роҳи пурсиши шаҳрвандон бе талаби ягон ҳуҷҷат пур карда мешавад.

5. Пур кардани ҷавобҳо дар пурсишнома (анкета) дар намуди қайди калимаҳо, ё бо рақамҳо ва бо гузоштани аломатҳо мувофиқ ба гуфтаҳои рамзҳо амалӣ мегардад.

Қайдҳо дар пурсишнома бо ручка иҷро карда мешаванд.

Ранги ручка бояд сиёҳ бошад, ки махсус ба пурсишгар дода мешавад. Ба пурсишгарон истифодаи дигар намуди ручкаҳо манъ карда мешавад. Дар ҳолати вайрон ё гум шудани ручка ҳатман ба дастурдиҳанда – нозир муроҷиат кардан зарур аст.

Агар ҷавоби саволҳои варақаи пурсишнома бо калима ва ё рақам навишта шаванд, пас ин навиштаҷот дар ҷойи барои ин савол ҷудошуда ё росткунҷаҳое, ки барои аломатгузорӣ (рақамҳо) пешбинӣ шудаанд, ҷой дода мешавад.

Навиштани рақамҳо ва гузоштани аломатҳоро мувофиқи намунаҳои зерин иҷро намоед:

1 2 3 4 5 6 7, 8, 9, 0 ☒

6. Дурустӣ ва сифати маълумоти ҷамъоваришаванда аз рӯи саволҳои пурсишнома дар ҳамаи мавридҳо аз рафтори пурсишгар (интервюер) вобаста аст. Пурсишгар дар вақти пешниҳоди пурсишнома (анкета) ба шахси пурсидашаванда (респондент) бояд хушмуомила бошад. Пурсишгар уҳдадор аст, ки ба респондент дар вохӯрии аввал мақсад ва аҳамияти пурсишро фаҳмонида, баъдан тарзи пур кардани пурсишномаро (анкета) нишон диҳад.

7. Пурсишгар (интервюер) ҳуқуқ надорад респондентро маҷбур намояд, ки ба саволҳои пурсишнома ҷавоб диҳад. Агар респондент аз ҷавоб додани саволҳои пурсишнома худдорӣ намояд, пурсишгар аз вай танҳо бо истифодаи суханони «бубахшед», «ихтиёрӣ аст» ва ғайра хайру манзур намояд. Агар респондент дар ҷавоби ягон саволи пурсишнома бо

мушкилӣ дучор ояд, он гоҳ ба пурсишгар лозим меояд, ки ба варианти ҷавобҳо рушанӣ андозад (пурсишгар ҳуқуқ надорад, ки ба ҷои респондент ҷавоби саволҳоро бо хоҳиши худ интихоб карда, дар пурсишнома қайд намояд).

8. Баъд аз пур кардани саволҳои пурсишнома, пурсишгар ҳатман хонапурии ҳар як саволро аз назар мегузаронад. Дар ҳолати ошкор гардидани ҷои хонапурии холимонда, пурсишгар аз респондент бо майли том хоҳиш намояд, ки онро пур намояд.

9. Дар хотима, баъди ба анҷом расонидани раванди пурсиш, интервюер (пурсишгар) барои иҷрои кори мазкур ба респондент изҳори миннатдорӣ карда хайру хуш намояд.

Қисми II
Шарҳ дар бораи пур кардани саволҳои пурсишнома (анкета)

2.1 Шарҳи саволи «Маълумоти умумӣ оид ба шахси пурсидашаванда»:

Саволи маълумоти умумӣ оид ба шахси пурсидашаванда аз 7 зерсаволи зерин: ҷинс, макони зист, вазъи оилавӣ, маълумот, соҳаи шуғл, вазифа ва ихтисос иборат аст.

Ба зерсаволҳои 1.1 – 1.7 танҳо ба яке аз ҷавобҳои дахлдори овардашуда аломат гузоред.

Мисол:

1.1 Ҷинс:

Мард - ☒

Зан - ☒

Зерсаволи «Ихтисос» тибқи Номгӯи вазифаҳо аз рӯи классификатори умумиҷумҳуриявии касбҳои коргарӣ, вазифаҳои хизматчиён ва дараҷаҳои тарифӣ рамзгузорӣ карда мешавад (Ниг.ба замимаи пурсишнома).

2.2 Шарҳи саволи «Манбаи даромади Шумо кадомҳоянд?»:

Пеш аз он ки ба ин савол ҷавоб дод, пурсишгар (интервюер) бояд ба шахси пурсидашаванда манбаҳои даромади умумии зеринро номбар намояд:

- музди меҳнат;
- нафақа;
- фаъолияти соҳибкорӣ;
- тиҷорати хурд;
- интиқолҳои пулӣ;
- кӯмакпулии иҷтимоӣ;
- ёрии хешовандон;
- миёнаравӣ;
- даромадҳои дигар;
- ҷавоб мушкил аст.

Баъд аз шиносоӣ бо намудҳои манбаҳои даромад, аз шахси пурсидашаванда (респондент) бо эҳтиром хоҳиш карда мешавад, ки ба саволи аз чанд манбаъ даромад гирифтанаш ҷавоб гӯяд. Ҷавоб метавонад як ё зиёд бошад.

Мисол:

Нафақа - ☒

Миёнаравӣ - ☒

Нисбати манбаҳои даромади респондент талаб кардани ҳаргуна ҳуҷҷат қатъиян манъ аст.

2.3. Шарҳи саволи «Шумо аз кадом намуди ҳисобҳои бонкӣ истифода мебаред?»:

Респондент метавонад ба як ё чанд савол оид ба истифодаи намуди ҳисобҳои бонкӣ ҷавоб гӯяд:

Мисол:

Ҳисоби амонатӣ бо сомонӣ - ☒

2.4. Шарҳи саволи «Шумо кадом намуди хизматрасониҳои электронии бонкиро истифода мебаред?»:

Респондент як (ва якчанд) намуди хизматрасониҳои электронии бонкиро истифода барад, метавонад ба ин савол ҷавоб диҳад:

Мисол:

Истифода намебарам - ☒

2.5. Шарҳи саволи «Шумо хизматрасонии кортҳои бонкиро бо кадом мақсад истифода мебаред?»:

Агар респондент корти бонкиро барои гирифтан (пардохтан) – и бандҳои нишондодаи саволи мазкур дар анкета (варақаи пурсиш) истифода намояд, вай метавонад ҷавоб диҳад. Ҷавоб мумкин аст як ё чандто бошад.

Мисол:

Гирифтани музди меҳнат – ☒

2.6 Шарҳи саволи «Шумо хизматрасонии бонки мобилиро бо кадом мақсад истифода мебаред?»:

Аз рӯи варианти ҷавобҳои саволҳои мазкур, респондент метавонад дар анкета (варақаи пурсиш) як ё чанд аломат гузорад:

Мисол:

Адои қарз ☒

2.7. Шарҳи саволи «Шумо хизматрасонии бонки мобилиро бо кадом мақсад истифода мебаред?»:

Респондент метавонад як ё чанд варианти ҷавобҳоро интихоб намуда, дар анкета (варақаи пурсиш) аломатгузорӣ намояд:

Мисол:

Пардохти хариди молу ашё - ☒

Адои қарз ☒

2.8. Шарҳи саволи «Манбаи маблағҳои интиқоли пули Шумо кадомҳоянд?»:

Ба ин савол шахси пурсидашаванда (респондент) метавонад як ё чанд манбаи маблағҳои интиқоли пулиро (аз хориҷи кишвар воридшаванда ё ба хориҷа фиристодашаванда) интихоб намуда, дар варақаи пурсиш (анкета) аломатгузорӣ намояд:

Мисол:

Музди кор - ☒

Дигар манбаҳо – ☒

2.9. Шарҳи саволи «Миқдори интиқоли пулие, ки Шумо мегиред/ мефиристед»:

Шахси пурсидашаванда (респондент) метавонад як ё чанд ҷавобро номбар намояд.

Мисол:

Ду маротиба дар як моҳ - ☒

2.10. Шарҳи саволи «Аз кадом қарзҳои бонкӣ истифода мебаред?»:

Респондент метавонад ба як ё чанд варианти ҷавобҳо аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Хариди манзил - ☒

Соҳибкорӣ - ☒

2.11. Шарҳи саволи «Оё Шумо аз фоизи пасандозҳо қаноатманд ҳастед?»:

Пурсишгар (интервюер) ба шахси пурсидашаванда (респондент) ба варианти ҷавобҳо рушанӣ андохта, пас аз он хоҳиш намояд, ки танҳо як ҷавобро интихоб намуда, аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Миёнаанд – ☒

2.12. Шарҳи саволи «Оё Шумо аз фоизи қарзҳо қаноатманд ҳастед?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) метавонад озодона як варианти ҷавобро интихоб намуда, сипас дар саволи анкета (пурсишнома) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Қобили қабуланд - ☒

2.13. Шарҳи саволи «Оё Шуморо муҳлати қарзҳо қаноатманд мегардонад (баҳо)?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) як варианти ҷавобро интихоб намуда, ба саволи анкета (пурсишнома) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Хеле бад - ☒

2.14. Шарҳи саволи «Оё Шумо аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз қаноатманд ҳастед (баҳо)?»:

Аз рӯи варианти ҷавобҳои саволи мазкур, респондент (шахси пурсидашаванда) танҳо як ҷавобро интихоб намуда, дар саволнома (анкета) аломатгузорӣ менамояд.

Мисол:

Қаноатбахш - ☒

2.15. Шарҳи саволи «Ба хизматрасонии қарзии бонкҳо чӣ гуна баҳо медиҳед?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) метавонад ба як варианти ҷавоби дар анкета додашуда аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Қаноатбахш - ☒

2.16. Шарҳи саволи «Шумо маблағҳои пули худро чӣ тавр истифода мебаред?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) метавонад ба як ё чанд варианти ҷавобҳо аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Тиҷорат мекунам – ☒

Ҷиҳози хона мехарам - ☒

2.17. Шарҳи саволи «Кадом намуди хизматрасониҳои бонкӣ ба фаъолияти Шумо кӯмак мерасонад?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) метавонад, озодона яке аз варианти ҷавобҳоро интихоб намуда, дар саволи анкета (пурсишнома) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Қарзи бонкӣ – ☒

2.18. Шарҳи саволи «Шумо хизматрасонии нуқтаҳои мубодилаи асъорро чӣ тавр баҳо мегузоред?»:

Аз рӯи варианти ҷавобҳои саволи мазкур, респондент (шахси пурсидашаванда) танҳо як ҷавобро интихоб намуда, дар анкета (варақаи пурсиш) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Хуб - ☒

2.19. Шарҳи саволи «Шумо оид ба хизматрасониҳои бонкӣ аз куҷо маълумот мегиред?»:

Респондент метавонад ба як ё чанд варианти ҷавобҳои анкета (пурсишнома) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Телевизион, радио - ☒

Сомонаи бонк - ☒

2.20. Шарҳи саволи «Дар истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ Шумо бо кадом мушкилот дучор мешавед?»:

Респондент метавонад ба як ё чанд варианти ҷавобҳои анкета (пурсишнома) аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Набудани маблағи қарзӣ - ☒

Набудани пули нақд - ☒

2.21. Шарҳи саволи «Оё бонкҳо барои хизматрасонии бонкӣ аз Шумо маблағи иловагии ғайрирасмӣ талаб мекунанд?»:

Пурсишгар (интервюер) ба шахси пурсидашаванда (респондент) ба варианти ҷавобҳо рушанӣ андохта, пас аз он хоҳиш намояд, ки як ё чанд ҷавобро интихоб намуда, аломатгузорӣ намояд.

Мисол:

Барои гирифтани қарз - ☒

Ҷавоб мушкил аст - ☒

2.22. Шарҳи саволи «Ба фикри Шумо ба пурсишнома боз кадом саволҳоро дохил кардан ҷоиз аст?»:

Респондент (шахси пурсидашаванда) метавонад, озодона дар бораи ба анкета дохил намудани он саволҳое, ки ба хизмарасонии бонкӣ дахл доранд, изҳори назар кунад.

5.4. Диаграммаҳои динамикаи нишондиҳандаҳои хизматрасонии бонкию молиявӣ дар солҳои 2013-2014

Диаграммаҳои 1 ва 2. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ҷинс дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

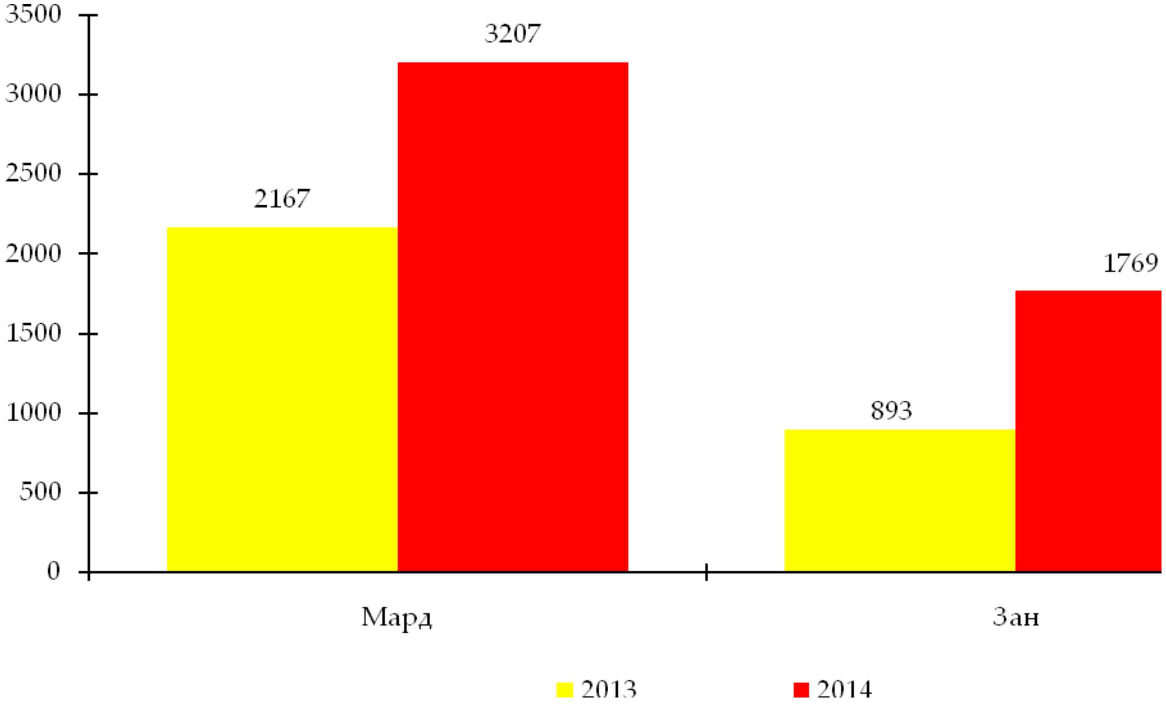

Диаграммаҳои 3. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи синну сол

дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

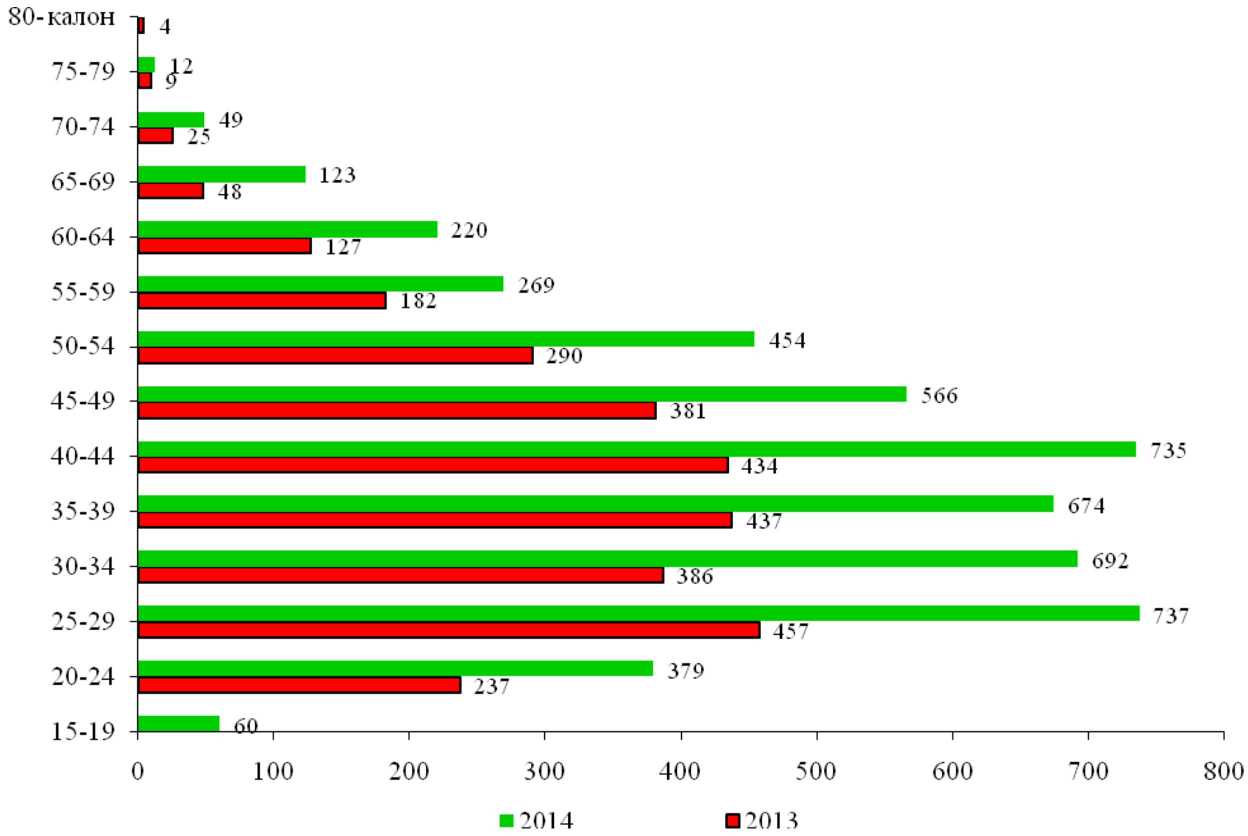

Диаграммаҳои 4 ва 5. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо аз рӯи макони зист

дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

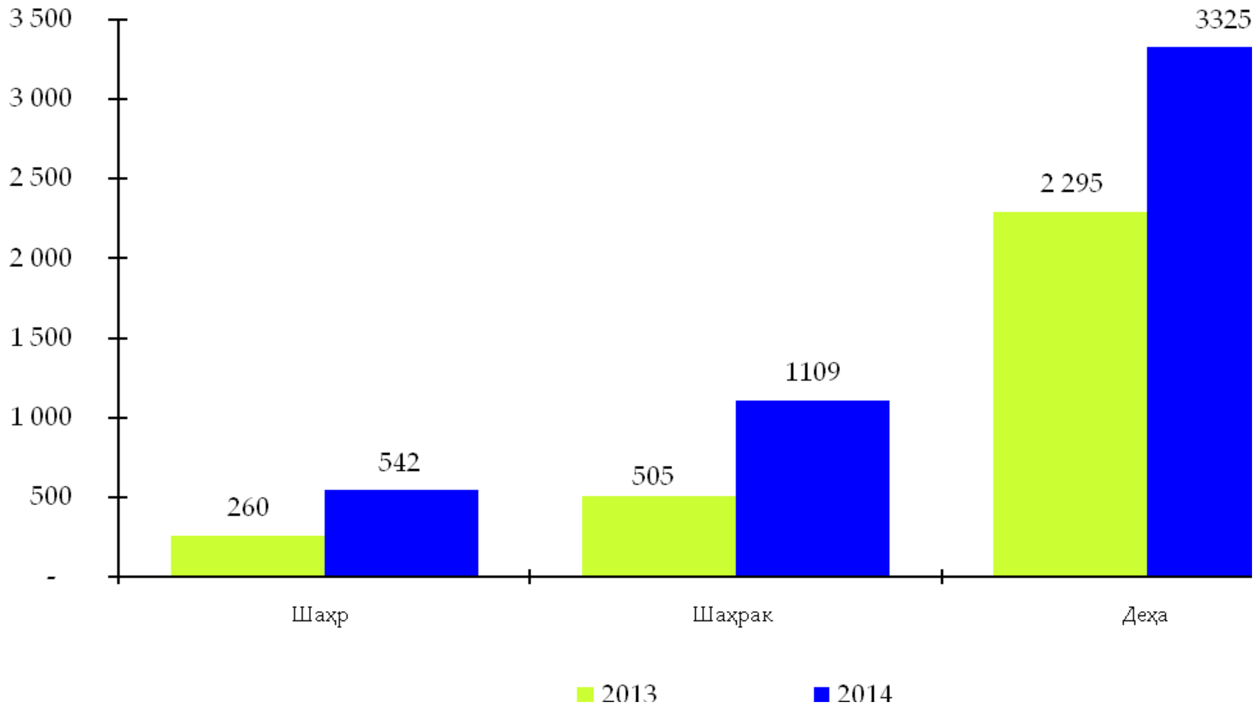

Диаграммаҳои 6 ва 7. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи вазъи оилавӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

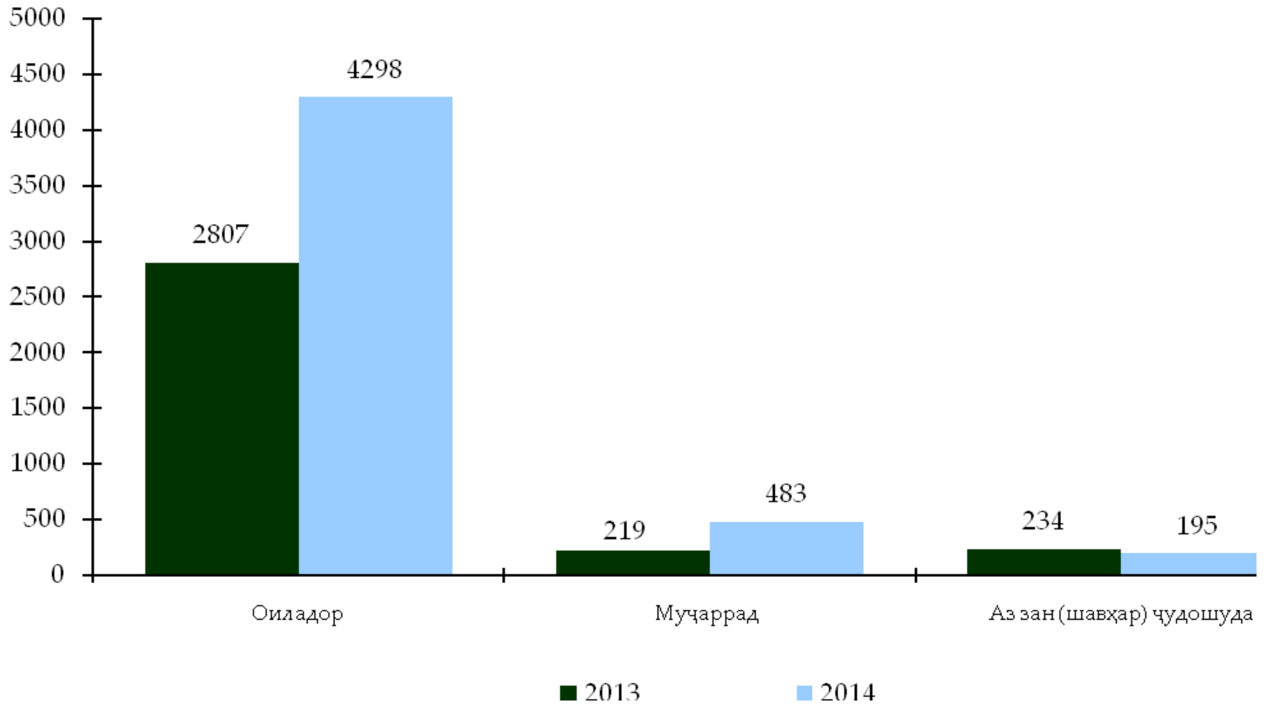

Диаграммаҳои 8 ва 9. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи маълумотнокӣ дар солҳои 2013 -2014 (нафар, фоиз)

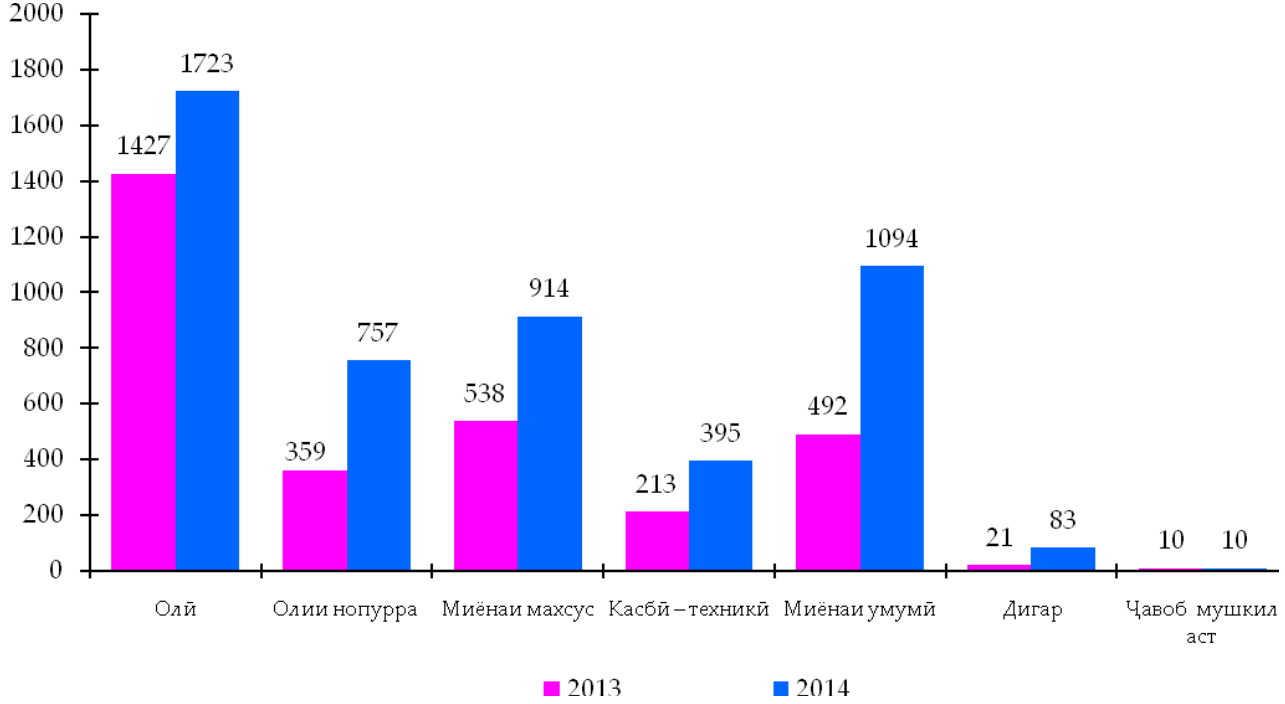

Диаграммаи 10. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи дараҷаи соҳаи шуғл дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

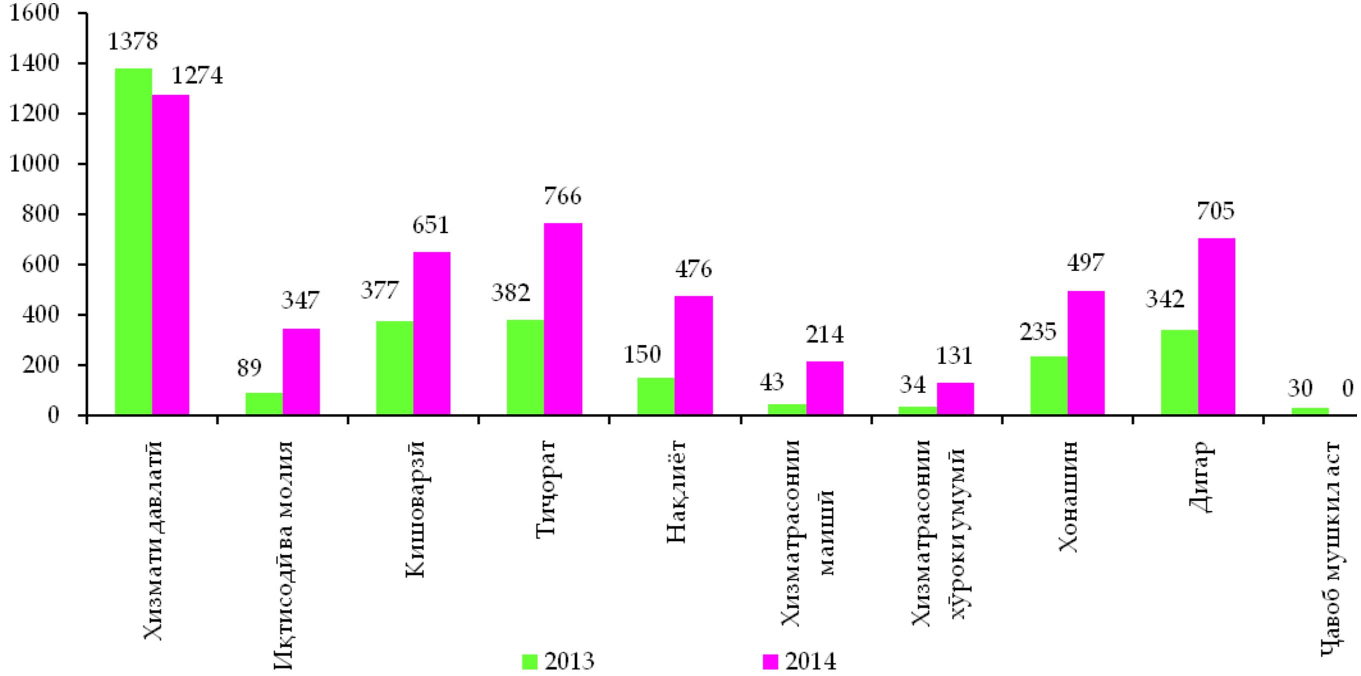

Диаграммаиҳои 11. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи вазифа дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

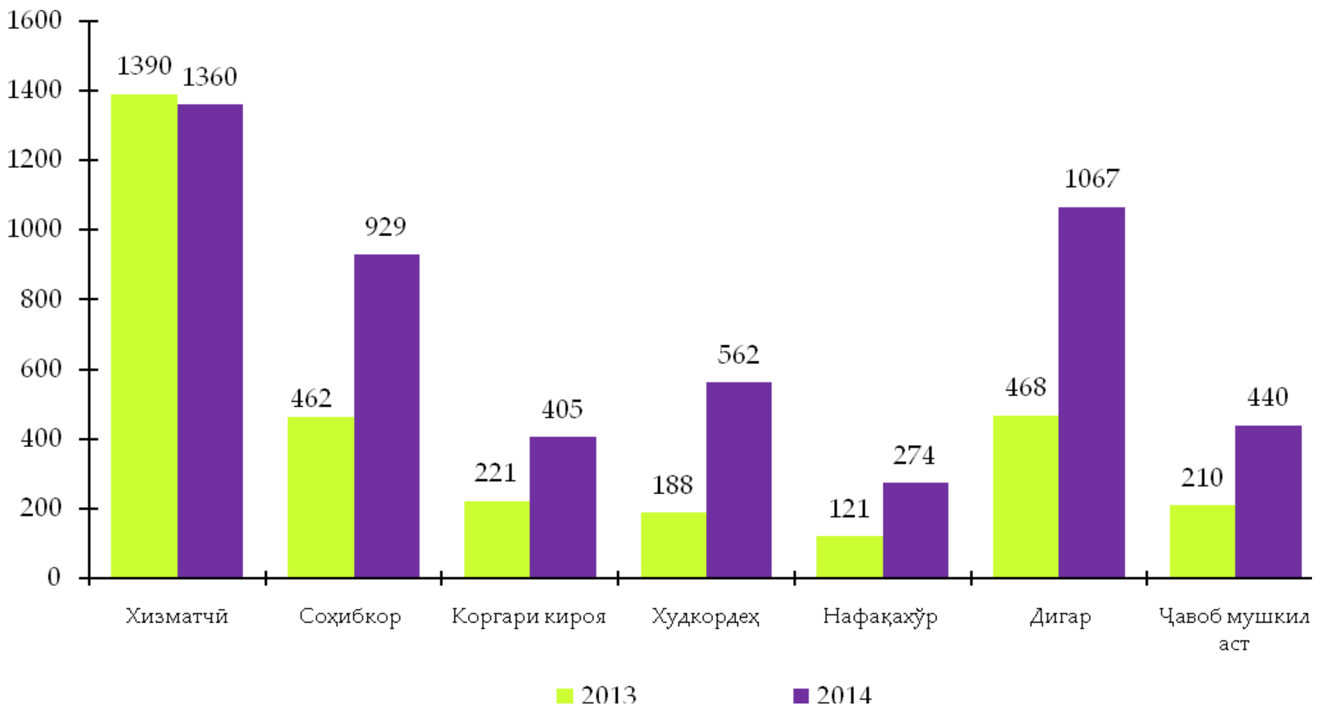

Диаграммаи 12. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи ихтисос (рамз) дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

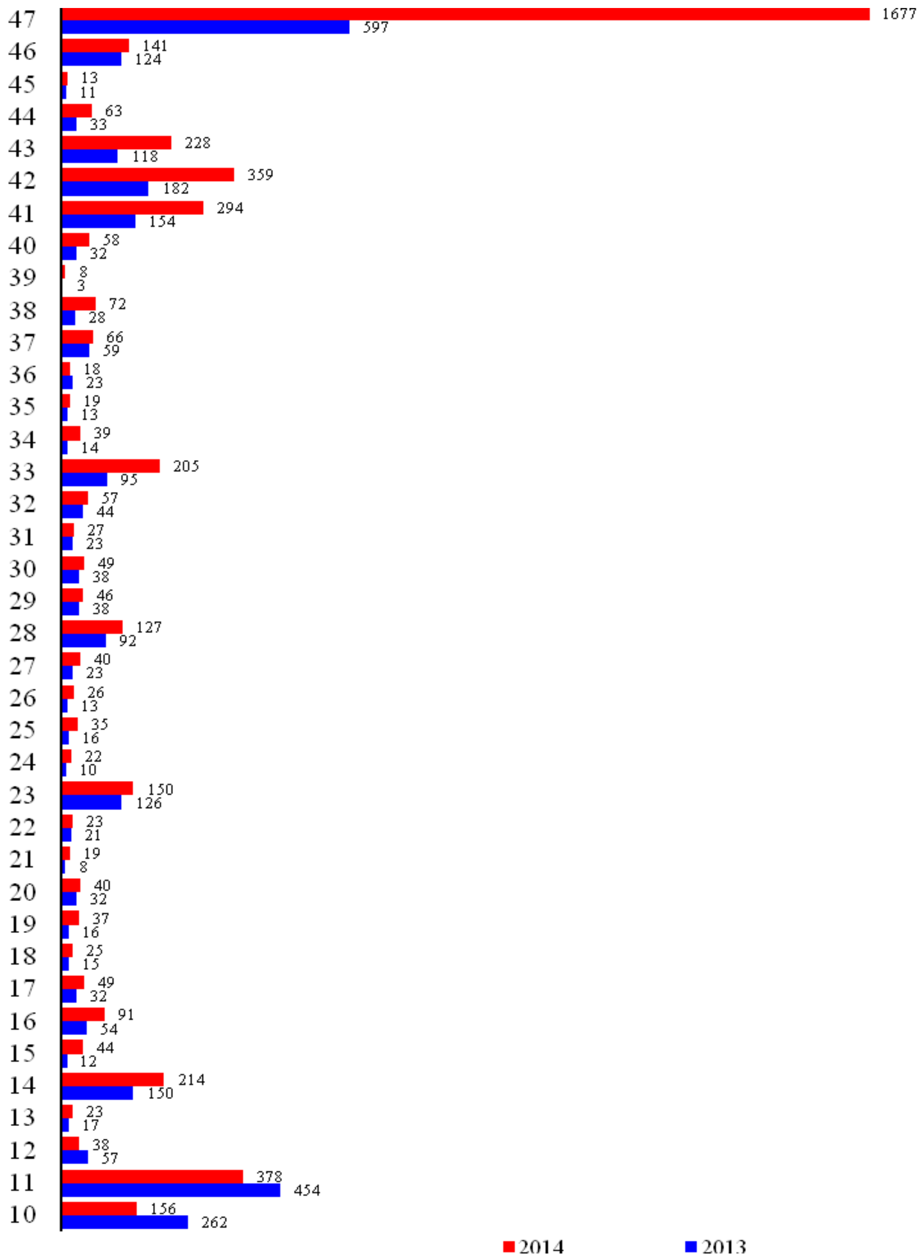

Диаграммаҳои 13. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи манбаи даромадҳо дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

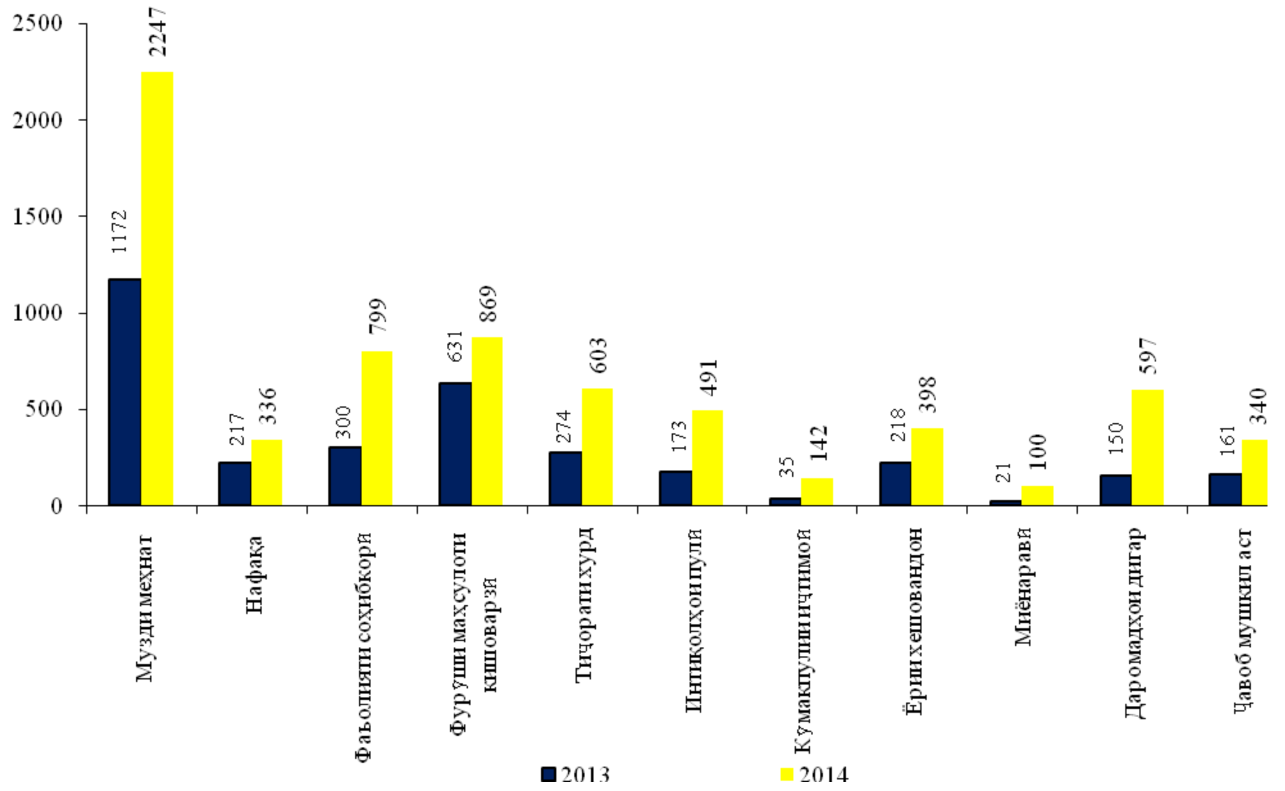

Диаграммаҳои 14. Динамикаи нишондиҳандаҳои шумораи респондентҳо аз рӯи намуди истифодаи ҳисобҳои бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

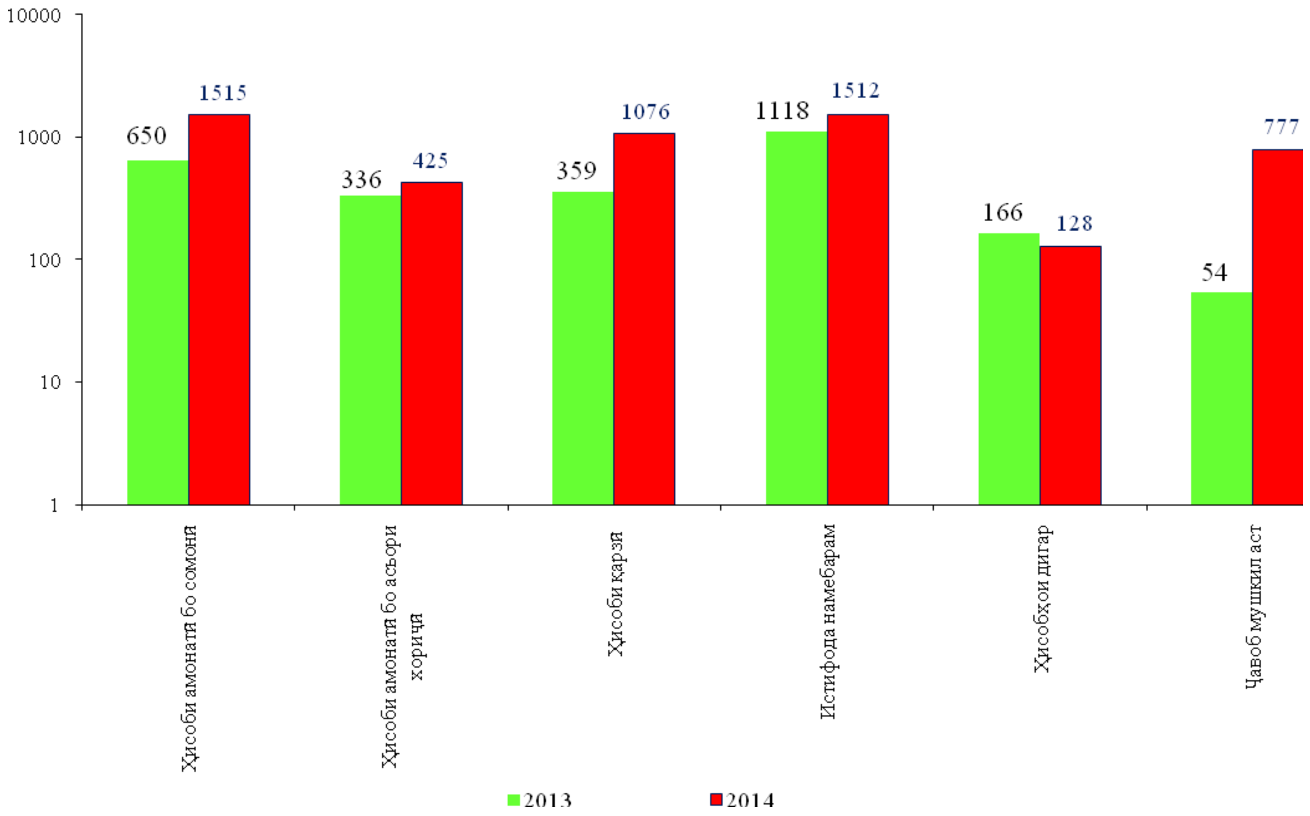

Диаграммаҳои 15. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи намуди

хизматрасониҳои электронии бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

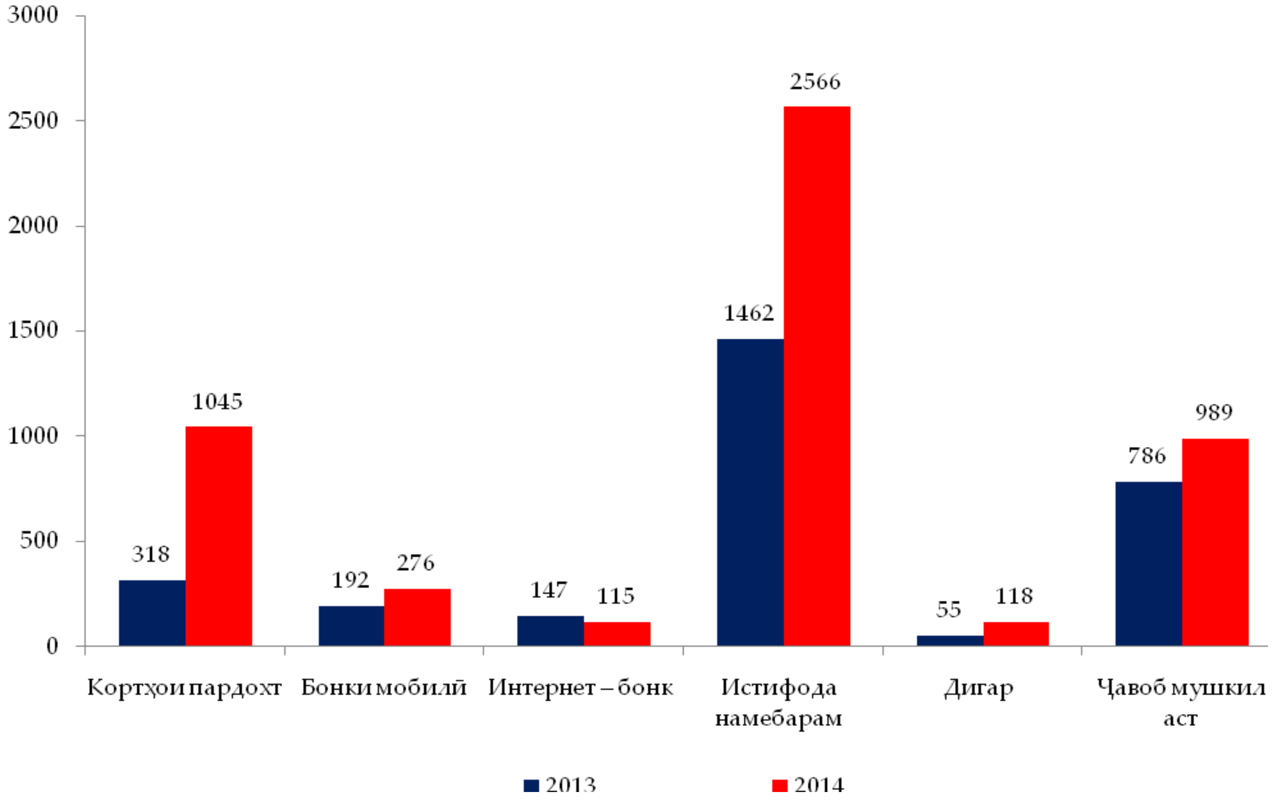

Диаграммаи 16. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи хизматрасонии кортҳои бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

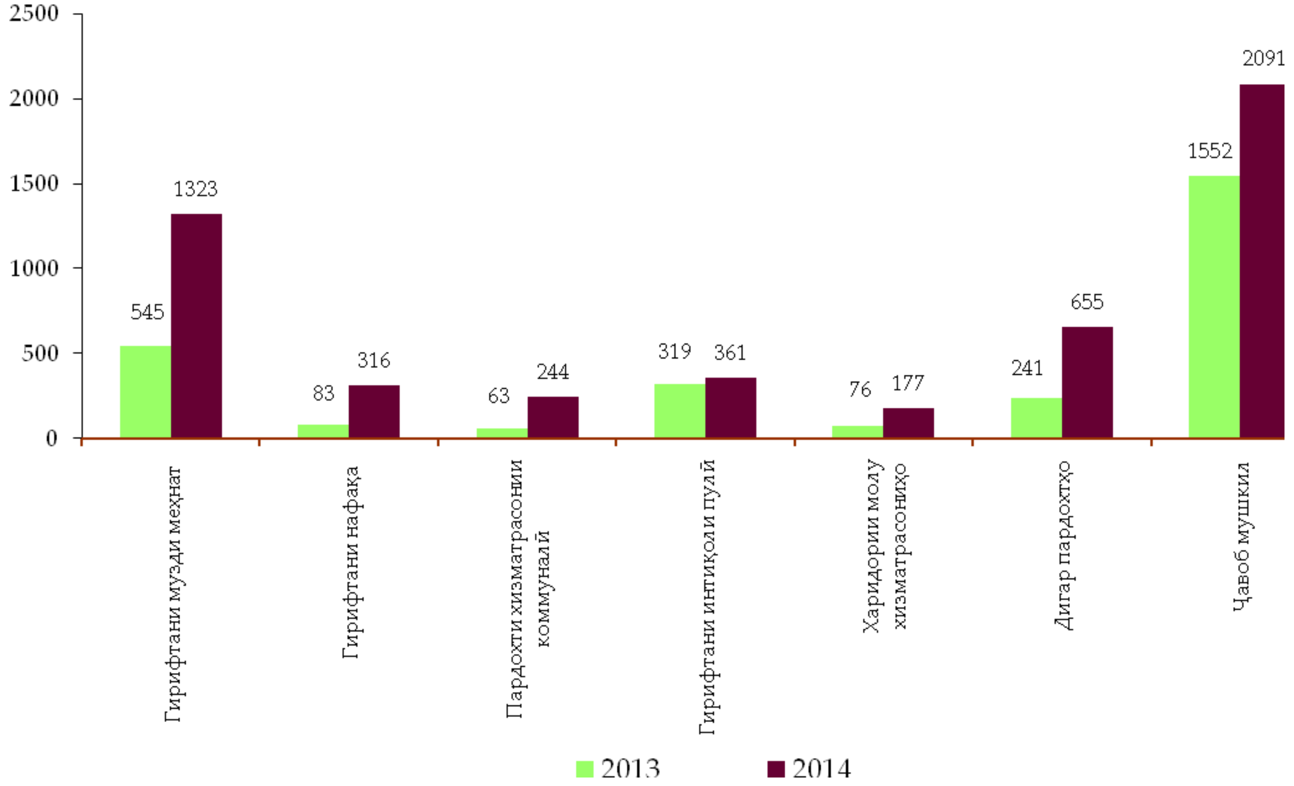

Диаграммаи 17. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи бонки мобилӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

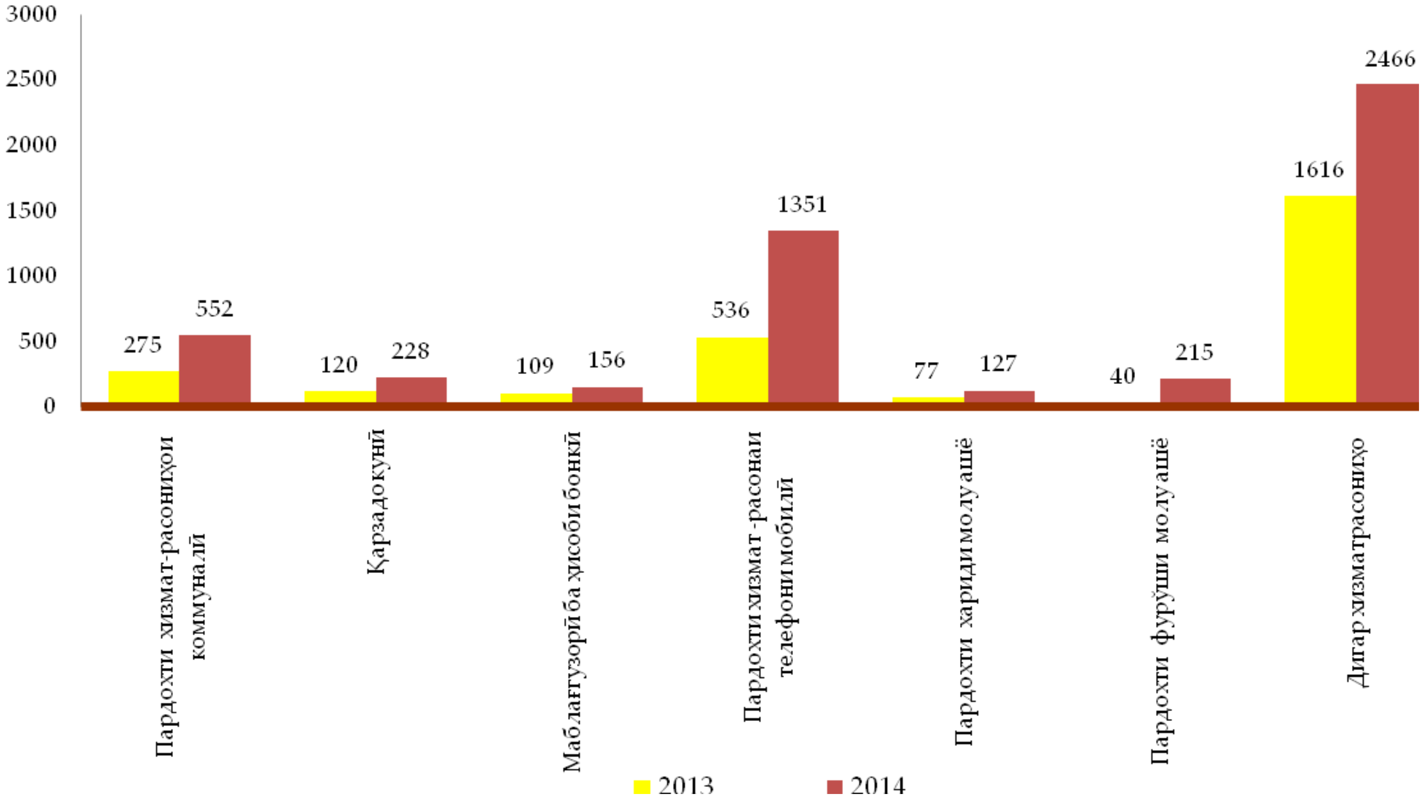

Диаграммаи 18. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба мақсадҳои истифодаи интернет – бонк дар солҳои 2013 2014 (нафар)

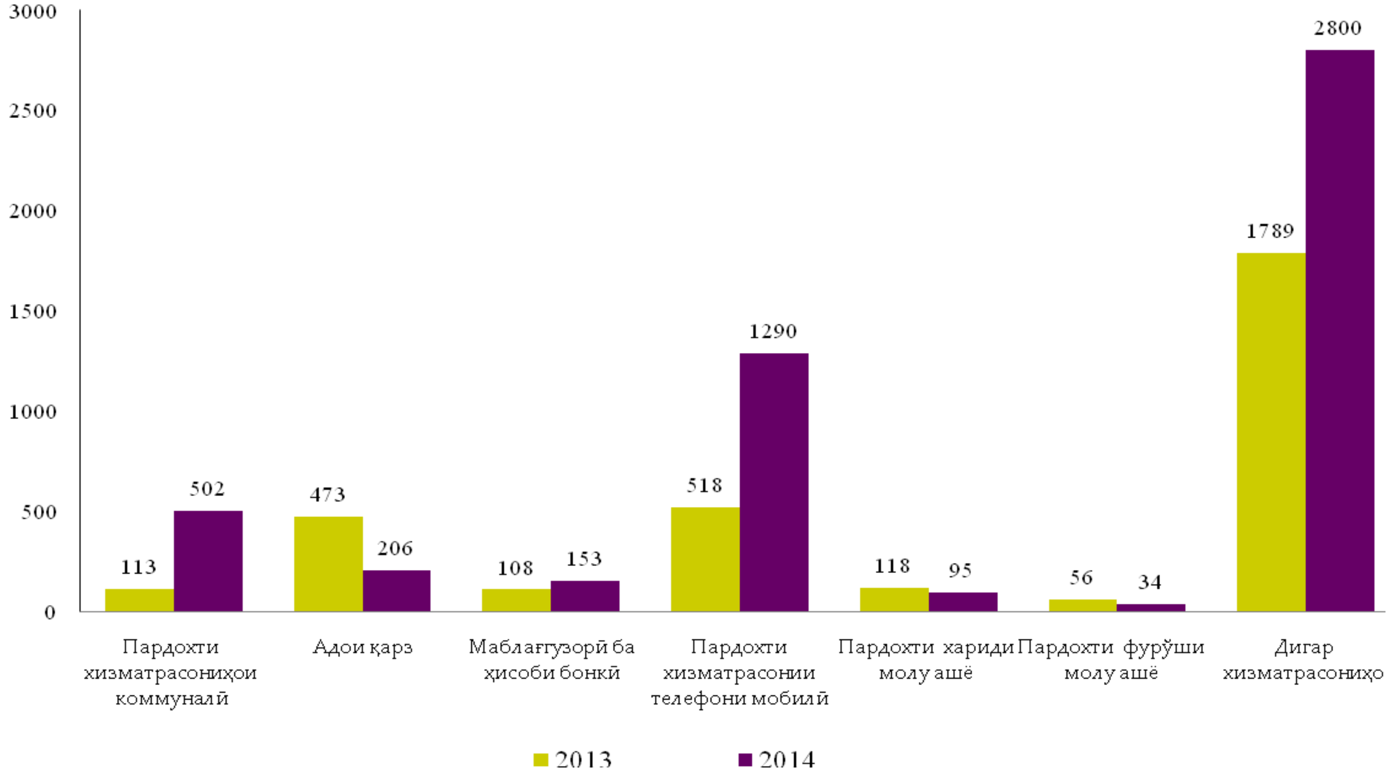

Диаграммаи 19. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулии аз хориҷи кишвар воридшаванда дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

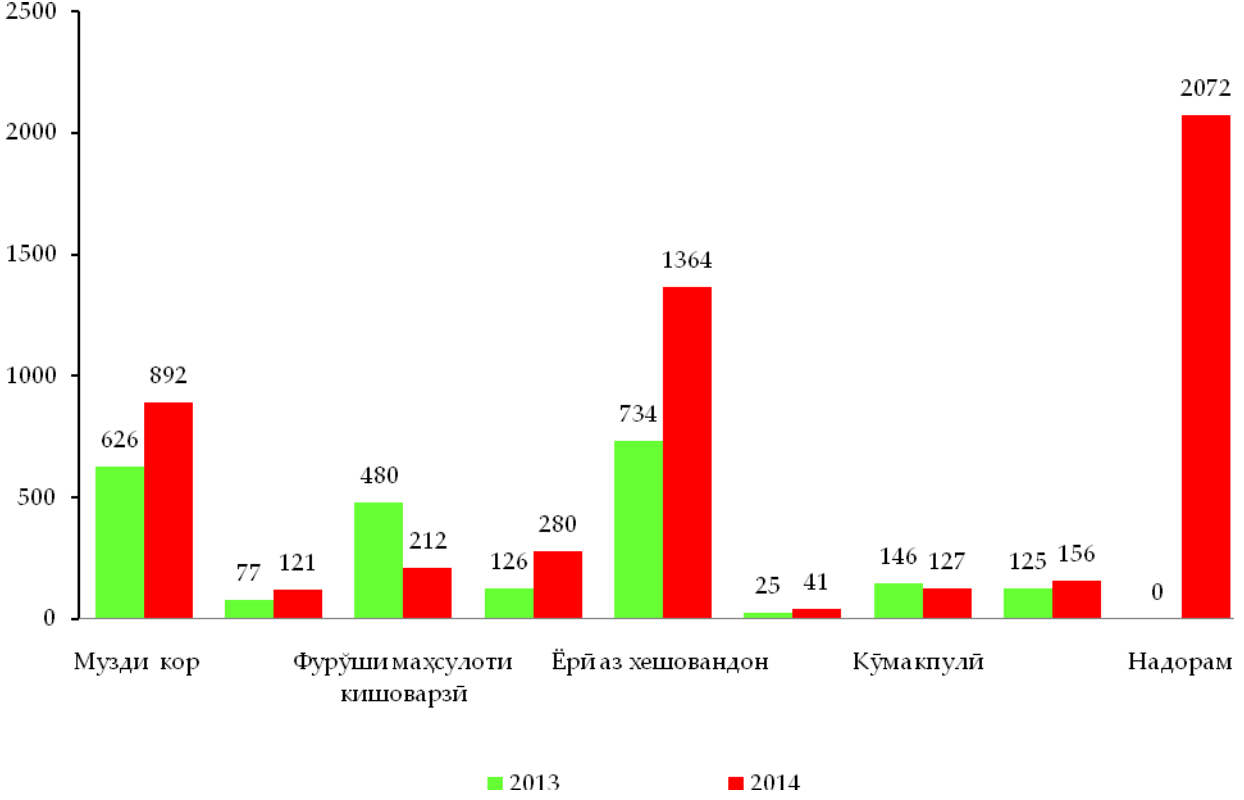

Диаграммаи 20. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаи маблағҳои интиқоли пулии ба хориҷа фиристодашаванда дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

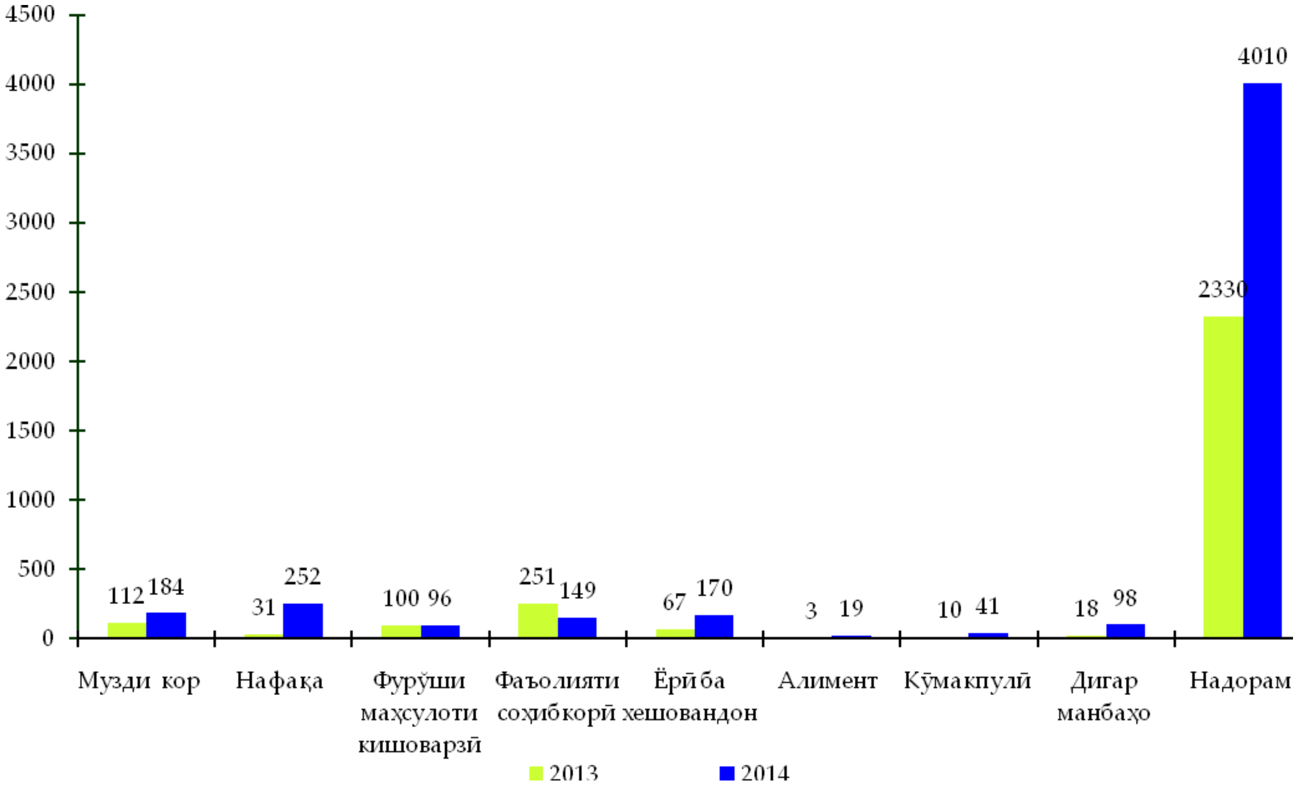

Диаграммаи 21. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба миқдори пули

аз хориҷи кишвар воридшаванда дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

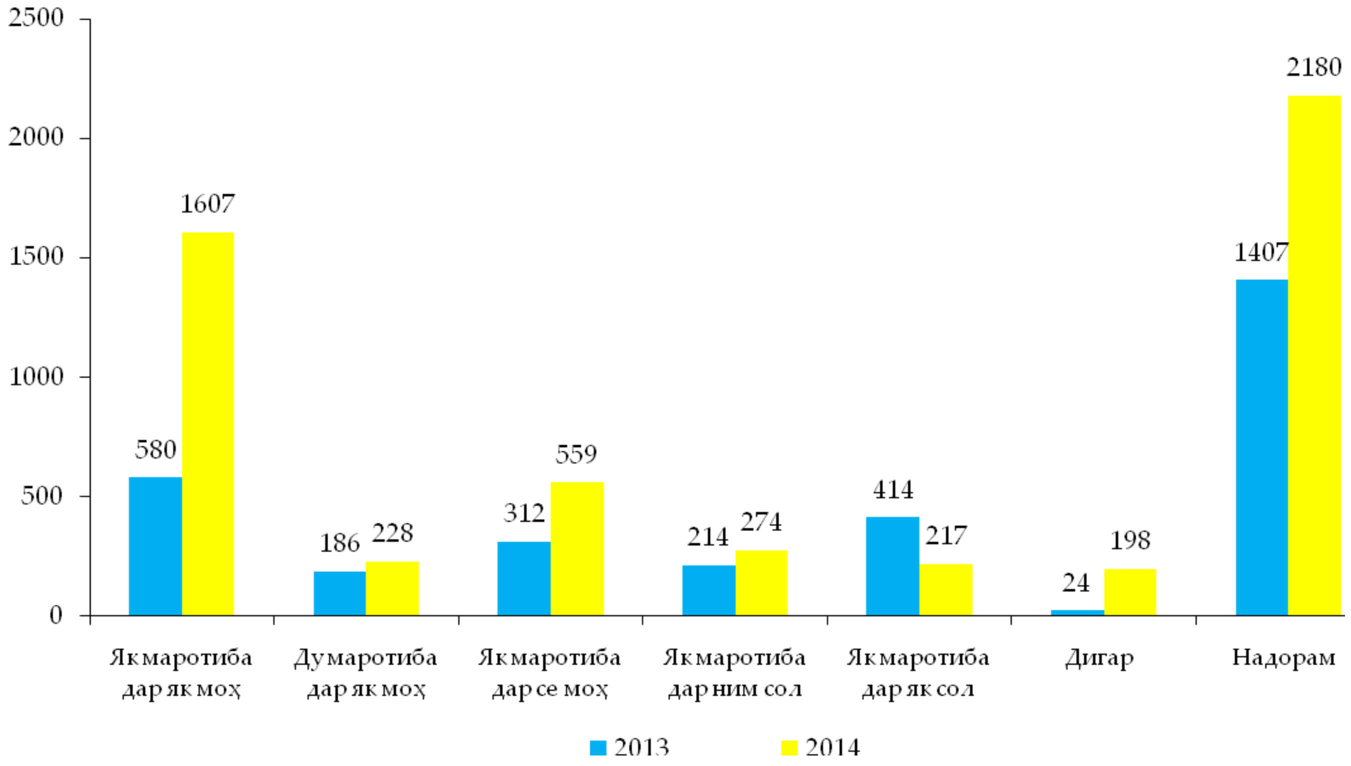

Диаграммаи 22. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба интиқоли пулии ба хориҷа содиршаванда дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

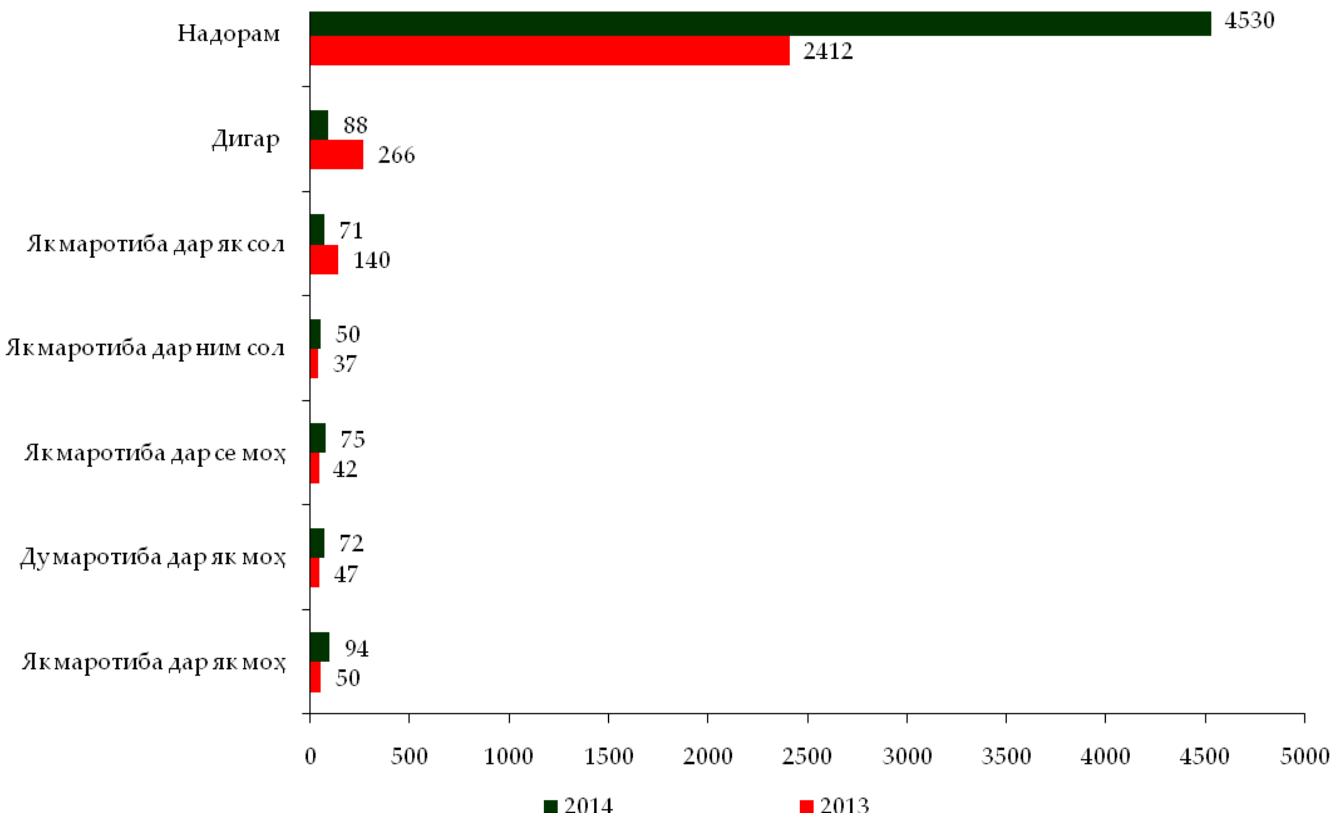

Диаграммаи 23. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи намудҳои қарзи бонкӣ дар солҳои 2013 2014 (нафар)

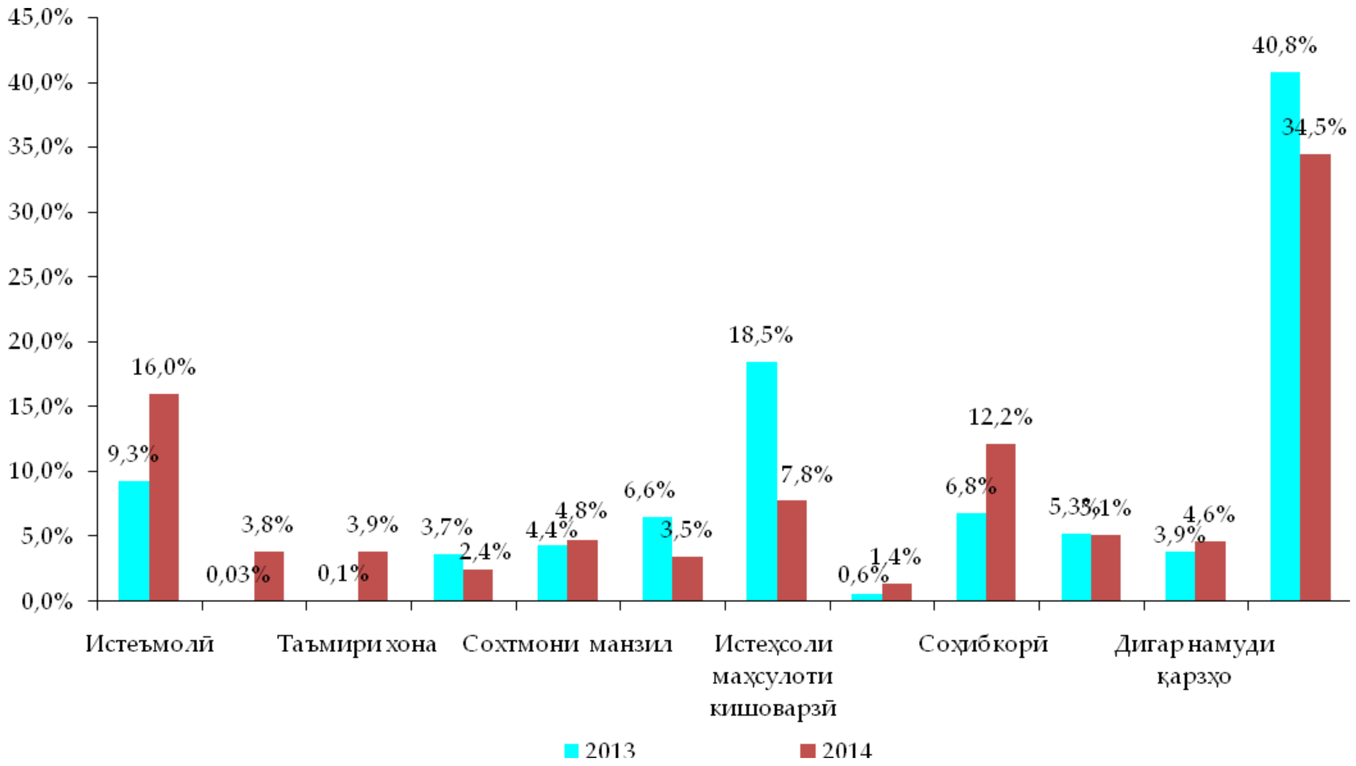
45,0%
40,0%
35,0%
30,0%
25,0%
20,0%
15,0%
10,0%
5,0%
0,0%
9,3%
16,0%
0,03%
3,8%
0,1%
3,9%
3,7%
2,4%
4,4%
4,8%
6,6%
3,5%
18,5%
7,8%
0,6%
1,4%
6,8%
12,2%
5,3%
5,1%
3,9%
4,6%
40,8%
34,5%
Истеъмолӣ
Таъмири хона
Сохтмони манзил
Истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ
Соҳибкорӣ
Дигар намуди қарзҳо
2013
2014

Диаграммаҳои 24 ва 25. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба пасандозҳо дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

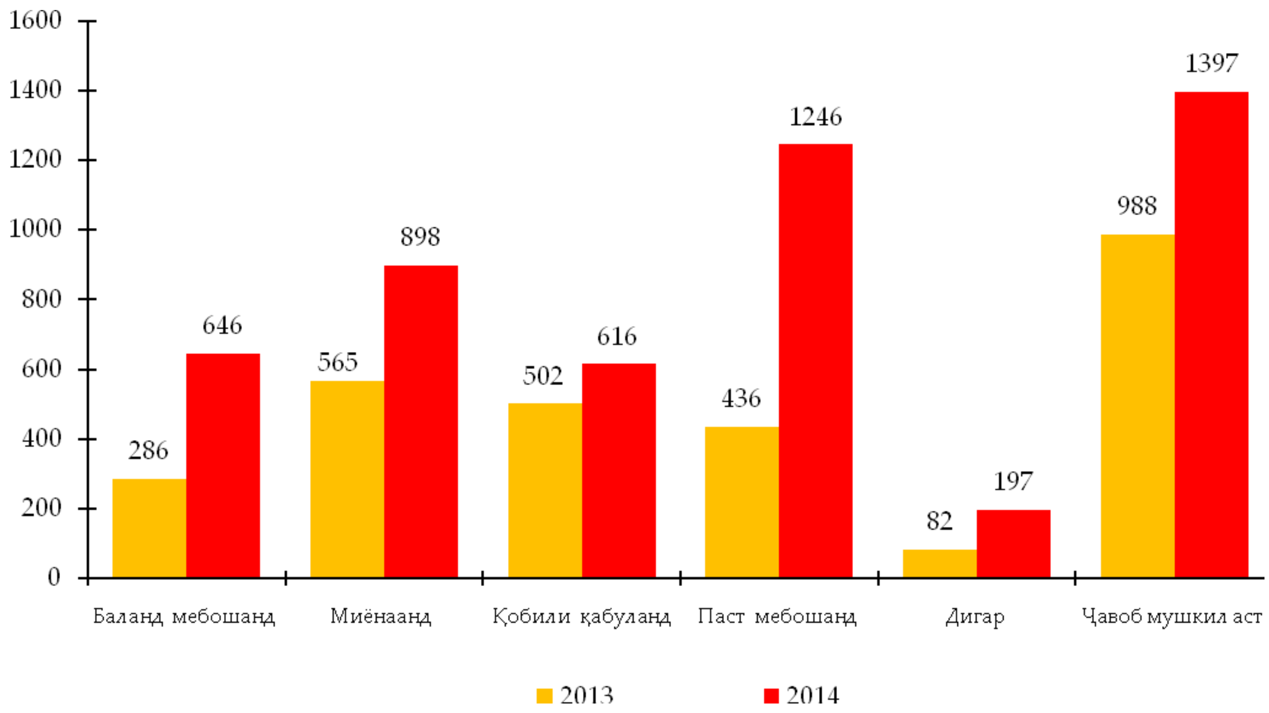

Диаграммаҳои 26 ва 27. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз фоизи қарзҳо дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

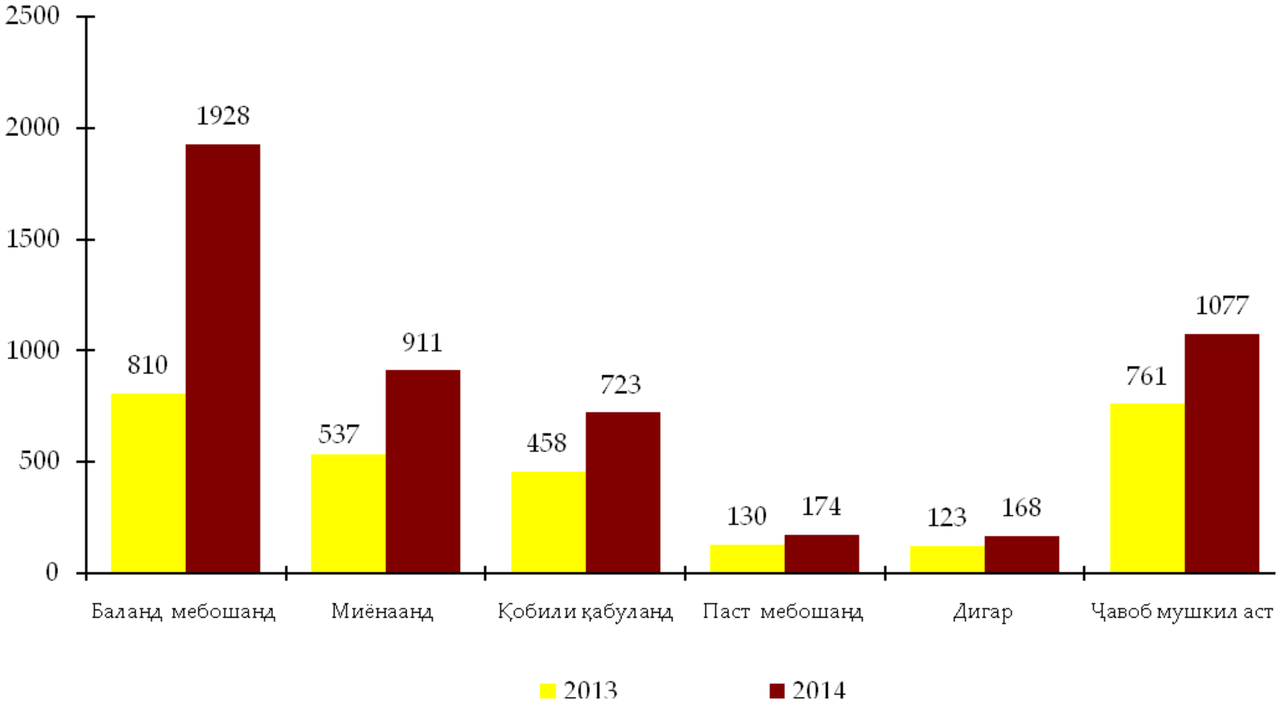

Диаграммаҳои 28 ва 29. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз мухлати қарзҳо дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

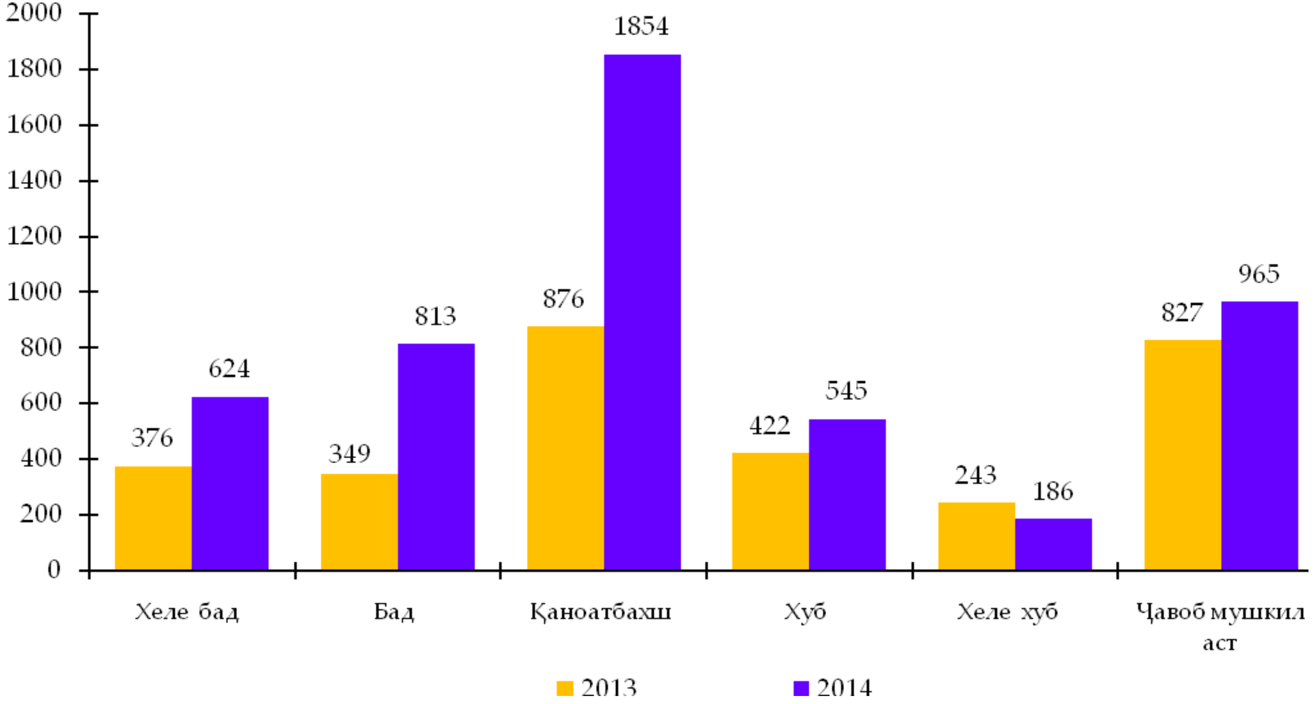

Диаграммаҳои 30 ва 31. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба қаноатмандӣ аз муҳлати баррасии дархост оид ба додани қарз дар солҳои 2013 2014 (нафар, фоиз)

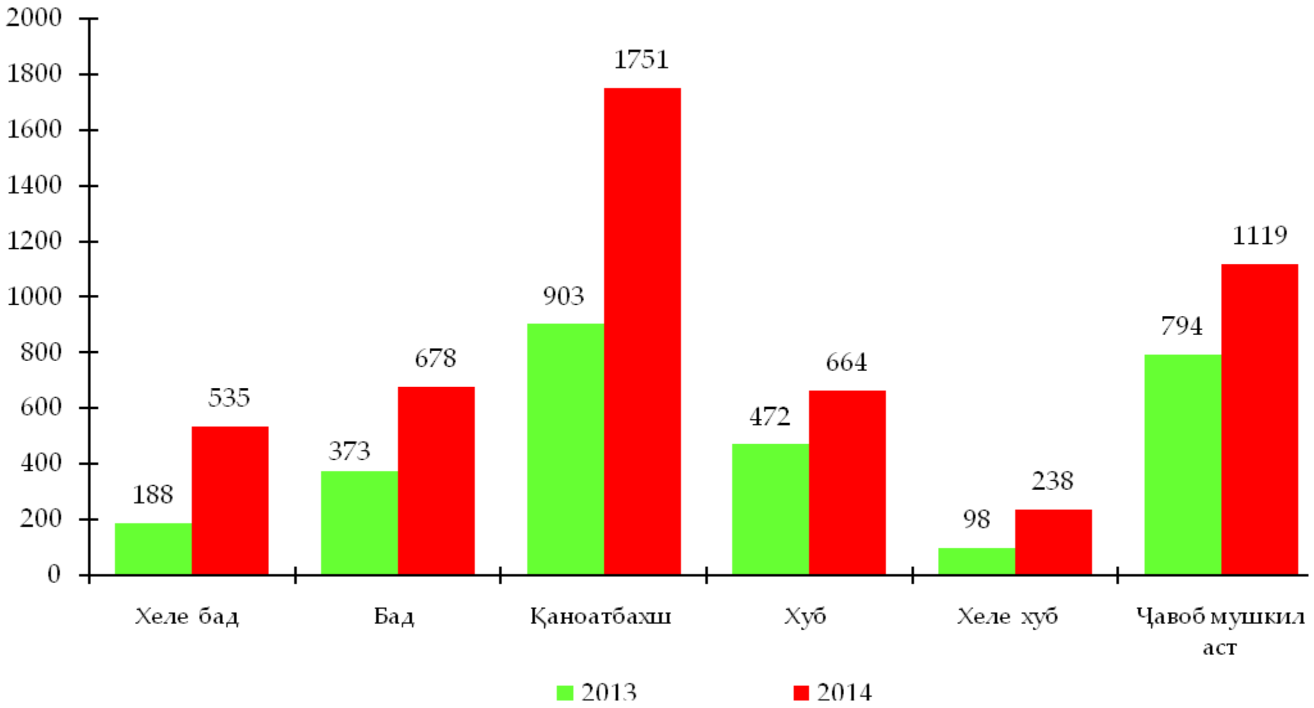

Диаграммаҳои 32 ва 33. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳоии қарзии бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

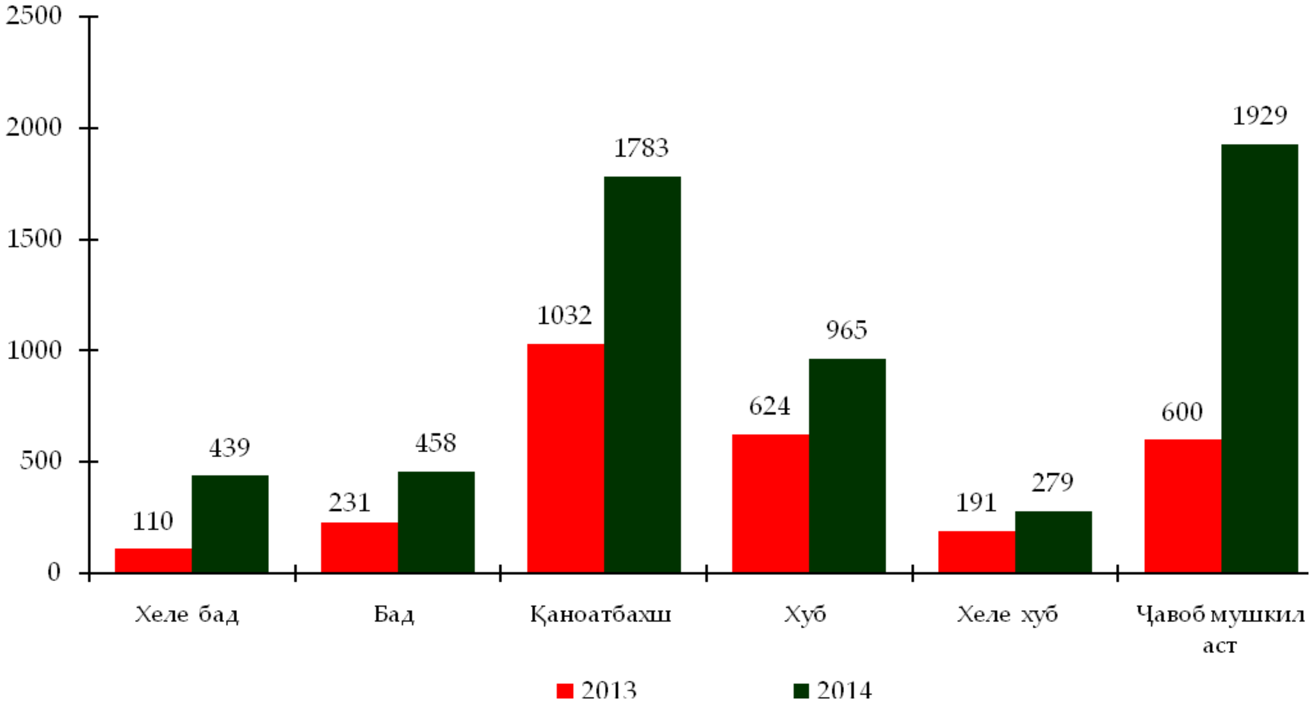

Диаграммаи 34. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба истифодаи маблағҳои пулӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

Диаграммаи 35. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо дар хусуси истифодаи хизматрасониҳои бонкӣ дар фаъолияти респондентҳо дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

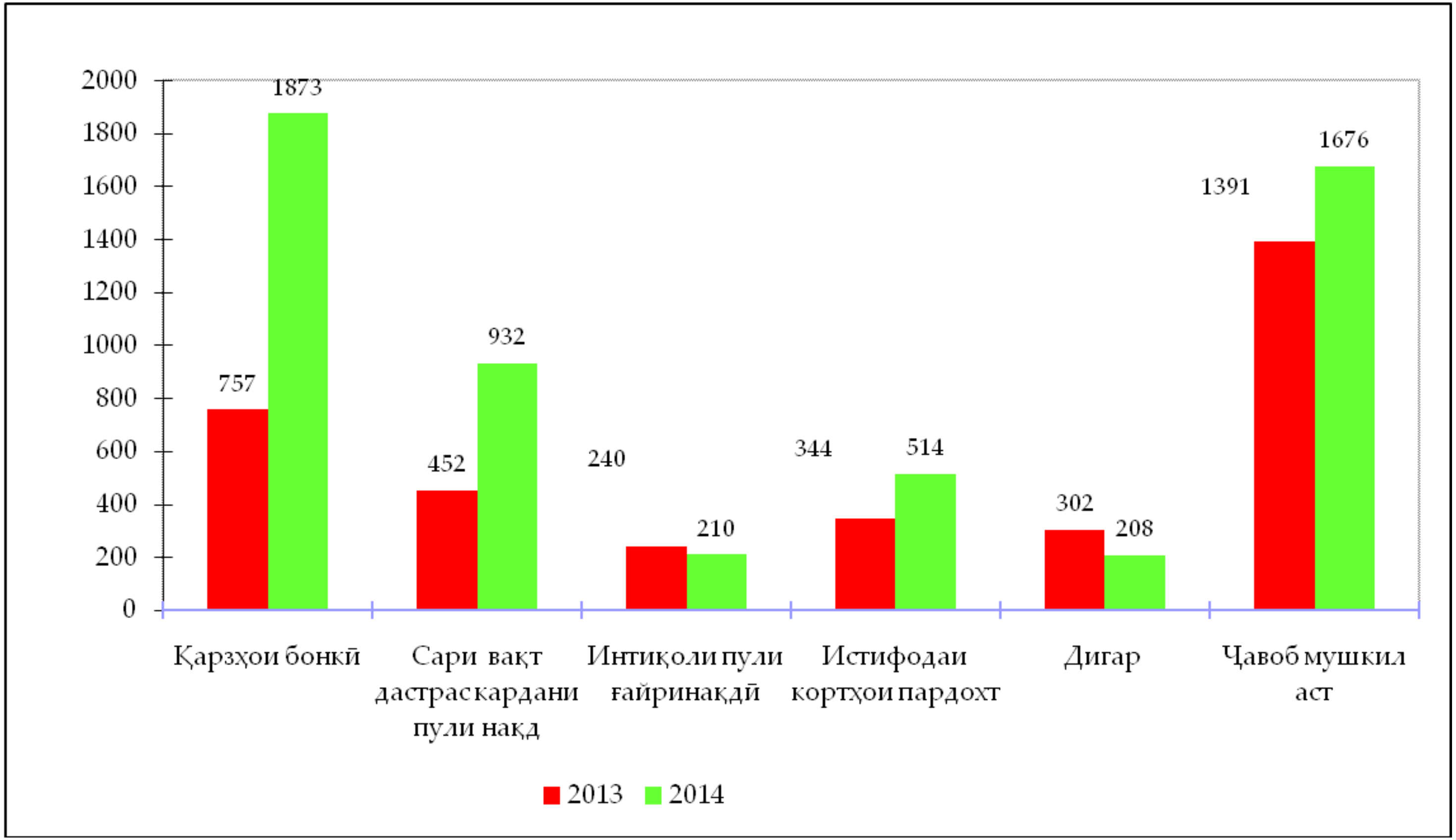

Диаграммаҳои 36 ва 37. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба баҳодиҳӣ ба хизматрасониҳои нуқтаҳои мубодилаи асъор дар солҳои 2013 – 2014 (нафар, фоиз)

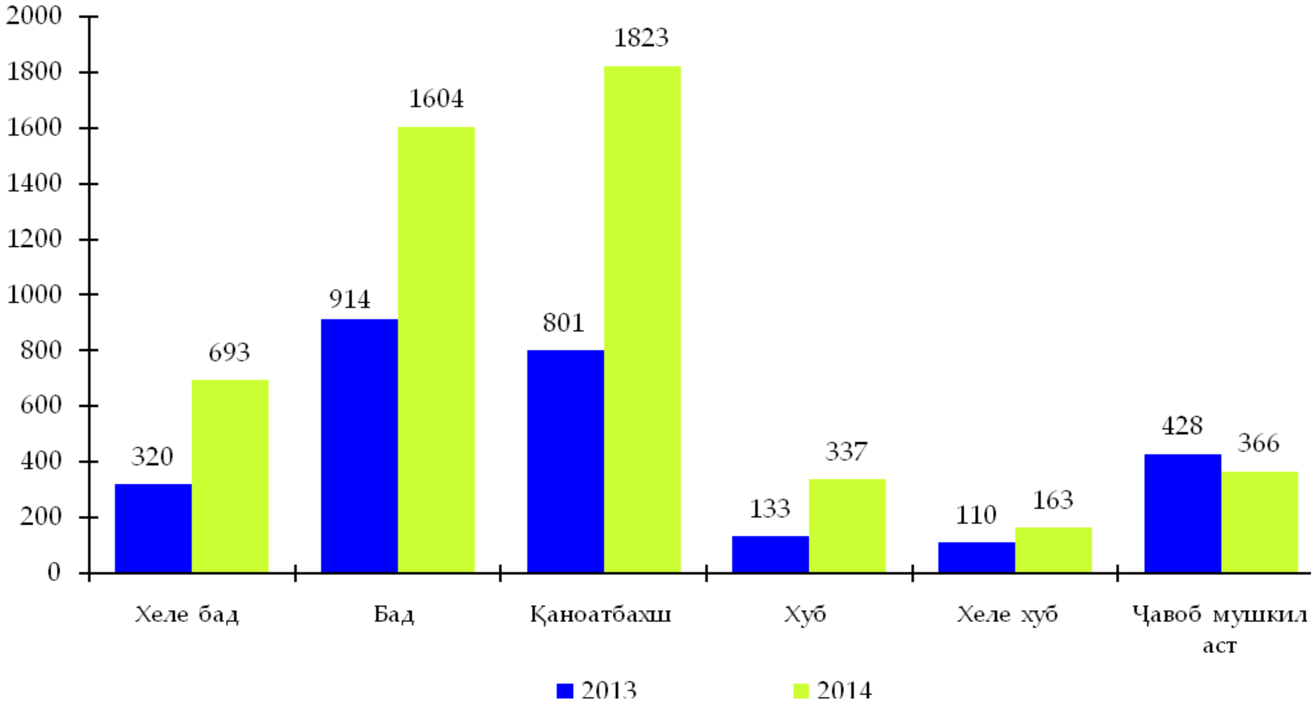

Диаграммаи 38. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба манбаҳои маълумотӣ дар хусуси хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

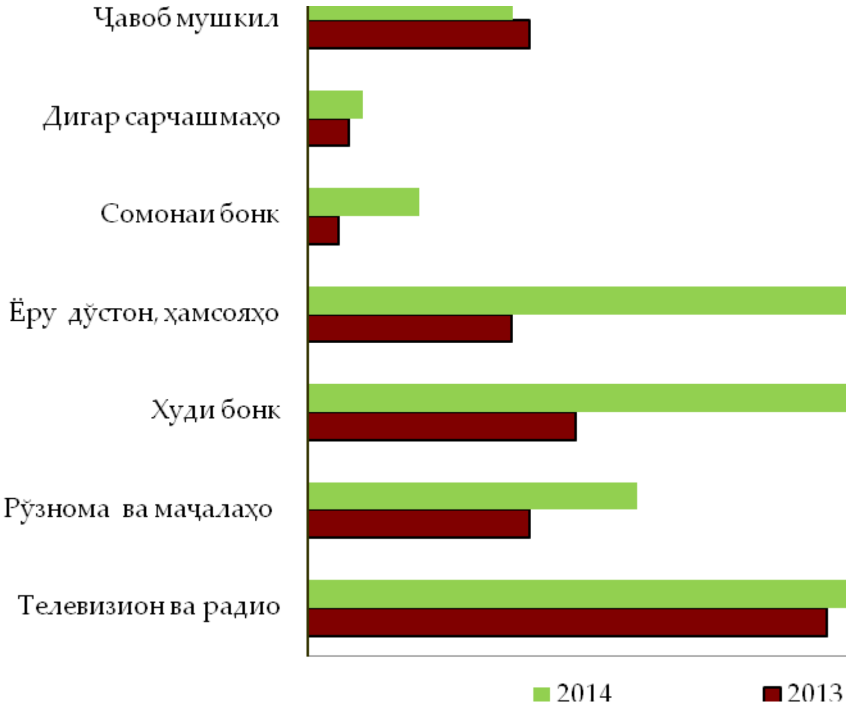

Диаграммаи 39. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

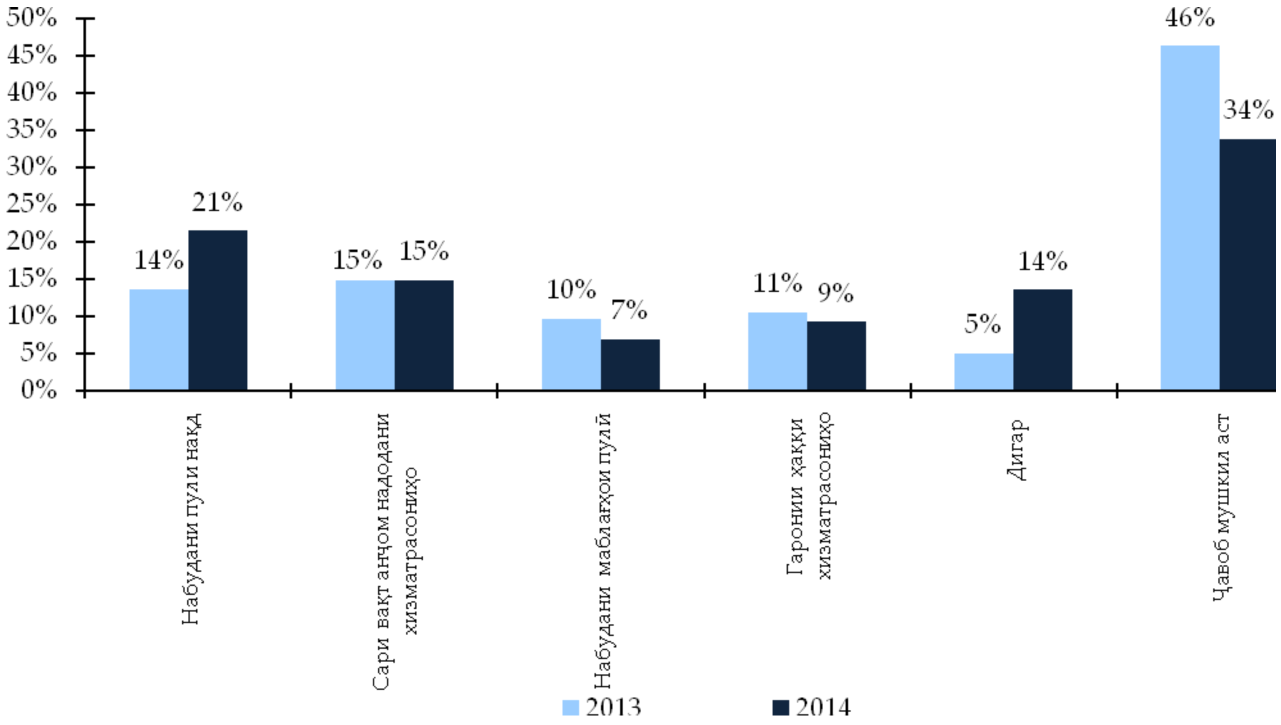

Диаграммаҳои 40 ва 41. Динамикаи нишондиҳандаҳои респондентҳо доир ба талаби маблағи иловагии ғайрирасмӣ барои хизматрасониҳои бонкӣ дар солҳои 2013 – 2014 (нафар)

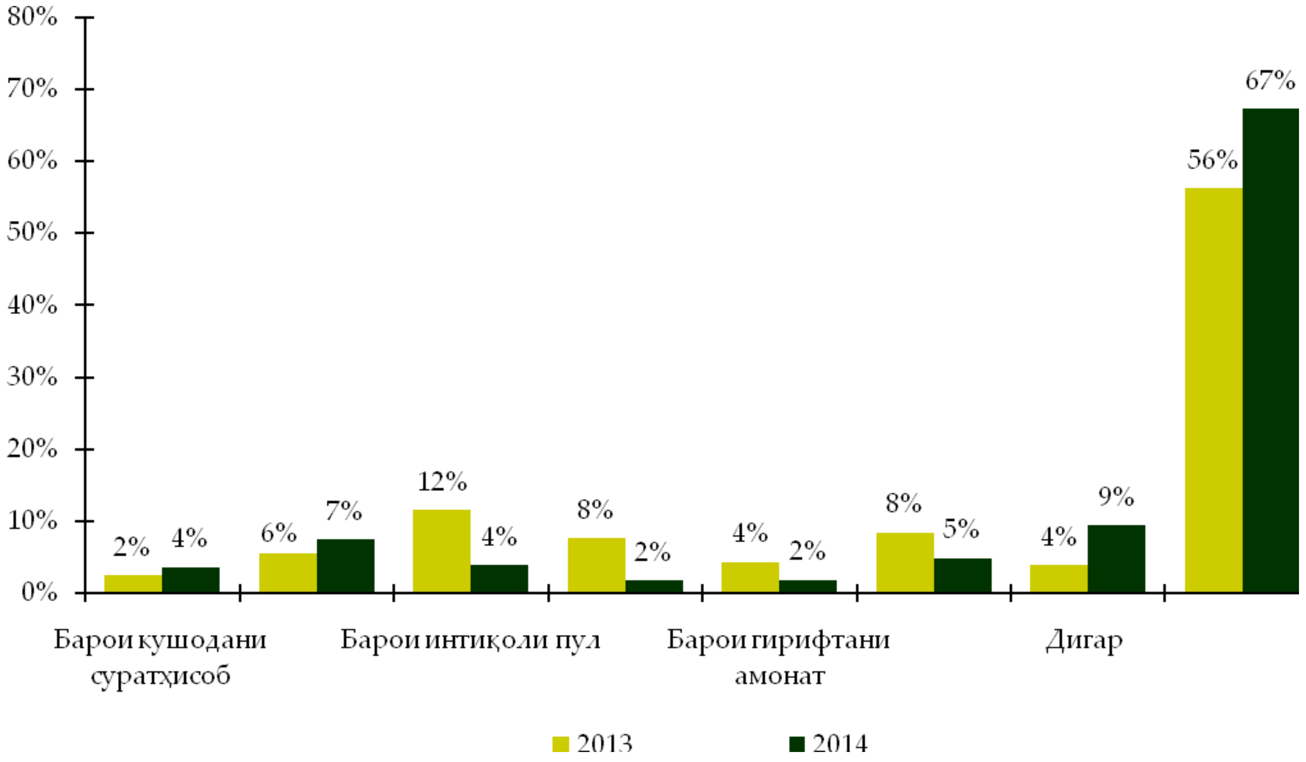

Ҳисобот дар хусуси пурсиши шаҳрвандон оид ба истифодаи хизматрасониҳои бонкию молиявӣ аз 25 январ то 4 феврали соли 2014 (нашри расмӣ)

Ношир: © Бонки миллии Тоҷикистон
Нишонӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 23/2
Тел / факс: +992 (44) 600-32-35; 600-32-27, E-mail: BS@nbt.tj, Интернет: www.nbt.tj.

Масъули чоп: Ниёзов М.А. – Сардори Идораи омор ва тавозуни пардохти Бонки миллии Тоҷикистон,
Солиев Н.Н. – н.и.и., дотсенти Донишкадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон
Тел: +992 (44) 600-31-49

Чопи компютерӣ: Раҷабов С.Т. – Роҳбари ҶДММ "ЭР – граф"

Тарҷумон: Султонов М.Б. – Сардори Шуъбаи тарҷума

Дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 641 аз 01.03.с.2004 ба қайд гирифта шудааст.
Адади нашр 300 нусха. Ба чоп супорида шуд 10.07.с.2014
Матбааи ҶДММ "ЭР-граф", Ҷумҳурии Тоҷикистон

Отчёт об опросе граждан по использованию банковских и финансовых услуг от 25 января по 4 февраля 2014 года (официальное издание)

Издатель: © Национальный банк Таджикистана
Адрес: Республика Таджикистан, 734025, г. Душанбе, пр. Рудаки 23/2
Тел / факс: +992 (44) 600-32-35; 600-32-27, E-mail: BS@nbt.tj, Интернет: www.nbt.tj.

Ответственные за издание: Ниёзов М.А. – Начальник Управления статистики и платёжного баланса Национального банка Таджикистана,
Солиев Н.Н. – к.э.н. доцент Финанвово-экономический институт Таджикистана
Тел: +992 (44) 600-31-49

Компьютерная вёрстка: Раджабов С.Т. – Директор ООО “ЭР-граф”
Переводчик: Султонов М.Б. – Начальник Отдела переводов

Зарегистрировано в Министерстве культуры Республики Таджикистан 1 марта 2004г. за № 641.
Тираж 300 экземпляров. Сдано в печать 10.07.2014г.
Типография ООО «ЭР-граф» Республики Таджикистан

Population Survey on banking and financial services
Since January 25 till February 4 of 2014
(official edition)

Publisher: © National Bank of Tajikistan
Address: 734025, Republic of Tajikistan, Dushanbe, Rudaki Avenue 23/2
Tel / Fax: +992 (44) 600-32-35; 600-32-27, E-mail: BS@nbt.tj, Web site: www.nbt.tj.

Editor in chief: Niyozov M.A. – Head of Statistics and Balance of Payments Department,
Soliev N.N. – PhD in Economics sciences Finance and Economics Institute of Tajikistan
Tel: +992 (44) 600-31-49

Computers makeup: Rajabov S.T. – Manager JSC “R – graph”

Translator: Sultonov M.B. – Head of Translation Division

Registered in the Ministry of Culture of the Republic of Tajikistan on March 1, 2004, #641.
Circulation 300 copies. Check in one's print 10.07.2014
Printing office JSC «R-graph» Republic of Tajikistan

Ба чопаш __.09.2014 имзо шуд. Андозаи 70x100 1/16. Коғази офсет. Чопи офсет. Гарнитураи Palatino Linotype. Ҷузъи чопии шартӣ 9,0. Теъдоди нашр 300 нусха. Супориши №___.

ҶДММ "ЭР-граф".
734036, ш. Душанбе, кӯчаи Р. Набиев, 218.
Тел: (+992 37) 233-17-17. E-mail: r-graph@mail.ru

Пажуҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотӣ
ва бозомӯзии кормандон
тел: (44) 600-31-06